

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Társasági szerkesztő: **TAJTI SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 fillér).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Nád-répa-háboru.

Budapest, február 11.

(*) A harcias Chamberlain, úgy látszik, most már komolyan hiszi, hogy a délafrikai háboru a végét járja. Erre vall legalább, hogy sietve belekergeti Angliát egy új háboruba, még mielőtt utolsó dördültek az ágyuk Dél-Afrika véráztatta téerein. A dicsőségre és kincsre szomjas államférfiu ezuttal nagyobb ellenség ellen tüzeli harcra nemzetét. Nem egy maroknyi parasztnéppel lesz dolga Albionnak ebben az újabb háboruban, hanem a szárazföldi Európa öt államával. Igaz viszont, hogy ebben a háboruban nem vér fog folyni, hanem tinta és verejték. Hanem azért egészen világos az összefüggés e vértelen háboru és ama véres hadjárat között. A délafrikai harc-terében ellövődött milliárdokért keres nyilván kárpótlást Angolország ebben a gazdasági háboruban. A cukornád háboruja ez a cukor-répa ellen.

A hadüzenet már megtörtént, sőt a hadműveletek is megkezdődtek a brüsszeli cukorkonferencián, amelyet Anglia kívánságára hívtak egybe. A hadviselő felek egyfelől Anglia, másfelől a szárazföldi cukortermelő államok, ezek között tudvalevőleg Magyarország és Ausztria is. A támadó Anglia célja az, hogy gyarmatainak bőséges cukornádját egyenrangúvá tegye az európai országok cukorrépájával, vagy ha ez nem sikerül, akkor a répacukrot kitiltsa a maga piacáról. Tudvalevő, hogy az európai nagy cukortermelő országok egyrészt kivitelei prémiumokkal biztosítják termelésük exportját, másrészt vámmal védik a maguk fogyasztó-területét a külföldi behozatal ellen. A prémiumot Magyarország, Ausztria és Németország nyíltan adják cukorgyáraiknak, Franciaország pedig titokban, a maga adórendszerébe burkoltan. Anglia először úgy a nyílt, mint a titkos prémiumok eltörlését követelte; mikor

pedig ez nem ment, előállott azzal a követeléssel, hogy a cukorvámot szállítsák le tizenegy aranyforintra hat aranyforintra. És ennek a követelésének azzal adott nyomatékot, hogy a cukortermelő államokat nemcsak prohibítív vámokkal, hanem egyenesen büntető vámokkal fenyegette meg.

A dolog mostani stádiuma az, hogy a brüsszeli konferencia eredménytelensége körülbelül nyilvánvaló. Hír szerint az angol kormány már terminust is tűzött ki a maga retorziós vámjainak az életbeléptetésére, még pedig ugyancsak rövid terminust. A többi államnak most már nincs egyéb választása, mint vagy kiszolgáltatni a maguk cukoriparát az angol gyarmatok nádcukor-versenyének, vagy pedig retorzióval felelni a retorzióra. Más szóval: a teljes megadás, vagy a teljes háboru. Nagyon aktuális tehát, ha fontolóra vesszük a háboru esélyeit, mert ez a háboru bennünket nagyon közelről érdekel.

Elsőben is lássuk, hogy micsoda fegyver kínálkozik nekünk az angol támadás ellenében? Nem kell sokáig keregeznünk. Ha arra kerül a sor, módunkban van visszavágni olyan erővel, hogy Angliának meg kell éreznie. Ha Anglia büntető vámokkal rekeszti ki piacáról a magyar és az osztrák cukrot, akkor egyszerűen kitiltjuk az osztrák-magyar vámterületről az összes angol provenienciákat, ezek között az eddig vámentesen behozott ausztráliai gyapjút, indiai jutát, repcét, olajmagot és egyiptomi gyapotot. Kemény retorzió, amely áldozatot jelent a mi monarkikiánk részéről is, de nyilván sokkal súlyosabb sebet ejt a támadó Angolországon.

A közös vámterület cukorkivitele körülbelül négy millió métermázsa, amelyben Magyarország mintegy háromnegyed millióval rézesedik. A gazdasági háboru tehát minden esetre jelentékenyen károsítja cukoriparunkat és répatermelésünket, igaz, hogy sokkal ki-

sebb mértékben, mint Ausztria iparát. Viszont az is igaz, hogy Ausztria szövőiparára nézve, legalább átmenetileg, nem kis nehézséget jelent, ha nyersterményei behozatalának vámkok fogják útját állani. Amde ezzel szemben Magyarország bőséges kárpótlást nyer azzal, hogy a magyar gyapju, repce az osztrák piacon jobban érvényesülhet, mint eddig. Főlendül újra a magyar juhtenyésztés, amely most évről-évre hanyatlik, s számos vidéken már körülbelül teljesen kihalt. Az egyoldalú magtermelésre berendezett mezőgazdaságunk intenzívebben karolhatna fel az ipari növények termelését. Magyarország tehát a réven okvedlenül visszanyerné, amit a vámon veszíthet, sőt a végeredményben még nyilván jól is járna. Ausztria pedig keresztülvergődve az átmenet nehézségein, szintén nem csinál rossz vásárt, mert a magyar nyersterményekkel fokozatosan pótolhatja az angol gyarmatok nyersterményeit és végre is vigasztalhatja magát azzal, hogy legrosszabb esetben is kevesebb veszíteni valója marad, mint Angliának. Hiszen a közös vámterület kereskedelmi mérlege Angliával és gyarmataival szemben hatvan millió passzívát mutat. Ennyivel többet hoz be Anglia, mint amennyit Ausztriától és Magyarországtól együttesen vásárol. Az alkalmazandó prohibítív vámok tehát legalább is akkora védelmet nyújtanak az osztrák iparnak az angol behozattal szemben, mint amennyit az osztrák cukorkivitel veszíthet.

Ime, ezek a chanceai az angol-osztrák-magyar vámháborunak. Világos ebből, hogy nem kell szerföltött megijednünk, föltéve, hogy osztrák szövetségesünk ebben a harcban csak egy ellenséget lát: Angliát, nem pedig úgy, amint hasonló esetekben rendszerint szokta, egy másikat is: Magyarországot. Magyarország bátran, nyugodtan mehet bele a harcba, ha kellő biztosítékot talál arra, hogy csak az el-

T Á R C A.

Az elüzlött szerelem.

Mint egy kutyát kivertem
Szerelmem . . . Menj tova!
Pusztulj tőlem, de menten,
Ne lássalak soha.

Rám nézett félve, kérve,
A hó hullt odakünt
S mint szürke árny az éjbe,
Vinyogva messze tűnt.

Kályhám elébe ültem.
Ugy ragyogott a fény!
Vig táncot járt körültem
A képek üvegén.

És én magamba rogyva
Gyászoltam valakit
S átálmodtam titokba'
A multak álmait.

Oly pusztá volt a lelkem,
A szívem oly kihalt!
Émlékekkel befedtem
Egy árva ravatalt.

És két karomra dülve

Zokogtam hosszasan.
Az élet minden üdve
Orókra oda van!

Némán a tűzbe néztem.
Hogyan lobog, hogy int!
Míg, csaknem észrevétlen,
Neszt hallok odakint.

Az ajtómat kitárom
Bús sejtelmek között,
És megdöbbenve látom,
Oh igen! . . . visszajött.

A zúzmara belepte,
Fáradt lett, csatakos,
Mint kit tél fergetegje,
A hó soványra mos.

Bevonszoló szobámba . . .
Künn oly hideg, setét.
Jer! Hív a kályha lángja,
Átölelem fejét.

Hogy vártam visszatértem . . .
Nem élhetsz nélkülem?
Én is úgy sírtam érted,
Elüzlött szerelem!

Pásztor Árpád.

Csere.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: **A. M. Bovet.**

Michelle Le Noël az unokanővérehez, Genévidébe.

Chateau de la Roche, Angers mel-
lett, 1901. június 20.

Eddig, kedvesem, nem voltunk valami nagyon vigan. Nem is érezzük, hogy mért kellett odahagynunk Páris, de hát a mama mindig siet, hogy minél előbb élvezze birtokunkon a falusi örömeit. Hiszen tudod, ő nagyon költői, egészen más természetű, mint amilyen én vagyok.

— Oh, a zöld lombok!
Mit is akarnak veled anyáskámézek a zöld lombok? Hiszen én is szeretem a vidéket, de csak akkor, ha Páris elviselhetetlenné válik. De amíg csak egy kis élet van a városban, addig csakis Párisé vagyok és az idén a szezon olyan mozgalmas volt, hogy meg se pihenhetett az ember.

Tegnap voltak először vendégeink. Rokonok, szomszédok és egy mostanában idekerült tiszt, akit különösen beajánlottak nekünk.

D'Albignose tábornok adjutánsa, és hadosztályszemlére jött. A tábornok a mama régi barátja, de én már évek óta nem láttam s akkor is még egészen kicsi baba voltam. Azóta Tonkingban és Madagascarban dicsőséget is szerzett s ezért is lett a legfiatalabb hadosztályparancsnok a hadseregben. Favier kapitány mint szállásoló jött előre.

Csinos fiu, nagyon fiatal, de nem éveinek számára nézve, mert harmincöt éves. De hát a kor nem határoz. Itt van például a mama, aki csak határozottan előbb jött a világra, mint én, s mégis mindig úgy találják, hogy fiatalabb a

lenséggel, Angolországgal kell megküzdnie, nem pedig Ausztriával is, a rendszerint felté-
keny és irigy szövetségessel. Ha Ausztria önzése ezáltal meg fog elégedni azzal, hogy a lehető legjobb eredménnyel vivja meg a gazdasági harcot az angol önzés ellen és nem fog megriadni attól, hogy a hadizsákmányból Magyarországnak esetleg — kivételesen — nagyobb rész juthat, mint neki: akkor a háboru mélege aligha lesz kedvezőtlen reánk nézve. Sebet kapunk is, de osztunk is; a kapott seb nem lesz halálos, mert az áldozatért busás kárpótlást kapunk, ha a háborus helyzetet okos tervszerűséggel ki tudjuk használni. Cukoriparunk és répatermelésünk veszteségeért egy egész csomó egyéb gazdasági águnk gyarapodását kaphatjuk cserébe. És végül egy ilyen eséllyel megvívandó harc után a békekötés elég kedvező kilátásokkal kecsegtet.

Egyelőre tehát a helyzet az, hogy éles, kiméletlen gazdasági harcra kell felkészülnünk. Anglia minden jel szerint kenyértörésre akarja vinni a dolgot. Mindent akar kockáztatni, hogy esetleg mindent megnyerhessen. A mi dolgunk az, hogy a kockázatot elfogadjuk és ne ijedjünk meg a magunk kockázatától. Anglia tétele sokkal nagyobb a miénkénél, de míg várható vesztesége sokkal nagyobb, várható nyeresége sokkal kisebb. Engednünk tehát semmiesetre sem szabad, ha nem is kívánatos, hogy a harcot keressük. A harcban győzhetünk, de a megadást biztos veszteség volna. *Ezenkívül* ma még semmi sem biztos, csak az, hogy a legközelebbi jövőben sok keserűség lesz Európának — a cukor miatt.

BELFÖLD.

Az új igazságügyi államtitkár. Mint előre jeleztük, a hivatalos lap mai száma közli Mohay Sándornak igazságügyi államtitkárrá történt kinevezését. A kinevezést tartalmazó királyi kézirat így hangzik:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére dr. Mohay Sándor gyakorlati ügyvédet s országgyűlési képviselőt az igazságügyminisztériumhoz államtitkárrá kinevezem.

Kelt Budapesten, 1902. évi február 7-ikén.

FERENC JÓZSEF s. k.

Dr. Flósz Sándor, s. k.

lánynál. Na és azok az afrikai tiszték! Az ember azt hinné, hogy csupa *hors-à-cuire* és istenem, a gyöngédség mennyi kincse rejlik szívükben! Szóval, azt hiszem, hogy ezzel itten semmit sem lehet kezdeni.

Ha véletlenül Liberty felé jársz, nézd meg kérlek, van-e még abból a pettyes, pisztác-színű foulardból... stb.

Favier kapitány d'Albignose tábornokhoz.

Angers, ugyanaz a dátum.

Hogyan köszönjem meg jószágát, kedves tábornokom? Ugy fogadtak, mint ahogy csak olyan embert fogadhatnak, akik ön jóval érdemein túl feldiesért, s pompás estét töltöttem el. Nem lehet elragadóbbat képzelni ennél az anyánál és leányánál, akik valósággal testvéreknek látszanak. S a mellett Le Noël asszony éppenséggel nem kacér! Amilyen fiatal a megjelenése, csaknem affektálással lehetne vádolni e miatt. De csak látni kell mellette a leányát, hogy megérthessük, milyen tökéletes az ő viselkedése és milyen rendkívüli tapintattal jár el ebben a gyengéd helyzetben.

Michelle kisasszony nagyon esinos, kecses mint az őz, szellemes és nagyon eleven. A mellett van rajta valami, nem is tudom elmondani, megmagyarázni, amitől az éveit nagyon felülmúló érettség árad le róla és ezt az annyira fiatal anyának a közelsége még érdekesebbé teszi. De hát olyan fontos-e a kor? *C'est par l'air que vaute la chanson*. Igen, kedves tábornokom, el vagyok ragadtatva! Mivel azt hittem, hogy tartózkodva kell viselkednem, félek, hogy Michelle kisasszony kissé hüvönnek talált. Egyébként többet foglalkoztam a mamával, ami első látogatásakor inkább is van helyén és ő rá, azt hiszem, nem is voltam rossz hatással. Ez jó jel volna az ön terveire nézve. A fogadóban az istállók nyomorúságos állapotban vannak, de majd mindent rendbe hozok... stb.

Koerber Budapesten. Félhivatalosan jelentik, hogy a király ma délelőtt tíz órákor Koerber Ernő osztrák miniszterelnököt magánkihallgatáson fogadta. Az osztrák miniszterelnök ezután a magyar miniszterelnökségre ment, ahol Széll Kálmán miniszterelnökkel csaknem néhány órahosszat értekezett, nagyjából az autonóm vámtarifa függőben levő kérdéseiről. Beható eszmecsere fejlődött ki, melynek során teljes megegyezést kísérletek meg elért. Koerber valószínűleg holnap visszautazik Bécsbe.

Ferenc Ferdinánd magyar kísérete. A gróf Zichy János elmaradt pétervári utazása erősebb hullámokat kezdett venni a magyar közvéleményben. A szabadelvű tábor természetesen egyértelmű helyesléssel fogadja a magyar kormány közbelépését s nagy megnyugvással veszi azt a hírt, hogy az ügynek ismert módon történt elintézése semmi fövist nem hagyott sem ő felségének, sem Ferenc Ferdinánd főhercegnek lelkében. Egyes pszeudoliberalis lapok kifogásai e nagy megnyugvással szemben semmit sem nyomnak a latban. E kifogások legsúlyosabbja az, hogy miért nem történt korábban a magyar kormány közbelépése, még mielőtt a főherceg gróf Zichy Jánost felkérte volna. A nélkül, hogy olyan jól lennének értesülve az ügy részleteiről, mint azok a lapok, melyek néppárti forrásból még a főherceg főudvarmesterének leveleit és táviratait is ismerhették: pusztán a józan ész utmutatását követve, konstatahatjuk, hogy a magyar kormány akkor lépett közbe, amikor a főherceg szándéka tudomására jutott. Nem kell tulélnk fantázia annak megsejtéséhez, hogy bizonyára a Széll-kabinet is szívesebben intézi el a dolgot, mielőtt még gróf Zichy János felkérése megtörtént volna; de ha már csak a megtörtént felkérés után értesült a dolgról, akkor meg kellett e kényes lépést tennie, noha ő felségét némi tekintetben már angazsálnak tudta. A politikában is teljes érvényű a régi példabeszéd: jobb későn, mint soha. Most persze könnyű bizonyos lapoknak, amelyeket a Bánffy-korszakhoz gyengéd szálak fűznek, s amelyek különben a körülhatetlen szabadelvűség ógérét fitogtatják, azt hánytorgatni, hogy akkor se dőlt volna össze a világ, ha történetesen egy néppárti főur kíséri a trónutódot Oroszországba. De ezek a lapok elfelejtik, hogy nem egy néppárti főur, hanem a néppárt élnöke és parlamenti vezető lett volna a főherceg kísérete. Így hát nem egy, különben nagy műveltségű, előkelő modoru s egészben véve rokonszenves mágnás utazott volna a főherceg kíséretében, hanem a magyar parlamentnek

egy pártja, még pedig olyan pártja, mely a nemzeti közvéleményben s a képviselőházban ő fel-
sége alkotmányos tanácsadóival és a kormányt támogató óriási többséggel szemben az elenyésző számú kisebbséggel képviseli. Csak nyugodott volna bele a Széll-kabinet a néppárt élnökének ilyen hivatalos küldetésébe, micsoda zajt csaptak volna ugyanazok a lapok a liberalizmus szent nevében! Milyen garral hirdették volna, hogy ime, beütött a reakció korszaka, a Széll-kabinet vagy elárulja a szabadelvűséget, vagy pedig erőtel-
lenül türi, hogy az ultramontán áramlatok hatalmukba kerítsék a prezuntív trónörökös lelkét. Ettől az olesó habertől a pszeudoliberalis lapok elestek s most be kell érniök azzal a szánalmas szereppel, hogy egy harc vonalban állva az Alkotmány-nyal, támadják a Széll-kabinetet a gróf Zichy János szent-pétervári utjának meg-
gátlásáért. Bizony, nehéz sorra jutottak szegények. Egy másik kifogásuk az, hogy a magyar kormány elkésett intervenciója folytán Magyarország nincs képviselve a trónörökös kíséretében s ezzel sérelem esik a magyar állam különállásán. Hát ez részben igaz, de csak részben, mert hiszen maga az a tény, hogy a főherceg magyar urat is felkért, eléggé kidomborítja Magyarországot külön állami egységét s mindenesetre kisebb baj az, hogy a trónutód magyar kíséretet csak akart magával vinni, mint az, ha a jövődél-beli király, akinek a reá váró magas hivatalnoki fogva a pártok felett kell majd állania a nemzet és a külföld szemében, egy pártpolitikai engagement odíus és veszedelmes látszatának terhes kockázatát vállalja magára. Szent-István koránájának örökösét az ilyen látszattól megóvni minden egyéb szempontot domináló hazafias kötelessége a kormánynak s a Széll-kabinetet dicséret illeti meg e kötelesség bátor és tapintatos teljesítéséért.

A konverzió. Az utóbbi hetekben többször esett szó a magyar négy és félszázalékos kölcsönök konverziójáról. De ez inkább csak kombináció és híresztelés volt, melyeknek ötletéből korai lett volna még a kérdés meritumával foglalkozni. Most azonban a konverzió kérdése komoly stádiumba jutott, amennyiben Lukács László pénzügyminiszter ma kezdte meg a tárgyalásokat a Rothschild-csoport itteni képviselőjével, Kornfeld Zsigmondal. A tárgyalások megkezdését megelőzték a Rothschild-csoport előzetes, informatív jellegű tanácskozásai a berlini pénzesporttal.

A konverzionális tervekről a *Pester Lloyd* czekek írja:

Az állami kötvények két csoportjáról van szó: azokról, amelyek aranyban s azokról, amelyek ezüst-

Le Noël asszony d'Albignose tábornokhoz.

Chateau de la Roche, ugyanaz a dátum.

Az ön fiatalbembere rendkívül tetszik nekem, kedves tábornokom. Eppen olyan, amelyet az én Michelle-emnek kívántam. Elég komoly, hogy a szányauskáit egy kicsit megnyesgesse s érzésre nézve azért olyan fiatal... fiatal szív és okos fej, ez egészen ellentéte a mai generációnak; szelíd, mint egy gyermek s azért egy hős energiája van meg benne... mert hős, amint ön mondja, barátom, s ön ért ehhez. Egy anya nem lehet eléggé aggodalmas, ha azokat a férfiakat kell látnia, akiknek manapság a leányaiukat kell odaadnunk s bármiként lesz is, mindig hálás leszek ön iránt, hogy ön ezt a szeretetreméltó fiatalembert az én kedves Michelle-em szívéhez vezérelte.

Michelle Genevièvehez.

1901. július 1.

Mindenre rájöttem. Mindjárt eleinte is nyugtalanságot éreztem, amikor olyan állhatatosan a közelembre hozták ezt a fiatal embert s a mellett olyan buzdón arra igyekeztek, hogy minden véltársat elhárítsanak az utamból. Éreztem, hogy van valami a levegőben. Igen, a mama nagyon szeretne férjhez adni. Egészen jól meg tudom ezt érteni, főként egy olyan hihetetlenül fiatal mamánál. Először is, mint te is tudod, tizenhat éves korában ment férjhez (minden tulzás nélkül), aztán egy évvel később jöttem én a világra, s tegnap ültem meg huszadi születésem napját. Szóval, magad is be fogod látni, milyen „génant” lehet egy ilyen fiatal asszonyra nézve, hogy ilyen öreg leánya van. És a mama, az én kedves kis mamám minden lehető elkövet, hogy csak üregbitse magát! Eldicseszki velem, mint Cornélia az ő Gracchusaival. Ha nem parancsolnék rá, úgy öltözködnék, mint valami vén anyóka. Vala-

hányszor hazajön a szabonőjétől, mindig házi jelenet van köztünk. Megtiltom neki a fekete toaletteket, nem tűröm a bő a la douairière kárpitokat, amelyeket minden áron magára akar aggatni. Hát még a kalapok! Most tavasszal azt vette a fejébe, hogy a toque az ő korához képest nagyon fiatalos. Megevezt a méreg, míg lebeszélhettem erről. Sokkal kellemesebbnek találom, ha szép, mintha visszariasztó a mamánk, mert a csunyatól, aki a vőjelöltet elé a feleségök jövődél borrasztó képét *in spe* állítja oda, csak úgy szöknek a kérék.

A vidéken természetesen fiatalosabban öltözködik. El se képzelheted, milyen bájos, itt majdnem mindenki testvéreknek néz bennünket, én pedig sugározom az örömtől, ha látom, micsoda hódításokat visz véghez a „testvérkém”, de megjegyzendő, hogy csak akkor, ha engem nem meilőznek. De há! Istennek, elég férfi van a földön.

Ezek azok a természetes okok, amelyek miatt a mama férjhez akar adni engem. És ha neki például eszébe jutna, hogy újra férjhez menjen, mindenesetre kellemesebb volna, ha én már el volnék látva. Nekem ez ellen semmi kifogásom nem volna és soha nem is érttem meg azokat a leányokat, akik ezért nehezeltnek. Ez először is izléstelen, másodsor majdnem impertinensnek tartom. Talán mert néhány évvel fiatalabbak vagyunk, már monopóliumunk is van a férjhezmenésre? Egy anyós esetleg kiállhatatlan lehet, de egy fiatal, szeretetreméltó após éppenséggel nem volna kellemetlen.

Nincs semmi ellenvetésem a férjhezmenés ellen s mivel, ugy látszik, komoly dolgról van szó, hát a kapitányt ki is szemeltem magamnak. Ami a családját, a vagyonát illeti, hát a mama én végettem, elképzelheted, alapos információkat szerzett. A tudakozódásokra csakis jó értesüléseket kapott. A rangja tetszik nekem, de hát kapitány, semmi egyéb, csak kapitány, ez egy kicsit túlságosan kurta. Azért hát régi barátomhoz,

ben, illetve papírban kamatoznak. Nevezetesen szóba jön:

az 1880. évi 4 1/2%-os államvasuti kölcsön aranyban, 77 millió forintnyi összegben;

az 1888. évi 4 1/2%-os arany beruházási kölcsön, 21-7 millió forint összegben;

az 1889. évi 4 1/2%-os államvasuti kölcsön, ezüstben, 116 millió forintnyi összegben;

egy magyar keleti vasút 5%-os, 3. kibocsátású kötvényei, az 1876. évből, 9-3 millió forint összegben és végül

az 1888. évi 4/4 százalékos regálékötvények, 228 millió forint összegben.

Együttvéve tehát közel 1100 millió korona összegről volna szó.

Ugy a pénzügyminiszter, mint a pénzeszoport a pénzpiac helyzetét kedvezőnek tartják ily művelet keresztülvitelére. A főkérdés azon fordul meg, vajjon az összes kölcsönök egységesen, koronaértékű kötvényekre cseréltesse-e ki s vajjon ez esetben a kintstárnak elég tekintélyes haszna jut-e, illetve, hogy az államköltészetben oly megtakarítás érhető-e el, amely kívánatosá teszi a műveletet. Tekintetbe jön továbbá az is, hogy az említett kölcsönök egységes átváltoztatása koronaértékű címletekre az egész nemzetközi pénzpiac által ratifikált sikerét jelentené a valuta-reformnak.

Ami a *beruházási szükséglet* fedezését illeti, a pénzügyminiszter a konverziós kölcsönrel kapcsolatban további címleteket csak oly magasságban szándékozik kibocsátani, amely megfelel azon összegnek, amely az 1902. évi állambiztosítási előirányzatba, mint kamatszükséglet van beállítva. Ez 66 millió korona névérték lenne, amely összeg ugyan nem meríti ki a beruházási szükségletet, de egyelőre elegendő s meg tudja a pénzügyminiszternek azt a lehetőséget, hogy a koronajáradékból további kibocsátást is eszközölhessen.

Az esetben, ha a Rothschild-csoporttal való tárgyalások pozitív eredményre vezetnek, a pénzügyminiszter a konverzióra vonatkozó törvényjavaslatot lehetőleg rövid idő alatt a képviselőház elé terjeszti hogy az akciót késedelem nélkül fogantatosítani lehessen.

A baksal mandátum. A Kuria választási tanácsa Paiss Andor elnöklésével ma folytatta a Darányi Ferenc mandátuma ellen benyújtott petíció tárgyalását. Darányi Ferenc tegnap tudvalevőleg ellenkérvényt adott be, s ezt ma szóval is előterjesztette. Elmondta, hogy a kerületben volt etetés és itatás, de nem ő, hanem ellenjelöltjének, Berger Ignácnak párta etette és itatta a választókat. A hatóságok is Berger pártján voltak, sőt ellenjelöltje vesztetgetett is. Azután a viszonyválaszok következtek. A határozatot holnap délelőtt tizedél órákor hirdeti ki a Kuria.

La Martingale parancsnokhoz fordultam. Nos hát, béke idején a jóvendőbelimnek hasz esztendőre volna szüksége, hogy a tábornokság felvigye. Huh, de addig egy kicsit megöregedném, pedig ennyire mindenáron fel akarom vinni, ha már katonához megyek.

Egyébként azonban éppenséggel nem megvetendő. Barna ember, kék szemmel és fehér, egy kicsit holdvilágos arcszinnel. Nem éppen az ideálom, de nem tagadhatom, hogy szép fiu. Nem tulságosan nagy, de nagyon szemrevaló a lovon. Aztán jó fickónak látszik, de fájdalom, nem sokat adok rá.

Mert hiszen nem tulajdonítok a szerelemnek több fontosságot, mint amennyi éppen szükséges. Egy kicsit mégis föl kellene melegedni, de az már semmiképpen sem modern. Az iradalomban Georges Sand-ért rajong, még azt is bevallja, hogy nem érti Wagner. Különbön én sem értem, de én legalább úgy teszek, mintha érteném. Rossini-ért is tud lelkesedni... Rossini, az inkább mamának az izlése szerint való. Egyébként kitűnően értik egymást, egészen a mamának való „genre“ ez a naiv hős és csaknem többet is udvarol neki, mint nekem.

Favier kapitány d'Albignose tábornokhoz.

Angers.

A legcsudálatosabb helyzetben vagyok, kedves tábornokom. Az az Afrikában és Kínában töltött tíz év annyira elidegenített a párisi nőktől, hogy nem tudok belőlük kiokosodni. Ezek a fiatal lányok borzasztóak. Olyan praktikuskak, olyan végtelenül praktikuskak!... Isten ments, semmi rosszat nem akarok mondani Michelle kisasszonyról, de hiszen tudja, milyen nagy gyermek vagyok, s ő félnökké tesz. Azt lehetne mondani, hogy egy öreg filozófus és egy gamin van együtt benne. De Noël asszony! Elragadó asszony, nemének összes leirhatatlan finomságával

A nyitra-zsámbokréti választás. Nyitra-Zsámbokréten ma zajlott le a választás, amely tudvalevőleg a miatt vált szükségessé, mert Rakovszky István két mandátuma közül a csornait tartotta meg. A néppárt hallatlan terrorizmus és erőszakoskodások segítségével a szabadelvű Rudnay Sándorral szemben győzelemre vitte jelöltjét, Major Ferencet, aki most újra bekerült a képviselőházba.

Mint tudósítónk jelenti, a választók felvonulása már a hajnali órákban kezdődött. Egyes szabadelvű választókat az utjukba eső községekben inzultáltak. Így Szocsányánk Ondrejka és Kugyela idegen kerületből való parasztok báró Stummernek három erdő-órét, amint átvonultak a községen a szekerekről lerántották és véresre verték. Mind a két párt nagy táborral vonult fel, de a néppárt táborában sok volt a nemválasztó. A választást a törvényes időben nyitotta meg Léndárd választási elnök.

A szabadelvűpárt hívei még este hét óráig is állandóan bíztak a győzelmükben, mert jelöltjük, Rudnay Sándor főnyelven többségben volt, de hét órától kezdve Major kerekedett felül és mindvégig többségben volt, miután a néppárti kortések ott, a szavazóhelyiség előtt is hallatlan merészséggel sok szabadelvű választót csábítottak magukhoz. A választási aktus lezárásakor, éjél 1 órákor, Major Ferencnek 922, Rudnay Sándornak 702 szavazata volt s így Major Ferenc lett a nyitra-zsámbokréti kerület országgyűlési képviselője.

Székel-kongresszus. Marosvásárhely szombaton e hó 15-én d. u. 4 órákor a vármegeház nagytermében a székel-kongresszus előkészítő-bizottságának ülése lesz, melyen az Országos Magyar Gazdasági Egylet meghívására a székel képviselők budapesti Székely Társasága, a Székely Egylet, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet, a Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara, az Erdélyi Kárpát Egylet, az Erdélyi Gazdasági Egylet és a Marosvásárhelyi Székely Társaság fognak résztvenni. Székelytől közgazdasági és kulturális viszonyainak rég óhajtott javítására most, ebből az értekezletből indul nagyobb mozgalom, mely nemcsak a terbevet kongresszusnak, de egyben a sorozatos mentő munkának is alapja lesz.

Egy petíció visszavonása. Poprádi jelentés szerint a szepes-szombati mandátum ellen beadott petíciót a napokban visszavonják. A 983 beidézett tanu közül az elmúlt három nap alatt csak 20 embert lehetett kihallgatni. A lelett biztosíték e hónap végéig elogy, úgy hogy Spóner Gyula királyi táblabíró kénytelen lesz az újabb biztosíték megszerzését illetőleg a lépéseket megtenni. Nos Gyula országgyűlési képviselő kihallgatását fogja kérni a vizsgálóbírótól.

Forradalmi mozgalom Oroszországban. Az Iszkra című, titokban nyomtatott orosz újság legújabb száma széleskörű forradalmi mozgalomról ad hírt. A lap szerint Minszkben kiáltványokat osztogattak, amelyekben azt híresztelték, hogy a börtönökben levő

KÜLFÖLD.

Uj-török mozgalmak. Párisban e hó 4-től 9-ig az ifju-török kongresszust tartottak, amelyet Sabah Eddin és Lutullah hercegek, Abdul Medzsid szultán unokái hívtak egybe. A kongresszuson az összes otomán országok liberális csoportjai képviselve voltak. Voltak ott törökök, arabok, görögök, albánok, kurdok, örmények, cserkeszek, keresztények, zsidók. A megnyitókészenben Sabah Eddin herceg elítélte a jelenlegi kormányzást rendszert, és a haladás eszméit, a türelmességet, az egyenlőséget dicsőítette. Elmondta, hogy az otomán liberálisok az általános emberi jogok alapján álló tisztességes kormányt akarnak és az általános jólétért, valamint a haladásért küzdenek. Az európai nemzetek által annyira óhajtott békét csak úgy lehet elérni, ha a keleti kérdést maguk a keletiek oldják meg.

A kongresszus nagy tetszéssel fogadta a beszédet és azután egyhangulag Sabah Eddin herceget választotta meg elnökül. Alelnökök lettek: Sathos, a görögök és Sissian, az örmények képviselője. A tárgyalások török- és franciayelven folytak és végül határozatot fogadtak el, amelynek értelmében tiltakoznak a jelenlegi törökországi rendszer ellen, követelik annak a szabadság és igazság alapján való megváltoztatását, ami csakis az alkotmány életbeléptetése által érhető el. A hatalmakat pedig figyelmeztetik, hogy kötelességük ennek a keresztülvitelét előmozdítani. Csakis az örmények tiltakoztak az alkotmány behozatala ellen, mert állítólag ez ellenkezik az ő érdekeikkel, de a többi résztvevő hozzájárult a határozathoz.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a török igazságügyminiszternek hivatalos lapja szöserint közli a szultán sógora, Dámád Mahmud basa, valamint Kadiv hodza és Sirret halálos ítéleteit a következő indoklással:

A megejtett vizsgálat megállapította, hogy a szökevény Dámád Mahmud basa, valamint Kadiv hodza és Sirret felségárulási kísérletek és cselekményeket követtek el. Ezek alapján a bíróság vád alá helyezte őket. A büntetőeljárás 371. szakasza értelmében a tárgyalást az ő távollétében tartották meg. Tekintettel arra, hogy hiteles iratok és más meggyőző bizonyítékok a mellett szólnak, hogy Mahmud basa szándékos hazugságokat és gyalázatos rágalmakat tett közzé és hozott forgalomba több európai lapban, hogy továbbá nyomtatott pamfletekkel lázadásra akarta bírni ő felsége alattvalóit; tekintettel arra, hogy a felségárulásban, amelylyel vádoltnak, mind a három részt vettek: a büntetőtörvényeszkék a büntető törvény 5., illetőleg 1. szakasza alapján kihirdette ellenük a halálos ítéletet.

Forradalmi mozgalom Oroszországban. Az Iszkra című, titokban nyomtatott orosz újság legújabb száma széleskörű forradalmi mozgalomról ad hírt. A lap szerint Minszkben kiáltványokat osztogattak, amelyekben azt híresztelték, hogy a börtönökben levő

és gyöngeségével. Szeretreméltó bölcsesség és okosság egyesül benne. Hát még lelkének ártatlansága, szívének üdesége, ami a mai generációból, úgy látszik, kiveszett... Azelőtt, — majd azt mondtam, az én időmben — ezt romantikusnak nevezték; én tudja, hogy éveimmel együtt jómagam nem haladok. Mindez nem akadályoz meg azonban abban, hogy Michelle kisasszonyt bájosnak ne tartsam. Szóval, kedves tábornokom, szükségem van az ön tanácsaira, mivel meg vagyok győződve arról, hogy ön jobban meg fogja őt érteni, mint én. Jőjjön olyan hamar, amennyire csak lehetséges.

Le Noël asszony d'Albignose tábornokhoz.

A dolog csak lassan megy előre. Michelle olyan különös... Csak attól félek, hogy az ön pártfogoltja tulságosan félnéknek tetszett. Hiszen régen jó volt ez így, de a mi leányainknak más az izlése. És mégis nagyon kívánom a Favier kapitánnyal való összeköttetést. Mindig sokat beszélgetünk, ha La Rocheba jön, s napról-napra jobban tetszik nekem, majd nem azt mondhatnám, hogy mindinkább megdöbt. Milyen fennkölt lélek, milyen tiszta jellem — és ami manapság olyan nagy ritkaság — milyen ideálisan és némesen fog fel mindent... Michelle nem érti őt meg teljesen és nem akarom nagyon siettetni az elhatározását. Hiszen egy anyának olyan nehéz a helyzete... Türelmetlenül várom önt, kedves barátom, mert meg vagyok győződve arról, hogy Michelle az ön befolyására ennek a szeretetreméltó fiatal embernek a tulajdonságait becsülni és méltányolni fogja.

Michelle Genevièvehez.

Julius 8.

Kedvesem, a tábornok megérkezett. Ez az ember tetszik aztán nekem. Szép katona, vörösés bajszszal, IV. Henrik orrával, ideális fejjel, szó-

val nemes ember a cipője orráig. Olyasféle, mint Amale herceg. Sok mindenben ment már keresztül, ezt mindjárt meglátni rajta. Azonkívül olyan fiatalos a megjelenése, és ez a szökek előnye. Kielegítettem már a kíváncsiságomat s az évi jelentésben, amelyet a fivérem tavaly itt hagyott, kutattam. E szerint tizennyolc-husz éves korában lépett be Saint-Cyrbe, mivel azonban rendkívül intelligens, bizonyosan tizennyolc éves korában vették fel, úgy hogy most körülbelül negyvenhét-negyvennyolc éves lehet. Képzeld csak el, néhány év múlva megkapja a fehér tollakat. És fiatal, fiatal... Fiatalabb, mint az adjutánsa. Ez volna aztán az após, egészen ilyen a gusztusom. Beszéltem erről a mamával, azt mondta, hogy boldog vagyok. Az igaz, hogy csakugyan nem az ő „typusa“, nagyon is harcias, nagyon kövessé romantikus. Kár, nekem nagyon tetszenék, ő, bizonyára nagyon tetszenék.

Michelle Genevièvehez.

Julius 15.

Kedvesem, hadd mondjam el melegeben a következőket: Ma reggel négyen, a mama, én és a két katona kilovagoltunk. A mama, hisz tudod, nem igen szereti a nyargalásokat, azért hát Favier kapitánnyal hátrahagytuk őket, a nagy gyermekeket! A tábornok elragadó volt, még szeretetreméltóbb, mint rendszeren. Ez aztán olyan férfi, aki ismeri a nőket és érti, hogy kell nekik udvarolni. Kis uniformisában volt, dolmányának ujján három ezüst csillagocsával, képijén tölgylevél. A fák alatt, ő, ez nagyon hatásos!... De én jól tartottam magamat, mert engem még egy generális sem hoz zavarba, hanem olyan mulatságos is volt... ah, olyan mulatságos... De egyszer csak, a legszebb pillanatban... kezd valamit „atyailag“ bánni... pedig ez sehogy sem illet neki. Kezdi dicsérni az adjutánsát, adja a család régi barátját, aki a kis Michellenek jó ta-

politikai foglyokat éhezetik, amiért forradalmi dalokat énekeltek. Erre a hirre óriási tömegben verődött össze a nép a fogház előtt és

— Eljenek az éhezők foglyok! Le a zsarnok kormányynak! — kiáltások közt ki akarták szabadítani a foglyokat. A katonaság azonban szétverte a tömeget és ekközben sok embert súlyosan megsebesített.

A gyárvárosokban hol az egyik, hol a másik gyár munkásai szüntetik be a munkát Kisenewben az asztalosok, Libauban a szabók, több helyen a vasuti munkások sztrájkolnak. A forradalmi mozgalom gazdasági jellegű, elősegíti ezt az Oroszországban egyre növekvő nyomor.

A német vámtarifa-javaslat ellen.

Budapest, február 11.

Berlinből táviratozzák, hogy a gazdák szövetségének tegnapi közgyűlésén elfogadták egy határozatot, mely a kormány vámtarifa-javaslatát elfogadhatatlannak jelenti ki és a javaslat elvetésére hívja föl a birodalmi gyűlést.

A gyűlést a Busch-cirkuszban tartották meg és a szövetségnek vagy 8000 tagja volt jelen. Különösen két beszéd keltett nagy hatást: Rösicke és báró Wangenheimé, az agráriusok vezéréé.

Dr. Rösicke a többi közt a következőket mondotta:

— Gróf Bülow birodalmi kancellárt péntekig nem is ismertük, mint ahogy eddig senki sem ismerhette igazában. Bárkihez fordulva, bátran elmondhatta volna: „Hisz őn nem is ismer engem.” — De lássuk csak, mint változott meg a helyzet? Pénteken tartotta meg a mezőgazdasági tanács díszes lakomáját. Es ezen a lakomán a kancellár, az ő kedves-vidám modorában, szomorjátékként adta elő a *Föltárta a szívét* című vígjátékot, ugy, hogy ez után az előadás után határozottsággal mondhatjuk: Ime, most teljes valójában megismertük a szívét. Jaj be rideg, barátságatlan az mi irányunkban! Erről a helyről immár csak rosszat várhatunk. (Zajos tetszés.)

Báró Wangenheim ezeket mondta: Kik alkotják a szövetséges kormányt? Unnepélyes alkalmakkor, ha együtt vannak, mindent megígérnek, amit követelünk és ha a miniszterek csoportonként jelennek meg egy helyen, ugy ezt szövetség-tanácsnak nevezik. Így aztán mindjárt másképp formálódik a dolog és ekkor az járja: Igen, mi mindent megteszünk értetek, csak azt ne kérjétek, amire szükségtek van! (Zajos tetszés.) Végre már tetteket szeretnénk látni! Rettenetes volna, ha valaha meginognék az a bizalom, hogy a császár nem akarja többé meghallgatni az ő parasztjait. (Hosszantartó zajos tetszés.) A legmagasabb rangban álló is csak ember és nem kell magunkat azzal az illuzióval átitatni, hogy a császár hű alattvalóitól sőt, áthatolhatatlan felhőtől szal akarják elválasztani. S mi nyíltan ki fogjuk mondani azt, amit gondolunk. Ha a folytonos rágalmozások a trón számolyánál sem szűnnek meg,

nécsokat osztogat, olyan arccal, mintha annak idején mint kis „babát” a térdein ringatott volna. Ez éppenséggel nem bájolt el engem, noha előre volt látható. És amikor azzal fejezte be, hogy a kapitány a jövő tábornoka, akkor — szavamra — nem tudtam többé visszatartani a nyelvemet.

— Kedves tábornokom, én a jelen tábornokait sokkal jobban szeretem! — vettem oda neki.

Aztán megsarkanytuztam Brin d'Amourt és elvágattam. Most ő volt megverve, a tábornok. A dejeuner-nél nagyon komoly volt, a mamának ellenben egészen különös volt az arca és a kapitány, akinek a képe sokkal holdvilágosabb volt, mint valaha, szivertépően sóhajtott. A tábornok még sem beszélhette el nekik... az lehetetlen, hiszen rögtön hozzájuk csatlakoztam. Szóval, mindenki csudálatosnak tetszett nekem, csak jómagam tartottam meg a hidegvéremet.

D'Albignose tábornok Le Noël asszonyhoz.

Angers, ugyanaznap (este).

Kedves Nagyságos Asszony!

Az a feladat, amelyet teljesíteni akarok, kissé gyengéd természetű. Favier megbízott, mondjam meg önnek, hogy bizonyos szavak, amelyek a ma reggeli sétalovaglás közben az önnel való beszélgetés közben az ajkáról elsiklottak, egy időre lehetetlennek tetszik, hogy visszatérjen La Rocheba. On bizonyára jobban tudja, mit akar é szel mondani s érti ennek a hirtelen elmaradásnak az okait. Ami engem illet, a hadgyakorlatra való előkészületeim annyira lekötik minden időmet, hogy valószínűleg nem is mondhatok önnek elutaszom előtt istenhözadót. Michelle kisasszony iránt érzett mély tiszteletem biztosításával s önnek hódolattal kezét csókolva

Maradtam...

akkor mi majd szétépítjük azt a kölfátyolt. (Viharos tetszés.) Annyira ment már a dolog, hogy lépten-nyomon ezt lehet hallani: *Ti agráriusok, ti rosszabbak vagytok a szociálistáknál.* (Píuj! kiáltások.) Rosszul esik, hogy ehhez a témához kellett nyulnom, de kötelességmulasztást követtem volna el, ha a császárral szemben elhallgattam volna keltelyeinket. Hangos szóval szólunk a császárhoz, *hadd halgja meg szavunkat és ne legyenek befolyással rá elleneink rosszakarati elferdítései és rágalmozásai.* (Percekig tartó zajos tetszés, taps és kendőlobogtatás.)

Azután dr. Hahn fölvasta az üzleti jelentést és beszéde folyamán ő is erőlyes szavakban fordult a birodalmi kancellár ellen.

— A gazdák szövetségét — ugymond — gróf Bülow nyilatkozatai nem fogják megrendíteni s okos szavai által nem fogja magát a szövetség megtévesztetni.

Beszéde további folyamán kijelentette, hogy a szövetségnek meg van a bátorsága viselni azt az ördögöt, melyet iparkodni fognak reá háritani.

A gyűlés végül egyhangulag, nagy tetszés mellett a következő határozati javaslatot fogadta el:

A gazdák szövetségének közgyűlése kijelenti a következőket:

A mezőgazdaságnak, mint ilyennek, semmi érdeke sincs a hosszulejratu kereskedelmi szemszökeben, de kész azok létrejötténél közreműködni a hazai ipar érdekében. De ezt csak akkor teheti, ha az új vámtarifában a védelem oly mértéke biztosított neki, amelyre a virágzó ipar mellett s az olcsóbban termelő külfölddel szemben szüksége van. A szövetséges kormányok előterjesztése a német mezőgazdaságra néve elfogadhatatlan; ha nem sikerülne a javaslatnak a képviselőház tárgyalásaiban oly formát adni, amely a német mezőgazdaság érdekeinek megfelelő, akkor a mezőgazdák szövetsége elvárja annak visszautasítását.

A gyűlés végül egy határozati javaslatot fogadott el, amely a tőzsdetörvény módosítását ellenzi.

Berlin, február 11.

A vámtarifa-bizottság elfogadta a vámtarifa-javaslatnak a vámhitelről szóló 10. §-át, amely a vámhitelt a gabonára és lisztre néve megszünteti.

Ujabb harcok Dél-Afrikában.

London, február 11.

Lord Kitchener a következőket jelenti Pretóriából tegnapi kelettel:

A boerok vesztesége a mult héten 69 halott és 17 sebesült volt. Fogságba esett 574, megadta magát 57 boer. French tábornok azt jelenti, hogy egy 60 szekérből álló podgyánskiszárat, amely 160 főnyi csapatból kisérve, Baurfonta ment, rendeltetése helyétől 30 mérföldnyire elfogták. A boerok az elfogott szekerekből tizenkettőt magukkal vittek, a többit fölgyújtották. Crabbe ezredes segítségére jött a csapatnak és az ellenséget heves harc

Le Noël asszony d'Albignose tábornokhoz.

Másnap.

Kedves Tábornokom!

Velünk ebédelhet ma este? Rendkívül fontos dologról van szó s annál is inkább szükségem van az ön tanácsaira, mert önnek is része van az ügyben.

Michelle Genevièvehez.

Másnap.

Nos hát megtörtént! Egészen bolond egy dolog ugyan, de megtörtént. A mama az ő előítéleteivel macskakodott ugyan, de én rábeszéltem.

— Nézd mama, — mondtam, — okosnak kell lenni. Mit törődünk mi azzal, hogy mit szól majd hozzá a világ? Hál Istennek, azok az idők már elmúltak, amikor az emberek a tömeg kedvéért áldozták fel magukat, amelyek mindenért magánkívül lesz s mindig talál módot arra, hogy valamiért megtépázza a felebarátját. Ha az ilyen emberek felháborodva emelik ég felé a szemüket és karjukat, hát csak azért tesszik, mert nem látják jó szívet, hogy valaki a maga izlése szerint legyen boldog. Halálos ágyunkon szívünkben megbánnánk, ha megszereztük nekik azt az örömet, hogy boldogtalanok voltak, csakis azért, mert a dolog eleinte különösnek tetszett volna nekik. Biztosítalak, mama, hogy a kapitány rokonlelék veled, ezt rögtön észrevettem. És mivel a tábornok az én gusztyusom szerint való ember, — hiszen erre olyan hirtelen jöttem rá — hát igazán nem tudom, miért gondolkoznék sokáig...

Szóval olyan jó tanácsokat tudtam adni, hogy mindannyian elégedettek vagyunk. Csak egy kis árnyék homályosítja el ezt a szép képet, tudniillik a tábornoknak meg kell válnia az ad jutánstól. Hiszen érted, ugyszólván a veje lesz. Ez felfordult világ volna. Az előítéleteket még lenézheti az ember, de a hagyományokat már nem vehetjük olyan könnyen sommba.

után visszaszorította. Angol részről elesett két tiszt és hat ember, megsebesült egy tiszt és 47 ember. A boerok vesztesége 24 halott és 47 sebesült volt, Doran oszlopából, amely Calvinia mellett operált és éjjel visszavonulás közben megtámadott, elesett három tiszt és hét ember, megsebesült 17 ember. Vondonop oszlopa, amelyet Methuen 7-én Wolmarantadba küldött, 8-án reggel megtámadott két boer tábor. Ebben a harcban elesett 2, megsebesült 3 és fogságba esett 33 boer. Fotgieter parancsnok elmenekült.

London, február 11.

A hadügyi hivatal közlése az angolok veszteségét a háboru kiütésétől fogva ez év elejéig. E szerint Dél-Afrikában a harcokban, vagy sebesülés és betegség következtében meghalt 951 tiszt és 18.735 katona, ellínt 7 tiszt és 432 katona, betegség és harcceptelenség miatt visszakerült Angliába 2731 tiszt és 63.603 katona, az összes veszteség tehát 3689 tiszt és 82.770 katona. A halottak és harcceptelének száma 965 tiszt és 24.230 katona.

Durbán, február 11.

Az ideérkezett boer foglyok között, akiket deportálni fognak, van Erasmus őrnagy és Viljoen tábornok.

London, február 11.

A Morning Leadernek jelentik Hágából: Irányadó helyről megérfolják azt a hirt, hogy egyes boer delegátusok salvus conductus kértek az angol kormánytól s hogy a delegátusok és a németalföldi kormány között differenciák merültek föl. Ezzel szemben a Standard brüsszeli tudósítója föntartja azt a hirt, hogy a boer küldöttségnek három tagja salvus conductus kért az angol kormánytól, hogy a boer tábornokokkal tanácskozhassanak.

London, február 11.

Az alsóház tegnapi ülésén Northonnak arra a kérdésre, igaz-e, hogy Ausztria-Magyarország 1900. év végén londoni katonai attaséja után nem hivatalos formában följajnlotta az angol kormányt jöszölgalatait a magyarországi lövésárlás dolgában, Brodrick hadügyminiszter azt felelte, hogy ez nem történt meg.

London, február 11.

A június 26-ára kitűzött koronázást, mint udvari körökben beszélük, valószínűleg el fogják halasztani. Ennek állítólag az az oka, hogy Londonban már hosszabb idő óta himlőjárvány van. Befolyással lehet az is, hogy a délafrikai békekötés júniusig nem fog létrejönni, pedig a király a háborunak a koronázás előtt véget szeretne vetni.

Sidney, február 11.

Ma itt a polgármester elnöke alatt nagyon látogatott népgyűlést tartottak, amely Új-Dél-Wales miniszterelnökének beszéde után olyan határozati javaslatot fogadott el, amely bizalmat szavaz az angol kormány délafrikai politikájának s visszautasítja az ausztráliai és kanadai csapatok ellen külföldön hangoztatott vádakait. Melbourneben a városházán tartott népgyűlésen ugyanilyen határozatot hoztak.

New-York, február 11.

Pearson a boerok new-orleansi képviselője mindent elkövetett, hogy az Egyesült-Államok kormányát rábirja arra, hogy a 16- és 18-éves szállításokat Anglia részére, megakadályozza. Miután mindez nem használt, levélben tudtára adta Roosevelt elnöknek abbéli szándékát, hogy fegyveres boer-barát csapatot toboroz össze és ezzel az angol katonai hajórakodó-helyet megtámadja. A boer képviselő levélben hozzátette, hogy ez utolsó ünneppélyes appellálása az Unió kormányához és az esetre, ha lelevere választ nem kap, ebből azt fogja következtetni, hogy az elnök az angol katonai raktár ellen tervezett támadását megakadályozni nem szándékozik.

A cincinnati ir társaságok tiltakozást tesznek közzé az ellen, hogy Roosevelt leánya az angol koronázáson résztvegyen. Az irek ebbe csak oly feltétellel akarnak beleegyezni, ha Roosevelt leánya magával viszi az amerikai nők és anyák kérvényét a boer asszonyok és gyermekek érdekében és ezt Edvárd királynak a koronázás után átadja.

Berlin, február 11.

Vasárnap népes asszonygyűlés volt, amelyet a boerbarátok rendeztek. A gyűlésen Hemstedt-Obelt boer asszony elmondta a koncentrációs táborban tett tapasztalatait. Nem igaz az angoloknak az az állítása, hogy az asszonyok önként mentek a táborba, amelyet bármikor szabadon elhagyhattak. A férjét, aki egyáltalán nem harcolt Angolország ellen, elfogták és mert szabadonbocsátásakor nem akarta írásban adni, hogy Argolország ellen nincs semmi panasz, ismét elfogták és boszúból a feleségét és két gyermekét a táborba hurcolták. Nyitott ökrös szekéren, kemény hidegben, négy napig tartott az út. A tábori sátrakban, valahányszor eső esett, tócsába állott össze a

letartóztatta. Az eltűnt Csizsár személyleírása a következő: Alacsony testalkatú, arca kerek, haja gesztenyenyírú, szeme barna, bucsja pelyhedző, Kávébarna magyar nadrágot, ugyanazon kabátot, fekete mellényt apró dombombokkal viselt. Fehér ingében Cs. Y. betűk voltak varrva.

Halálozás. *Glückselig* Józsefné, született *Goldberger* Róza urnót, *Gal* Károlynak a budapesti közúti vasút ógvezetőjének édesanyját rendkívül részvét kísérettel a utolsó útjára. A Nagy János-utcai gyászhalálnál a résztvevők nagy sokasága jelent meg. A fővárosi kereskedővilág színe-jáva, számos képviselő és fővárosi bizottsági-tag. továbbá a közúti vasút tisztikara, a forgalmi és műszaki személyzet és az Eötvös jótékonyági egyesület. A résztvevő közönség sorában voltak: Haraszti *Jellinek* Henrik vezérigazgató, dr. *Jellinek* Artur, Lajos és Marcel. *Vászhelyi* Vilmos, és *Beck* Marcel országos képviselők, *Szekely* Gyula a kassa-oderbergi vasút főfelügyelője, budai *Goldberger* Sámuel, Berthold és Albert, *Wald* Béla és *Auer* Róbert főszabó, *Irsai* Ignác főfelügyelő, dr. *Schermann* Adolf tiszti főorvos, dr. *Tolay* László főorvos, *Sümei* Vilmos, *Wolfner* József, *Kallai* Gyula, *Ehrlich* G. Gusztáv, dr. *Leitner* Adoll, *Rigócz* Kálmán, *Wollak* Samu, dr. *Telesi* Béla, dr. *Fülöp* Károly, dr. *Wagner* Jenő, dr. *Schubert* Sándor fővárosi bizottsági tagok. *Adler* Sándor, *Reich* Jenő, továbbá sokan a magyar ipar- és kereskedelmi csarnok, a terézvárosi demokráta kör és a tizede tagok közül. A szertartás kilenc órák kezdődött, amikor az énekkar *Lazarus* iókántor vezetésével megható gyászdalokat adott elő. Ezután dr. *Kohn* Sámuel főbíró mélyen megindító beszédében emelte ki az elhunyt jószívű és áldásos tetteit. E beszéd után a koporsót gyászkoosin tették és nagy résztvevő sokaság kíséretében vitték ki a Kerespesi-úti temetőbe, hol a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

Martiny Gyula, az Osztrák-Magyar Bank aradi főnöke hosszú szenvedés után meghalt. Huszonöt év óta volt a bank szolgálatában és 15 évig Aradon működött, ahol köztisztviselt vette körül.

Jaskó Károlyné született *György* Etelka, aki egy évtizeddel a pápai állami polgári iskoláján tanított, ma kedden reggel 6 órák hossza szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 13-ikán, csütörtökön délután 3 órák lesz a kerepesi-úti temető halottasházából.

Id. Weichert Mihály a verseczi takarékpénztár t. igazgatója tegnap 73 éves korában meghalt. *Weichert* Károly, Versecz polgármestere az elhunytat atyját gyászolja.

Fümmelől táviratozzák: *Tausanovic* volt szerb miniszter holttétet ma reggel tették vonatra. Az elszállításnál jelen volt a belgrádi export-társaság igazgatója, aki a kormányt is képviselte. Ott voltak *Auranda* iókonzul és a szerb kolónia számos tagja.

Dr. Waldmayer Emil, a *Hamburger Nachrichten* szerkesztője ma Hamburgban meghalt 82 éves korában.

Botrány a temetésén. Szófiából táviratozzák:

Kancsev bolgár közoktatásiügyi miniszter temetésének botrányos utójátéka volt. Mikor a gyászmenet a székesegyháztól a pályaház mellett elvonulva a temetőbe igyekezett, egy csapszékben vad verekedés támadt két macedón ember között, kik közül az egyik régi, a másik pedig az ezzel ellenségeskedő új macedón nemzeti bizottság tagja. A verekedők, kik először csak hangos szitkozódás közepett öklöcsapásokat mértek egymásra, csakhamar tört és revolvert rántottak. Amikor a gyászmenet éppen elvonult a csapszék mellett, egymástól öt revolverlövés durranása hallatszott. A gyászközönséget nagy ijedség fogta el. Mindenki merénylőre gondolt. Az idegen konzulok a menekülés útját keresték. A szilvar betetőzéssel a halottas-koosi el fogott lovak a nagy zajtól megbokrosodtak. A halottas-koosi aggasztón ingadozott és már-már attól kellett tartani, hogy a koporsó leesik a kocsiról és rázuhan a kocsii mellett lépdögöl miniszterekre. Pár perc múlva azonban már kiderült, hogy az egész zavart a két verekedő matador okozta, akiket a rendőrök le is tartóztattak. Kénn a temetőben aztán folytatódott a botrány. Amikor a miniszterelnök befejezte gyászbeszédét, egy macedóniai ember hirtelen a sírhoz lépett és arra olozta, hogy a gyilkos tette után agyonlőtte magát, harsány hangon így kezdett szónokolni:

— Keresztények, gazdagok és szegények, igazságosok és vétezők. Két áldozat esett el. Az egyik Jézus Krisztussal száll a sírba, a másik ez itten, Judással fel a gödörbe!

Tovább nem beszélhetett, mert a gyászszene harsogása elfeledtette. Csak még ezt tudta kiáltani:

— Ugyis megértitek beszédemet!

Amikor ellopták és megmozdították, egy beszédet találtak nála, melyben közönséget vállal a gyilkossal és kijelenti, hogy ő is hasonlóképpen fog cselekedni.

Nyilatkozat. Felkértünk a következő nyilatkozat közzétételére: Csak most érkeztem a fővárosba, ma jutott tudomásomra egyes napilapoknak jöyölő hó 7-én megjelent számában báró *Splényi* Árpádra és reám vonatkozó közleménye, mely szerint báró *Splényi* Árpád és én Nagy-Kanisán, Zágrábban és Fiumében a képes remekírók könyvtárra oly úrbírgy alatt igyekeztünk előfizetőket gyűjteni, hogy a könyvtárak-vállalat jövedelmének egy része a hirliapírók nyugdíjalapját fogja illetni. Miután én a jelzett műre előfizetőket a tenet megnevezett városokban sohasem gyűjtöttem, ott e célból sohasem voltam, a tenet tendenciózus közlemény állításait rágalmozó valótansá-

goknak nyilvánított és terjesztője ellen máris megtettem a törvényes lépéseket. A képes remekírókra szabad időmben tényleg gyűjtök előfizetőket. *Budapestben*, 1902. február 11. *Tali* Ferenc Lajos.

Házasság. *Dr. Borsodi* Ignác ügyvéd e hó 28-ikán vezető iftárhoz a miskolci Kazinczy-utcai izraelita templomban *Varga* Jolán kisasszonyt, *Varga* Jakab tekintélyes miskolci vállalkozó leányát.

Freystad Oszkár os. és kir. tartalékos hadnagy, komárommegyei haszonbőről oljegyzezte *Pick* Margit kisasszonyt. *Pick* Ignác leányát Székesfehérvárról.

Füredi Károly volt szinigazgató ma esküdtött örök hűséget, Budapesten, *Bares* Arankának.

Gyilkosság. *Szegvárd*ról írják: Ma reggel annál a nevezetes *Balogh-jánál*, ahol 1711-ben a labancok elfogták *Béry* *Balogh* Ádám híres kuruogenerálist, gyilkosság történt. *Tóth* József és *Aszalai* József szegvárdi legények ugyanis együtt mulattak egyik vendéglőben, ahol álarcsból volt. A két jó barát egy leányunk udvarolt és e miatt összevesztettek. Hajnalban *Aszalai* hazatérel indultában *Tóth* József több társával üldözőbe vette. *Aszalai* menekülés közben e két százados *Balogh-fához* érve visszafordult és *Tóth* Józsefet revolverrel lelőtte.

A magyar nők műkiállítása. A női kiállításban még e hó 14-én pénteken délután 5 órák egy zsúr, amelyen ének, zongora-játék és előolvasás lesz. Ezzel aztán végleg bezáródik a kiállítás.

A szemeteskoosis gyilkosa. A *Frik* János szemeteskoosis meggyilkolásával gyanúsított *Grabán* Istvánt a rendőrség ma átkísértette az ügyészséghez. A vizsgálótól lojaltatják el.

Cigányzene a Telefon Hírmondóban. A Telefon Hírmondó előfizetői szórakoztatására ma este cigányzenét fog közvetíteni. A cigányzene-átvitel, mely az Előte és az Emke-kávéházban lesz hallható, 8 órától 11 óráig tart, de megszakítást szenved 8 óra 15 perckor, midőn a külföldi tözstedüsitásokat olvassák fel és fél 10—10 óráig, midőn a napirend szerinti esti olvasás van sorrendben, melynek keretében legújabb híreit és táviratait olvastatja fel a Telefon Hírmondó.

(x) **Fratelli Deisinger** küld Triesztből 4% kgr. legfinomabb Santos-kávét 5 forint 46 krért bérmentve és elvámolva.

(x) **Tartalékos tisztek** legnagyobb bizalommal fordulhatnak egyenruhák beszerzésé végett *Tiller* Mór és *Társai* intézetéhez, Budapesten, IV. Váci-utca 35.

Udvari bál.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, február 11.

Színekből szegényebb, jókedvben gazdagabb volt ez a mai udvari bál elődeinél. Jellegét ennek az udvari ünnepnek két negatív tény adta meg: az egyik az uralkodóház tagjai túlyomó részének távolléte, a másik a Bécsben rezidáló nagykövetek és követek abstinenciája. Kárpótlásul az jutott, hogy egy miniszterelnök helyett kettő volt jelen: *Szell* Kálmánon kívül *Koerber* is.

Más udvari bálokban ő felsége környezetének bevonulása eltart jó tíz perccig; ma egy perc alatt vége volt a bevonulásnak. Előljött ő felsége *Mária* *Jozefa* főhercegnasszonyal; ezt a párt követte *Ottó* főherceg *Klotild* főhercegnasszonyal; aztán *József* főherceg és legifjabbik leánya *Erzsébet* princessz. Egyébkor *Italiani* nunciusz gömbölyded alakja szokta az uralkodóház tagjait követni s utána vonulnak be az idegen hatalmak képviselői. Ma, nem tudni miért, a diplomata urak távol maradtak. Csak fényes esőkent ezzel a bálnak, de magyaros jókedve nem.

Az udvar bevonulása után az ifjuság legott tánca perdült. Csárdással kezdte, amelyet a *Berkes* Béla bandája húzott láb alá. Eljárta azt a bevezető táncot vagy negyven pár, magyaros táncz, ropogósan.

A felséges ur, szokásához híven, tüstént társalgásba elegyedett. Akit legelsőnek szólított meg, az *Szell* Kálmán volt. Igen jókedvűen s nagyon hosszasan beszélgetett miniszterelnökével a király. Fel is tűnt ez a szinte tüntető, de mindenesetre kitüntetett társalgás a szép számmal képviselt ellenzéknek. Mert a szélsőbali kurucok nem szavazzák ugyan meg a civilistát, de a magyar király vendéglátását szívesen élvezik. *Justh* Gyulától le *Molnár* Jenőig ma is sokan voltak ott a függetlenségi, arány szerint is többen, mint a néppárt emberei. Emezek közül csak a daliás *Wilczek* grótot láttuk a népség és katonaság közül, de a vezér; a sokat emlegetett és még többet emlegetendő gróf *Zichy* János ott volt és jókedvű viselkedésével nem is sejtette, hogy ő az, aki politikai okokból hopton maradt.

Mondók, hogy az ellenzék ámulva látta a

felsőleges házigazdának *Szell* Kálmánnal való hosszas és derült társalgását. Ugyanakkor *Ottó* főherceg épp oly hosszasan és épp oly derűlten gróf *Széchényi* Gyulával csevegett. Ugy látszik tehát, hogy a *Zichy* János elmaradt utazása a párklubbokban mégis csak több vizet kavart fel, mint az udvarnál.

Második *Koerber* szólította meg a felséget az osztrák miniszterelnököt. Ausztriában, az uniformisok hazájában a miniszterelnökök is egyenruhája van. *Koerber* ur cingár alakja jól festett a miniszterelnöki uniformisban, mely aranypaszományos pantalonból és vöröshajtókás „waffenrock“-ból áll. A *Koerber* feje spanyolosan hat, amelyen *Velasquez*-ábrázat, finom és ravasz vonásokkal, de van benne egy stil-hiba: az orra erősen cseh-szabású.

Rang- és nézetkülönbséget a királyi házigazda nem ismer. Epp oly jóízűen diskurálgat el *Wekerle* Sándorral és *Csáky* Albinnal (hajj! az egyházipolitika!), mint *Császka* érsekkel és *Kohl* Medárral.

Időközben a három főhercegnasszony közül a legfiatalabbik buzgón és jókedvvel táncolgat. *Erzsébet* princessz, egy bájos fiatal leányka, látható kedvteliséssel lejt végig az egész táncrendet. Felsőleges mamája, *Klotild* hercegnasszony, ezalatt el-elcseveg a dámákkal, leghosszabban és szemmel láthatólag legszívesebben *Szell* Kálmánnal. *Mária* *Jozefa* ugyanama diván másik végét foglalja el és szintén fogadja a neki bemutatott főrangú hölgyek hódolását.

Klotild főhercegnő fején és nyakán pazar csillogású rubintos ékszer tündöklök, *Mária* *Jozefa* aranyal tisztelet fehér ruhát visel és alabástrom-nyakán tíz sornyi gyémánt-solitairekből álló nyakék sziporkázik.

A mágnásasszonyok közt egynéhány bódító szépség kelt közönséget: az üdén pompázó *Haák* Endre grófné, a bájos *Lónyay* Margit grófkisasszony, a fejedelmi megjelenésű *Gerliczy* báróné, aztán gróf *Zichy* Jakabné, *Blaskovich* Elemérné, gróf *Andrássy* Gézané.

Nagy érdeklődést keltett *Makkai* *Zsiga* bá. Félikelenc táján pontt be a bálterembe a harisnyás székely paraszt. Kíváncsian nézték sokan, a leglázasabb kíváncsisággal *Tiller* Mór, San-Marino nagyhatalmasságnak főkonzulja. Szabómesteri minőségében ugyanis a főkonzul ur volt a paraszt képviselő felruhájába. *Makkai* diszruhája elég feltűnést keltett. A fekete zekén és fehér daróc-nadrágon kívül csak három új elem mutatkozott *Makkai* kosztümjében: a hosszú fringia, a szür-furmájú fekete mento s a fekete nyakkendő, amelyről nemzetiszínű rojtok rikitottak alá. Megállapítjuk, hogy *Makkai* bá nem találta el a száját a bálteremben. Temetésesnek találta azt is, amit látott, azt is, hogy ő mindezt látja. Valaki azt kérdezte tőle, hogy szép-e a bál. S ő azt dünyögte rá, hogy szépnek biz ez elég szép. Később aztán bevonult a büfféhez *Zsiga* bá és szorgalmasan öntögette magába a pezsgőt. Tán el is izott nemsokára. S mire éjfél tájt a felséges ur látni kívánta, már nem volt többé felhajkurázható.

Egyebekben pedig vígan folyt a bálteremben a tánc s az ellenmekben a derűs kocintgatás.

Az udvari bál kezdete esti 8 órára volt kitüzve és már 7 órákor fogat fogat után rohogott fel Budára és közel másfél órán át kigyózott a kocsii sora a Lánchidon át és az Albrecht-uton fel a királyi várakig. A kocsii a felső négyzögű lépcsőháza előtt állottak meg és a vendégek a dus szőnyegekkel fedett új, márványlépcsőn alabárossz koronáorok soraita közt haladtak fel a régi szertartási termekbe, amelyek az idén alighanem utójára szolgáltak keretül ehhez a fényes képhez. Valamerre az ember nézett, mindenütt gyönyörű nővények, itt-ott büszke pálmák diszlették: valamennyi a királyi kertekből való és dicséri *Mraz* urnak, az udvari kertek kezelőjének szakértelmét és izlését. A szinte lugassá varázsolt nagy márványterem egész hosszában az egyik oldalon szépséges hölgyek — asszonyok, leányok — foglaltak állást négy-ötszörös sorokban, míg a másik oldalon az urak állottak fel, ragyogó magyar diszben, csillogó katonai egyenruhákban vagy méltóságjeljes papi öltönyökben. A látvány, melyet ez a terem nyújtott, a falak márványából ezerszeresen visszaverődő villamos fényvel, igazán szemképrázató volt.

Az elfogadó termekben gróf *Apponyi* Lajos

udvarnagy és Loebenstein lovag udvari tanácsos szer-
társai igazgató fogadták a vendégeket. A lényben
uszó termekben 8 óra felé már vagy ezeren gyül-
tek össze.

(A királyi vendégei.)

Ott voltak a magyar kormány részéről: Széll Kál-
mán miniszterelnök és neje, báró Fejérváry Géza
honvédelmi miniszter, Lukács László pénzügyminis-
ter, Wlassics Gyula közoktatási miniszter és Hegedűs
Sándor kereskedelmi miniszter, mindketten nejekkel,
Darányi Ignác földmívelési, Plósz Sándor igazságügy,
gróf Széchenyi Gyula a királyi személye körülül és
Cseh Ervin horvát miniszter; ott volt a Budapesti
időző dr. Koerber osztrák miniszterelnök, továbbá
Grom Dezső, Tarkovich József, Graenzstein Béla,
Kiss Pál, Széll Ignác, Gulner Gyula, Bernáth Géza és
Mohay Sándor államtitkárok.

Ott voltak továbbá a zászlósurak közül: báró
Orosz Béla országbíró, gróf Szapáry Gyula főtárnok-
mester neje és leányával, gróf Pálffy András testőr-
kapitány, gróf Andrassy Aladár főkamarmester ne-
jevel, aki ezuttal főudvarmesternői tisztet is viselt,
gróf Festetics Taszilo főpóhárnokmester nejevel és
leányaival, gróf Széchenyi Gyula főlovászmester, gróf
Bánffy György főajtónállómester, gróf Csekonicz
Endre főasztalnokmester, gróf Széchenyi Béla leánya-
val és gróf Szapáry László kormányzó.

A főrendiház tagjai közül: Császáka György ka-
locsai érsek, Samassa József egri érsek, Brankovics
György patriarka, Pável Mihály, Várossy Gyula,
báró Hornig Károly, Ivánkovics János, Radu De-
meter, Bogdánovics Lucian püspökök, Fehér Ipoly
apát, Takács Menyhért prépost, gróf Degenfeld-
Schoenburg József, báró Prónay Dezső, Lasz-
kary Gyula, Daniel Gábor, báró Atzél Lajos,
báró Baich Iván, báró Baich Milán, báró Bohus
László, báró Bohus Zsigmond, báró Inkey Imre, báró
Prónay Gábor, báró Révay Ferenc, báró Vojnits Ist-
ván, gróf Bathányi Elemér, Burchard-Belavary Kon-
rad, Ernusz Kelemen, Ghyoz Béla, báró Harkányi
Frigyes, Karap Ferenc, Korányi Frigyes, Latinovics
János, Ludvig Gyula, Ludvig János, Lukács Antal,
Madarassy Pál, Molnár István, Müller Kálmán, báró
Nikolcs Fedor, báró Nyáry Jenő, Ráth György, Som-
bory Lajos, Szabó Jenő, Szalavszky Gyula, Than
Károly, Vársárhelyi Béla, báró Wodianer Béla.

Az országgyűlési képviselők közül: Gróf An-
drassy Gyula, Angyal József, Apáthy Péter, Adamo-
vics Iván, Baghy Béla, Bakonyi Samu, Barabás Béla,
Baross János, Baross Károly, Bauer Antal, Beck La-
jos, gróf Bánffy Miklós, báró Bánhidny Antal, Beck
Marcel, Bedő Albert, Belitska Béni, Beniczky Árpád,
Bernáth Béla, Biró Lajos, Blaskovics Ferenc, Bolgar
Ferenc, Bornemissa Lajos, Bősörmenyi Sándor,
Chernel Gyula, Csávolszky Lajos, Csávossy Béla,
gróf Csekonicz Gyula, gróf Dessevitz Emil, Doma-
hidny Elemér, Eggenhoffer József, Egyri Dezső,
Eitel Viktor Adólf, Endrey Gyula, Enyedy Lu-
kács, Erdély Sándor, Eremita Pál, gróf Esterházy
Kálmán, Fabiny Teofil, Farkas Abraham,
Fassie Tódor, Fáy István, báró Feilitsch Ar-
thur, Fernbach Péter, gróf Forgách Antal, Förster
Otto, Gajary Géza, Gorove László, Hadzsy János,
Hammersberg László, Hegedűs Károly, Hegedűs Lor-
ánt, Heincz Hugó, Hieronymi Károly, Hintz Ernő,
Holzer János, Horváth Gyula, báró Inkey József,
Ivanka Oszkár, Jakabffy Imre, Jakabffy István, Justh
Gyula, Josipovics Imre, Kabos Ferenc, Kammerer
Ernő, Kezer Miklós, Kiss Emil, Klubovics János,
Kobek István, Konkoly-Thege Miklós, Kristóffy József,
Kubinyi György, Latinovics Géza, Láng Lajos, László
Mihály, Lázár Árpád, Lázár György, Leidenfrost
László, Lengyel Zoltán, Lindner Gusztáv, Lo-
vászay Márton, Luntz Károly, Makkai Zsigmond,
Manasz György, Mihályi Péter, Miklós Odón, Mo-
lecz Dániel, Molnár Akos, Molnár Jenő, Morzsányi
Károly, Münich Aurél, Nagy Mihály, Nagy Sándor,
Nedeczky János, Neiszidler Károly, Neumann
Armin, Novák József, Nyegre László, Osztrouczky
Miklós, Papp Géza, Papp Zoltán, Perczel Dezső,
báró Petricevich-Horváth Arthur, Pichler Győző,
Pildner Ferenc, Pintér Sándor, Piukovits József,
Pozsgay József, Putnoki Mór, gróf Pejacsevich Tiva-
dar, Rabár Endre, Rakovszky István, Rákosi Viktor,
Róvá Mór, Rónay Ernő, Rónay János, Ruffy Pál,
Saccellary György, Salamon Géza, Samassa János,
Sághy Gyula, Schmidt József, Sotkovics János,
Sebest Dénés, Semsey László, gróf Serényi Béla,
báró Solymossy Lajos, báró Solymossy Odón,
Stájevics János, Steiner Ferenc, Szabó István, Sze-
derkényi Nándor, Szeless József, Szemere Miklós,
Szentiványi Árpád, Szerb György, Szüllő Géza,
Tallán Béla, Telegdy József, gróf Telesi Gyula, gróf
Telesi Sándor, Tormay Károly, Tóth János, Török
Bertalan, Trauschenfels Emil, Vancsó Gyula, Veszter
Imre, Vési József, Visontai Soma, Vojnics Sándor,
Vörös László, Weisz Berthold, Werner Gyula, gróf
Wilczek Frigyes, Wolfner Tivadar, gróf Zichy Ala-
dár, gróf Zichy János, gróf Zichy Jenő, Zsambok-
réthy Emil.

A hadsereg és a honvédség részéről:

Lobkowitz herceg hadtestparancsnok, Forinyák
lov. tábornok, Bolla tábornagyok, Ozibulka, Durman,
Steininger, Gaudernak, Jablonszky, Lanet, Csesznák
és Bihar altábornagyok, Albach, Potiorek, Schneller,
Schreiber, báró Zech és Papp vezérőrnagyok, Venns,
Horstein, Hoffmann, Cankl, Koller, Schneider, Seibt,
Blaschke, Bykowsky, Rowensky, báró Hauer, Hanke,
Krausz, Schmidt, Reusz, Schwartner, Gonesch, Förster,
Algya, Ludmann, Nyiri, Hoffmann, Biró, Panajot,
Bala, Hazay, Nikits, Jámborfy ezredesek, Keresztes
tábornok-hadbíró, Teindl és Bernolák vezérőrnagyok,
Zgorzski, Kalcio, Nagy és Hodoly főőrnagyok,
Obert és Galasy vezérhadbírók, Farkas Vince és
lovag Anders Emil századosok, a korona-őrség pa-
rancsnokai.

Megjelentek azután: Rakovszky István, az állami
számszék elnöke, Dárday Sándor, az állami számszék
alelnöke; a közigazgatási bíróság részéről Wekerle
Sándor elnök nejevel, Latkóczy Imre másodelnök,
Szmracsányi Jenő, Kogler János és Székely József
tanácselnökök; a kir. Kuria részéről: Szabó Miklós
elnök, Vörösmarty Béla másodelnök, Vavrik Béla és
Sebestyén Mihály tanácselnökök; Láncoz Leó udv.
tanácsos, a budapesti kereskedelmi és iparkamara
elnöke, Rupp Zsigmond, a budapesti kir. közegyezői
kamara elnöke; Fascho-Moys Sándor, báró Andraesszky
István, Bereczik Árpád, Otltyk Iván miniszteri tanácsosok,
Kazy József és Lukács Sándor osztálytanácsosok,
Lukachich Béla és neje, Fenyvessy Ferenc, Kürthy
Lajos, Osztrouczky Géza, Sárközy Aurél, gróf Török
József, Béli László főispánok, Lukács György fő-
ispán és neje úll. Perényi Madoly báróné; a fő-
és székváros részéről Halmos János polgármester és
Matuska Alajos és Rózsavölgyi Gyula alpolgármeste-
rek; Vécey Tamás, Ilosvay Lajos és Hutya Ferenc
főiskolai rektorok; Rudnay Béla főkapitány, Bornem-
issa Boldizsár államrendőrségi parancsnok; Kohl
Medárd fősz. püspök, Kanter Károly apát és Nemess
Antal udvari plébánosok.

A főúri társaság nagy számban megjelent tagjai
közül a következőket jegyezhetjük fel: gróf Almássy
Kálmán és neje, gróf Almássy Imre és neje, gróf
Almássy Taszilo, neje és leánya, báró Ambrózy Gyula,
báró Ambrózy Lajos és leánya, gróf Andrassy Sándor
és neje, gróf Andrassy Tivadar és neje, gróf
Apponyi Antal és leánya, gróf Apponyi Lajos neje
és két leánya, gróf Apponyi Sándor és neje, gróf
Bathányi Pál és neje, gróf Bánffy György és
leánya, gróf Bathányi Lajos, neje és leánya, Be-
niczky Ferenc, neje és leánya, Berzevich Albert és
neje, gróf Bolza Pál és neje, Bornemissa Adam és
leánya gróf Csáky Albin, neje és leánya, gróf Cseko-
nicz Andor, gróf Cziráky Antal, neje és leánya,
gróf Csáky Lajos, neje és leánya, gróf Csáky Vi-
dor és leánya, báró Dániel Ernő és neje, Dókus
Ernő és neje, báró Eötvös Lóránt, neje és két leánya,
gróf Erdődy Gyula és neje, gróf Erdődy Sándor és
neje, gróf Esterházy Ferenc és neje, gróf Esterházy
László és neje, gróf Esterházy Mihály és neje, herceg
Esterházy Miklós, gróf Esterházy Miklós Mór és
neje, gróf Festetics Taszilo, neje és két leánya, gróf
Festetics Pál és neje, báró Gerliczy Ferenc és neje,
gróf Hadik-Barokczy Endre és neje, gróf Hadik János
és neje, gróf Hunyady Imre, neje és leánya, herceg
Hohenlohe Frigyes, báró Inkey István, neje és
leánya, báró Jósika Samu és neje, Kállay Béni és
leánya, gróf Karátsanyi Aladár, neje és két
leánya, gróf Karátsanyi Jenő és neje, gróf Keglevich
Béla és neje, gróf Keglevich István, báró Kemény
Kálmán és neje, Kubinyi Árpád, gróf Károlyi István
és neje, gróf Lányi Margit alapítványi hölgy, gróf
Mailáth István Géza és neje, Matlekovits Sándor és
neje, herceg Odescalchi Gézáné, Pázmány Dénesné
és két leánya, gróf Pallavicini Ede, neje és leánya,
gróf Pálffy-Daun Vilmos és neje, gróf Pejacsevichné
és leánya, báró Podmaniczky Géza és neje, báró
Podmaniczky Gyula és neje, báró Radvánszky Géza
és neje, báró Révay Gyula, neje és leánya Rakovszky
István, neje és leánya, Salamon Aladár és leánya,
gróf Szapáry Gyula és leánya, gróf Szapáry Pál,
gróf Széchenyi Sándor, neje és leánya gróf Széchenyi
Pál és leánya, báró Szentkereszthy Béla, neje és két
leánya, gróf Sztyaray Sándor és neje, Szegedy György,
neje és két leánya, gróf Telesi Géza, gróf Telesi
József és neje, gróf Telesi Sándor és neje, gróf
Telesi Tibor és neje, Thurn-Taxis Matild hercegnő,
Thuróczy Vilmos és neje, gróf Vay Abraham, báró
Vécey József, neje és leánya, gróf Wolkenstein
Oszvald, gróf Zichy Ágost és leánya, gróf Zichy
Károly és neje, gróf Zichy Jakab és neje, gróf Zichy
János, neje és leánya, gróf Zichy József és leánya,
gróf Zichy Miklós és neje, gróf Zichy Vladimir
és neje.

A konzuli karból ott voltak: Below-Schlatau Pál,
németországi főkonzul, Cusani-Contalonieri marki olasz
főkonzul és neje, gróf Piccono della Valle Remi olasz
alkonzul, Visconti de San Vito bolgári olasz ügy-
vivő, Della Torre di Lavagna nejevel, Loow Vladimir
herceg orosz főkonzul, Conway Thornton Károly angol
főkonzul, Riffault Agost francia főkonzul, Piettre N.
alkonzul, Barjaktarovic szeb főkonzul és neje,
dr. Jovanovics szeb alkonzul, Lutfi bey török fő-
konzul, Simon effendé alkonzul, Haris Pál gör-
ög főkonzul, Cuciureano Viktor román főkonzul,
Margaritesco-Greecano István alkonzul nejevel, Ches-
ter Frank Dyer az Egyesült Államok főkonzulja,
Willy Raymond alkonzul, Saxlehner Andor belga tb.
főkonzul, Steinaecker Odón liberál. René A. Carlos
paraguayi, Frankl József argentinali, Ullmann Pál
ecuadori, Tiller Samu sanmarinói, Freund Ferenc
perzsa, Birnbaum Imre portugáliai, Altschul Artur
svédországi, dr. Molnár Mór uruguayi konzulok.

Az asztalnokok közül megjelentek: Emich Gusztáv,
Széll Sándor, Tömörly Károly, Rodiczky Jenő,
Saárossy-Kapeller Ferenc, Györy Árpád és Rum-
bach Géza.

A jelenleg a fővárosban idős eldök vendé-
gek közül ott volt még Bartholdi Frigyes párisi
szobrász, Jof Lambeaux brüsszei szobrász és Schmitz
Brunó berlini műgyemeli tanár, az Erzsébet-szobor
bíráló-bizottságába meghívott külföldi jury-tagok;
Dobner alezredes bolgár származegű, Polzer és Strati-
lesou román századosok, Bertránd Alfréd svájci
kapitány.

Mint páldás-urak szerepeltek: gróf Festetics
Sándor, gróf Khuen-Héderváry Sándor, gróf Pejacse-
vich Márk, gróf Telesi Pál, gróf Esterházy Alajos.

(Az udvar megjelenése.)

Pontban fél kilenc órákor gróf Apponyi Lajos
udvarnagy jelentést tett a belső termekben egybe-
gyűlt udvarnak, hogy a társaság összegyűlekezett,

mire a legfelsőbb udvar Loebenstein lovag, gróf
Apponyi Lajos udvarnagy és Liechtenstein herceg fő-
udvarmester vezetése mellett a nagytérre vonult.
Elöl ő felsége lépett be, magyar lovastábornoki egyen-
ruhában, karján Mária Jozefa főhercegnővel, azután
Otto főherceg, szintén magyar lovassági egyenruhában,
Klotild főhercegnővel, harmadikkal pedig József
főherceg, leányával, Erzsébet Henriette főhercegnő-
vel a karján. Mögöttük jött a fényes kíséret, a melynek
tagjai voltak: Báró Diauchowsky főudvarmester,
Attems gróf főudvarmesternő, Salm-Rafferscheidt
őgróf kamarás, Szirmay gróf főudvarhölgy, gróf
Paar és Bolfras főhadsegédek, König osztályfő-
nök, Kerzl főőrzsorvos, Höhnel korvettkapitány és
báró Apor őrnagy szárnysegédek, Cosani márk,
Robm ezredes, Margati százados és báró Bánffy
testőrhadnagy.

Amikor ő felsége a terem ajtajában megjelent,
egyszerre elnémult a mozgásszülte moraj; az egész
társaság tiszteletteljes csendben, mély főhajással fo-
gadta az uralkodót.

Az udvarra szolgáló folyosóban elhelyezett
cigányzenekar csakhamar rázendített az első csárdásra
és megkezdődött a tánc amelynél gróf Cziráky László
volt az eldános. A csárdás 10 percreg tartott, mire
rövid pihenő után keringő és négyes következett.

(Bemutatók.)

Az első négyes után Mária Jozefa főhercegnő
Attems gróf főudvarmesternővel visszavonult a
fehértérembe, ahol neki Andrassy Aladár grófné
főudvarmesternő a következő hölgyeket mutatta be:

Asszonyok: Rakovszky Istvánné, Széchenyi
grófné, Adamovich Istvánné, Thuróczy Vilmosné,
Csáky Lajos grófné, Fiáth báróné, Telesi Sándor
grófné, Zichy János grófné, Lukachich Béláné, Páz-
mándy Dénesné.

Alapítványi hölgyek: Salamon Klára és Szapáry
Helén grófnő.

Leányok: Zichy Klára és Zichy Mária grófnők.
Ezután Csáky Albin grófné Csáky Marianna
grófnő, Festetics Taszilo grófnő Fesztetics Alexandra
grófnő, Kemény Kálmán báróné Bánffy Helén báróné
és Vay Helén grófnő, Jósika Samu báróné
Bornemissa Adél bárónő, Erdődy Gyula grófné
Ambrózy Teréz bárónő, Szegedy Györgyné Szegedy
Erzsébet, Révay Simon báróné Révay Margit báróné,
Rakovszky Istvánné Rakovszky Mariát, Kará-
tsanyi Aladár grófné Karátsanyi Mária és Margit
grófnőket, Csáky Lajos grófné Csáky Irma grófnő,
Pázmány Dénesné Pázmány Mignoné és Olgát
mutatta be.

A bemutatás után a hölgyek visszatértek a tánc-
terembe, ahonnan a főhercegnők a palotahölgyekkel
1/11 órákor a thézó-terembe vonultak vissza. A
théat három asztalnál szolgálták fel; az elsőnél Mária
Jozefa főhercegnő ült az asztalnál, jobbán Erzsébet
Henrietta főhercegnővel, a másikkál Klotild főher-
cegnő, a harmadikkál pedig Andrassy Aladárné grófné.

Mária Jozefa főhercegnő asztalnál ült a főher-
cegasszony mellett Széll Kálmán miniszterelnök neje;
Andrassy Aladárné grófné asztalnál helyet foglalt
Lobkowitz hercegné, a hadtestparancsnok neje is.

A thea után újra folytatódték a tánc; a füzér-
tánc alatt megnyiták a buffet-termek ajtóit s a nem-
táncoló urak csakhamar nagyszámban odavonultak.

(Tánc.)

Az első tánc, mely fél kilenc órakor kezdődött s tíz
percen át tartott, csárdás volt; öt percnél szünet után
keringő következett, mely 9 órákor ért véget; az első
négyes 9 óra 5 percreg kezdődött s húsz percreg tar-
tott; fél tízkor tipegő került sorra, amelyet tíz percreg
táncoltak; ezt 9 óra 45 percreg ismét csárdás váltotta
fél, amely szintén 10 percreg tartott; a második kerin-
gőt tíz órától negyed tizenegyreig táncoltak s utána tíz
percreg tartó szünet volt; az erre következő füzértánc-
cot közel egy óráig, negyed 12-ig, járták, 5 percnél
szünet után a második négyes következett, amely 11
óra 40 percreg végződött; a táncrend utolsó száma
gyorspolka volt, mely 5 percreg tartott s 11 óra 50
percreg véget ért.

Amikor az udvar a terembe érkezett, Berkes
bandája rákezdett a Tul a Tiszán... kezdetű csár-
dásra. A párok legott felállottak a csárdáshoz, ame-
lyen József főherceg leánya, Erzsébet Henriette főher-
cegnő nagy kedvvel résztvett gróf Cziráky László
karján. Az ifjú főhercegnő majdnem minden táncból
kivette a részét; táncosai későbbben gróf Apponyi Gyula,
gróf Széchenyi Domokos és gróf Andrassy voltak. A
táncban egyébként 75 táncosné és 103 táncos vett részt.

Király ő felsége azonnal a terembe lépése után
Széll Kálmán miniszterelnökhez fordult, akivel negyed-
órán keresztül igen élénk társalgás folytatott.

A terem keskeny oldalán gyönyörű aszálék alatt
felállított aranysergélyű piros keretben Mária Jozefa
és Klotild főhercegnők foglaltak helyet, akiknek ol-

dala mellett a társaság előkelőbb hölgyei, az első két Széll Kálmán miniszterelnök neje, *Festetics* Taszilo grófné stb. váltakozva foglaltak helyet. E megismerkedésben részesült *Lobkowitz* Rudolf herceg vezénylő tábornok neje is.

A király Széll Kálmántól elbucuszva, dr. *Koerber* osztrák miniszterelnökhöz lépett, akivel szintén hosszasan társalgott, majd báró *Fejérváry* Géza, *Lukács* László miniszterekkel és a kabinet több tagjával, *Brankovics* patriarchával, *Bogdanovics* és *Radu* püspökökkel beszélt, azután gróf *Apponyi* Alberthez fordult, vele szintén hosszasan beszélt, szintúgy gróf *Csáky* Albinnal, gróf *Szapáry* Gyulával, *Münnich* Aurél és *Konkoly-Thege* Miklós országgyűlési képviselőkkel, gróf *Zichy* Agosttal, valamint gróf *Szapáry* László kormányzóval hosszasan beszélt, ugyszintén megszólította a bálon jelen volt két román tisztet. Később Széll Kálmán miniszterelnök bemutatta ő felségének az Erzsébet-szobor bírálóbizottságának külföldi tagjait és *Bertrand* svájci tudóst. A király nagyon behatóan beszélt a szüritagokkal az Erzsébet-szoborpályázat eredményéről s *Bertrand*dal utazásáról. Ezalatt a szomszédos fehér teremben megtörtént a bemutatás *Mária Jozefa* főhercegnő előtt. A hölgyeket, a táncotermbe visszatérve, ő felségének is bemutatatták.

Ottó és *József* főhercegek közben szintén körüljárták a teremben, hol a táncot nézve, hol cserélet tartva. *Ottó* főherceg feltűnően hosszasan beszélt Széll Kálmán miniszterelnökkel. *József* főherceg hasonlóképpen több óra hosszat beszélgetett a társaság tagjaival, akik közül sokat ismert.

A király, valamint a főhercegek és a főhercegnők az utolsó táncot át maradtak a táncteremben és az udvar távozásával a fényes farsangi ünnepély és vele a farsang éjfélikor véget ért.

A buffeten a magyar vendégeknek kellemes meglepetésül szolgált, hogy az egész étkezőkiszlet — asztalok, abroszok, evészkészítők, poharak stb. — magyar korona díszítette, alatta ő felsége kezdbetűinek monogrammjával.

A sok bitor és lila papírlap között feltűnt *Eitel* Adolf Viktor országgyűlési képviselő evangélikus pap ezüstszentes Luther-kabátja. A többi száz képviselő, *Heintz* Ernőt kivéve, aki frakkban jelent meg, díszmagyart öltöttek.

A sikerült udvari bál rendezésében kiváló része volt gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagya és *Loebenstein* lovag szertartási igazgató oldala mellett dr. *Szegedy-Maszk* Aladár udvari titkárna.

A külső szolgálatot báró *Lütgendorff* udvari főbiztos és *Jäger* s *Rosner* udvari biztosok látták el.

A fényesen kivilágított várak környékén éjjeli nagy sokaság várakozott, míg csak el nem robotgott az utolsó kocsis is.

A tüzoltók temetése.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, február 11.

A kun-utcai tüzoltóparancsnokság udvarán ma bucsjárás rendezett Budapest ahhoz a két leolmozott érekkoporsóhoz, amelyben a Concordia-malom romjaiból összelapolt törmelék között egy pár épen maradt csont és hamu formájában két emberi test pihen. A fővárosnak két derék katonája, aki a tüzetengerrel vívott aránytalan küzdelemben nem hagyta el a posztját, hanem áldozata lett a hivatásának. Nagy dolog ez. Arra való példamutatás, hogy ez a két fiatal ember retentő komolysággal fogta fel a munkáját. Iskolát csinált abból, hogy az élet minden körülményei között micsoda energiával kell dolgozni. Hogy aztán az következett el, amit a róluk csinált nőta mond, hogy: meg akarta menteni más vagyonát, ez okozta mind a kettő halálát, — az olyan szomorú dolog, ami megremegette még ennek a nagy, részvétlen városnak a szívét is.

A legtrágyább tömegben lepte el a nép a parancsnokság épületének udvarát. Volt ott ur, napszámos, tollas-kalapos uri dáma és bekötött fejű szegény asszony és sok leány, itt-ott pedig fölcillant a sisk taraja meg a tüzoltó-tisztek sapkáján az arany zsinórzat. S a sok ember dacára mélyeseg esend volt az udvaron. Ha az istállókban elnyerítette magát egy-egy türelmetlen ló, idegesen pillantottak össze az emberek. Még ez a lárna is bántotta a komor, magába melyedt, szomorú tömeget, amely lassu tempóban türelmesen, egymás nyomába lépkedve ment el a nyitott kocsiszín előtt, amelyben fekete posztóval bevont falak között a két koporsót elhelyezték.

Egészen stíluszerűen. Két olyan hosszú kocsira, amelyen a tüzhöz szökött kivágatni a tüzoltóság. Diszbe öltözött tüzoltók állottak órséget mellettük s néhány legény azzal volt elfoglalva, hogy átvette a folyton érkező kocsorukat és elhelyezte a két kopor-

són. Hatalmas szép kocsorút küldött a főváros és éppen ilyen nagyot és pompásat a Concordia-malom. Kocsorút küldött minden fővárosi tüzoltóság és sok virág érkezett a családtól, jó barátoktól, sőt olyanoktól is, akik inkognitóban maradtak. Nem írták rá kocsorujok szalagjára a nevüket. S mindenki érdeme szerint megbecsülte a két hóst. A szalagokon ilyen sorokat olvastunk: a hős védőknek, a nemes hivatás áldozatainak, a bátor bajtársaknak.

Délben megjött a két özvegy is, Karonfogva egymást, mintha önkénytelenül is egymásban keresnék a támaszt a közös gyász elviselésére s egyszerű iekete ruhában, iekete keszkenővel a fejükön. Csendes, fuldokló sírásokra befeléérkőzött az ember szívébe a hideg. — Meglátogatta két derék katonáját *Szeczervovszky* Szaniszló, a főparancsnok is, egy óra hely pedig mindenfelől megérkeztek a tüzoltócsapatok, mely besorakoztak a koporsót kísérő menetbe. *Szmilko* József és *Herzeg* János, ha valahonnan a másik világról lepillantott ma a tüzoltócaszárnya udvarába, meg lehetett elégedve azzal a megbecsüléssel, amivel adózott nekik a sok bajtárs és minden rétegében képviselve — az egész város.

(A részvét.)

Általános részvét mellett temették el ma délután a két mártírhalt szenvedett tüzoltót a kun-utcai központi tüzórség palotájában. A temetés előtt, déli egy órakor a rendőrség az épületet kordonnal vette körül és már nem bocsátottak senkit be a ravatalhoz. A kordonon kívül a közönség száma óriási mértékben szaporodott, úgy, hogy félhárom órakor ember-ember hátán tolongott. Az ablakokat, az Uj-Vásártér fát és a közelben lévő házak tetőit és párkányait is ellepték a kíváncsiak ezrei. A küldöttségek egyre érkeztek és csak nagy nehezen tudtak az óriási embertömegben keresztül bejutni az épületbe.

A temetésen megjelentek: *Gulner* Gyula belügyi államtitkár, a főváros részéről *Márkus* József főpolgármester, *Almády* Géza és *Horváth* János tanácsnokok, számos bizottsági tag, továbbá *Rákossy* Viktor országgyűlési képviselő, a rendőrség részéről *Pekár* József helyettes főkapitány, báró *Splényi* Ödön rendőrtanácsos, *Szirmay* Andor, *Sajó* Sándor és *Peregrinyi* kerületi kapitányok, *Bornemissa* Boldizsár főparancsnok, *Lichl* és *Pavlik* főfelügyelők, *Boeckelberg* felügyelő és még számos tisztviselő. Benn az épületben az érkező küldöttségek elvonultak a ravatal előtt és letették kocsorukat. aztán a számukra kijelölt helyen állottak fel. A temetésen jelen volt a fővárosi tüzoltóság részéről: *Szeczervovszky* Szaniszló főparancsnok, *Janissek* Antal tüzfelügyelő, *Breuer* Sziárd, *Markusovszky* Béla és *Blasnek* Hungó tisztek és 113 ember, az önkéntes tüzoltó-testület részéről: dr. *Szilj* József parancsnok vezetésével 6 tiszt és 60 tüzoltó, a Concordia-malom 43 tüzoltója civilruhában, a Gizella-gőzmalom 11 tüzoltója, a nyugati vasut tüzoltósága részéről *Csiszer* parancsnok vezetésével 5 tiszt és 31 ember, a budapesti gőzmalom 11 tüzoltója, a magyar államvasutak északi főműhelyének tüzoltósága, 3 tiszt és 41 ember, *Alt* Lajos parancsnok vezetésével, a Dreher-sörgyárból 1 tiszt és 22 tüzoltó, a *Schlick*-gyárból *Szilvay* Antal parancsnok vezetésével 6 tüzoltó, a *Gazdasági* Gépgyárból *Ráthy* Ferenc parancsnok vezetésével 16 tüzoltó, a *Csavar*-gyárból 5, az ujlaki téglagyárból pedig 2 tiszt és 10 tüzoltó, a *Henger*malomból 13 tüzoltó, a *Ganz*-wagonygyárból *Vopaleczky* Károly parancsnok vezetésével 2 tiszt és 18 tüzoltó, a *Részvény*-serifőzdeből 1 tiszt és 3 tüzoltó, a M. Á. V. gépgyárból 2 tiszt és 42 tüzoltó, a *Jutag*gyárból 3 tiszt és 24 tüzoltó *Neubrand* János parancsnokkal, a *Goldberger* kékfestő-gyárból 10 tüzoltó, a *Ganz* anya- és villamosgyárból 3 tiszt és 18 tüzoltó *Osetzky* Lajos parancsnokkal, a *Spitzer* kékfestőgyárból 6 tüzoltó, a *Leipzig*er szeszgyárból 1 tiszt és 7 tüzoltó és az óbudai hajógyárból 3 tiszt és 17 tüzoltó. A vidékről megjelentek: *Szent-Endréről* 1 tiszt és 6 tüzoltó, *Pécelről* 6 tüzoltó, *Székesfehérvárról* 1 tiszt és 4 tüzoltó, *Erzsébetfalváról* 2 tiszt és 23 tüzoltó, *Kiss* Károly parancsnok vezetésével, *Vácáról* 2 tiszt és 8 tüzoltó, *Ujpestről* 1 tiszt és 27 tüzoltó, az upesti *Wolfner* gyárból 1 tiszt és 18 tüzoltó, *Gödöllőről* *Kuzma* Gyula titkár, *Gyöngyösről* 1 tiszt és 2 tüzoltó, ott volt még az upesti pamutgyárból 4 tüzoltó, továbbá az *Ehrlich* szeszgyár tüzoltósága, a *Kossuthfalvi*, *Németbolyi* (Tolnai) és más vidéki városok tüzoltótestületeinek képviselői. Az országos tüzoltószövetségtől *Lukács* elnök, barmegyei tüzfelügyelő jelent meg. Ott voltak a mentők képviselői is *Kovács* Jenő igazgatóval, a *Bem*-apó kör, a Népszínház műszaki szomszölete és a fertőtlenítő intézet alkalmazottai. Ugyancsak eljött a Concordia-malom igazgatósága és tisztviselői és a *Foncière* biztosító-intézet igazgatósága is.

Három óra előtt az épületet valóságos ostrommal vették körül az emberek és csak nagy erőfeszítéssel tudta őket a rendőrség visszazorítani. A fogatok meg lassu dübörgéssel sorra érkeztek a kapu elé, amely előtt egy gyászszal bevont baltás tüzoltó örködött. Egyik kocsiból *Rákosi* Sziid és *Fedák* Sári szálltak ki és egy-egy csokor fehér violát és ibolyát vittek a ravatalra és eltávoztak.

(Bucszutató.)

Három órakor egyszerre érkeztek meg a papok. *Dr. Mitzger* József józsefvárosi káplán *Szmilko* és *Takaró* Imre református lelkész *Herzeg* ravatalához

sietett. Előbb a katolikus pap vezényte el a beszentelést. Alig hangzott el az egyházi énekkar énekének utolsó akkordja, mély oszöndben kezdte meg a református lelkész halotti bucsuzutatóját. Fekőlt szárnyalásu. szép beszédben meghatóan vett búcsút a mártír halottól és kérte az ég urát, hogy hátramaradottait vigasztalja. Majd rövid imát mondott. A temetési szertartás után egyszerre görögdíttették ki a két halottas-lecskendőkocsit a tüzoltók az udvarra, a fáklások melléje sorakoztak és *Szeczervovszky* főparancsnok eléjük állott és a következő gyászbeszédet mondotta:

Bajtársak! Boldog érzés töltötte el szívünket, ha polgártársainkrol a vést elhárítva, teljes szünetben ép testtel és lélekkel térünk vissza, hajlékunkba és felkészülve a bekövetkezőhöz új harcra, halát adunk az egék urának, amiért áldással kísérte működésünket. A legutolsó tüzvész, sajnos, e boldogságunkat mely fájdalommal változtatta, megfogva térünk onnan vissza. A pusztító elem két önfeláldozó bajnokunkat *Szmilko* József és *Herzeg* János tüzoltókat kötelességük hű teljesítése közben ragadta el. Hős halát szenvedtek. Harminkötévi főnállásunk óta első eset, mely intézményünket oly kegyetlenül éri, melynek súlyát mind mélyebben érezzük. Hivatásunkban éberséggel, fáradhatatlan kitartással, önfeláldozással és bátorsággal kell eljárunk, hogy kötelességünknek megfeleljünk, de a veszélylyel szemben a tüzoltóknak magasabb erkölcsi lelkiállattal kell bírnia: lángoló szeretettel, acélos karral, bátor szívvel és testvér szeretettel, melyek, ha Isten oltalma kíséri, leküzdenetelen legyőverünkkel válnak.

Igyen két bátor szív szünt meg dobogni, áldozatává esvén az általunk annyiszor legyőző pusztító elemnek. A legyőzésben ök az orszólan-részt akarták kivívni. A két hős bajnoknak földi maradványai körül sorakozva, mely bajtársi fájdalomnak és kegyeletünknek adunk kifejezést és jelölő virágokkal és babérokkal díszítettük koporsóikat. A babér, a virág azonban elhervad emlékké azonban élni fog. Mielőtt utolsó utjokon kísérnök, kötelességet kell teljesítenünk, amelylyel szerencsétlenül járt bajtársunknak tartozunk. Kegyelet a bajtársak emlékének és tisztelet a hősöknek.

(Tiszteleg!)

Tisztelegj! Erre a vezényszóra a kürtös imára futj és a csapatok tisztelegtek.

Mégül a *Ganzgyári* Dalkör élnekelte az ő halál meg *Mindánható*... gyászadalát és utána az Opera, a Népszínház és a Magyar Színház kara Erkel: *Miért oly boros* gyászadalát. Nagynehezen lassan megindult a menet a keresepi-temetőbe. Elöl egy szakasz lovasrendőr haladt *Pavlik* főfelügyelővel, közvetlenül mögöttük lépkedtek *Gulner* Gyula államtitkár és *Márkus* József főpolgármester; ezután sorra jöttek a küldöttségek, az önkéntes tüzoltó-testület, a székesfővárosi tüzoltóság. Most a kocsorú kocsis jött és utána egy tüzoltó *Szmilko* keresztifájával, majd a *Szmilko* holttestét vivő fecskendő-kocsis, oldalain négy-négy fáklás tüzoltóval, utána a családja haladt. Ezután *Herzeg* fejfáját hozták és utána lassu ügétessel hajtott a fecskendő-kocsis a koporsóval, mely előtt a református pap járt. *Herzeg* halottas kocsija után a rokonsága között ment a főparancsnok és a tisztek. A menetet lovasrendőrök rekesztették be. Közé 5 óra volt, mire a menet kiért a temetőbe, ahol *Kossuth* sirja közelében helyezték őket örök nyugalomra. A református lelkész még egy rövid bucsuzutatót mondott, a főparancsnok a legénységet imára vezényelte és ezután leeresztették a koporsókat a földbe.

A temetés alatt szép összeget gyűjtöttek a hátramaradottaknak és a tüzoltók sírleméleké. A mártírtüzoltók emlékére a laktanyában emléktáblát fogunk felállítani.

FŐVÁROS.

(*) A fővárosi népoktatás 1901-ben. *Verdy* Károly fővárosi tanfelügyelő a közigazgatási bizottság mai ülésén tette meg évi jelentését a fővárosi népoktatás mult évi állapotáról. A jelentés szól úgy a községi, mint az összes felekezeti, egyesületi és magán-, óvó-, elemi és polgári iskolákról. A jelentés szerint a mult évben volt 101,907 iskolaköteles, mely szám 6814-gyel való gyarapodást mutat föl. Óvóköteles volt 39,453, tehát 4527-tel több, mint tavaly. Iskolába járó iskolaköteles volt 83,224, tehát 1071-gyel kevesebb, mint tavaly. Óvodákba járó óvóköteles volt 9711, tehát 1709-cel több, mint tavaly. Mivel nyilván tartást névszerint nem vezettek, ezeket az adatokat az 1901. évi népszámlálási munkálatok alapján állították össze. Az iskolai épületek közül kifogásolja a jelentés a szarvas-téri és maglódi-úti községi elemi, a nagymező- és knezits-utcai fu-, a lipóti és vadász-utcai községi, valamint a deák-téri evangélikus polgári leány- és az ortodox elemi iskolát. Az ipariszkolai tanulók rajztermekkel alig rendelkeznek és átlag szük padokba szorulnak. A legszomorubb adat különben az, hogy a főváros iskoláiban 296 vándorosztály van, ami legalább is 10 nagy elemi iskolát

épületnek felel meg. A tanfelügyelőség részéről a lo-folyt évben 461 napon 537 iskolalátogatás történt, amelyből kifolyólag 1843 tanító oktatását hallgatták meg. A közösi iskolák feljődéséről a tanfelügyelő elismeréssel nyilatkozik s utal arra, hogy egy a tanító-ság, mint a társadalom ezeknek az iskoláknak belső életére nagy gondot fordít.

(*) **A főváros közbiztonsága.** Rudnay Béla főkapitány beszámolt a főváros mai közigazgatási bizottsági ülésén a múlt hónap közbiztonsági állapotáról. Főújsorolta a legnagyobb rendőri eseményeket: a Tomka féle betörést, a Concordia-malom égését és a Fric-k-féle gyilkosságot. Januárban összesen 1826 bűn-esetben lejtették be a nyomozást. 157 bűn eset az ember élete, 1549 pedig a vagyona ellen irányult. A fogház- és toloncgyű-osztályba 2662 ember került; ezek közül 702-öt elítéltek, 379 kényszer-utlevélet kapott, 180-et kitiltottak a fővárosból. A főkapitány előterjesztette azután jelentését a főváros 1901. év közbiztonsági állapotáról.

(*) **A főváros egészségügye.** Dr. Schermann Adolf, a főváros érdemes tiszt főorvosa a közigazgatási bizottság mai ülésén számolt be a főváros közegészségügyének múlt évi állapotáról. A jelentés szerint a közegészségügy tavaly kedvező volt. A főváros egyorisége után a halálozás koefficiense 1000 lakosra 48:4 volt, 1900-ban már 19:5 és tavaly 17:5-re csökkent. Tavaly született 22.976 (1900-ban 25.601), meghalt 12.373 (1900-ban 13.623). A születés tehát nagyobb mértékben csökkent, mint a halálozás. A ragadós betegségek közül csökkent a vörheny és a tífusz. A roncóló toroklobban megbetegedettek száma kevéssel emelkedett, de a halálozási százalékok csökkentek. A gyógyszerum alkalmazásának kielégítő eredménye volt. A gyógyszerterak száma négygyel, az orvosoké 1296-ról 1379-re emelkedett.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **A Vígyszínház magyar olklusának ötvenedik előadása.** A Vígyszínház magyar sorozatának ma volt az ötvenedik előadása. A Gyurkovics lányokat adták és Hercegy Ferenc népszerű darabját ma is telt ház nézte. A magyar ciklus folyamán eddig szintre kerültek: *Ocskay brigádéros* ötször, *Rontó Pál* tizenegyszer. A képviselő ur tizenhatszor, A dada tizenegyszer, A Gyurkovics lányok hétszer. Ezek a darabok még mind nagy vonzóerőt gyakorolnak a közönségre és tovább is műsoron maradnak, minden valószínűség szerint a magyar cikluson túl is. A ciklus második felét holnap avatják fel a *Regi világ* című eredeti színművel, amelynek házi főpróbáját ma délelőtt tartották meg.

** **Egy görbe nap.** A Népszínház új darabja *Csicseri Bors és Társa* bohózata mindjárt az első előadás után nagy népszerűsége tett szert. A tegnapi harmadik előadásra este a pénztárnál már nem lehetett jegyet kapni s a zsúfolt ház elejétől végig folytonos kacajtól és tapstól rengett. A tapsból főleg a legkisebbek és a legnagyobbak jutott ki, a kis Prologusnak, a Borszem Jankót ábrázoló irakkos Dezső Ferkónak és *Blaha* Lujza asszonynak, ki utánozhatatlan bájosággal játsza a Juci-szobalányt. *Kovács Mihály Krazelhuberje*, *Németh József Wewrewshegyye*, *Bojár* Teruska Izoldája, *Ujvári* Sanyarója, *Kiss* Mihály Mokány Beroje mind hozzájárultak az előadás élvezetesség tételéhez a *Borszem Jankó* többi kabinetalakjaival együtt, valamint *Kápolnai* Irén magánéneke és a balett is. A *Görbe nap* szombat kivételével a hét összes estein színtre kerül.

** **A Tetemrehívás Kolozsvártól.** Kolozsvárról jelentik lapunknak: *Farkas* Ödön: *Tetemrehívás* című dalműve, amely a Magyar Királyi Operaházban határozott sikert aratott, tegnap este került először színtre a kolozsvári Nemzeti Színházban, ahol a kitűnő magyar dalmű előadását eddigél csak külső okok akadályozták. A premiéren, amely régen várt művészi eseménye Kolozsvárnak és egész Erdélynek, jelen volt színe-java a kolozsvári és az erdélyi társaságnak és a jeles zeneköltő, aki a kolozsvári *Nemzeti Zenede* igazgatója, kitűnő lelkesedéssel ünnepelte. *Farkas* Ödönnek számtalanszor kellett megjelennie a lámpák előtt, ahová vagy tíz koszorút, több ezüst-koszorút, emléktárgyakat és feliratokat nyújtottak föl neki az előkelő közönség viharos éljénzése közben. A kolozsváriak neknek kényes izlését hazafias hagyományok finomítják, így ünnepelték *Farkas* Ödönben a magyar dalműst megteremtésének hivatott utódját. Ugyancsak sok ünneplésben volt része a szövegírónak is, *Versényi* Györgynek, a Kolozsvártól élő érdemes vektorán tanár-költőnek és ritka népszerűségre tölt tanuskodik az a meleg ováció, amelylyel egyre a lámpák elé hívták. Az előadás kitűnő volt. *Kund* Abigél szerepében *Kacser* Margit, az *Operaház* nagytehetségű ifjú primadonnája lépett föl mint vendég, — és gyönyörű szopránjával, csiszolt énekművészetével, jeles ábrázolásával valóságilag elragadta a közönséget. *Kassai* mint dalműs és széphanag *Bárczy* Benő, *Mezei*, a jeles tenorista, mint *Tibor*, *Vécséi* egy meglepő intelligenciájú énekes az öreg *Bárczy* szerepében vált ki az ensembelből.

Külön említést érdemel *Udvardi* Emma (Pető), akinek pompás énekiskolája becsületére válik mesterének: *Farkas* Ödönnek. Még a legkisebb szerepekben is első sorban álló szolásták léptek föl: *Latsó* Aranka, *Várady*, *Papp* Miska, *Heltai*, *Gabányi*, *Szegő* és nagy dícsérettel külön kell megemlékeznünk *Stephanides* Károlyról, a kolozsváriak nagytehetségű karnagyáról. Az előadás lelke *Megyeri* Dezső igazgató volt, ez a kiváló rendező- és zenésztettség, aki a dalművet inscenaillá, azonfelül maga inspicciát, orgonázott, a háriarészt zongorázta és a karokat dirigálta. — A *Tetemrehívás* után *Pietro Caruso* került színtre *Gyöngyi* Izsóval a címszerepben, akiben ezuttal ugyancsak nem ismertük föl az ellenállhatatlan komikust; megrázó alakításáért lelkes ünneplésben volt része.

** **Matiné.** Az Országos Izraelita Tanítóképző-Intézet Zenekör február 10-án, vasárnap délelőtt 10^{1/2} órakor a pesti izraelita hitközség dísztermében (Síp-utca 12. II.) matiné-t rendez.

** **Nyilatkozat.** *Hegedűs* Gyula úrtól, a Vígyszínház kiváló művésztől a következő sorokat kaptuk:

Igen tisztelt szerkesztő ur!
Néhány napilapban egy színházi hír jelent meg ezelőtt két nappal, amelyben arról van szó, hogy a Vígyszínházban legközelebb színtre kerülő *Hercegy-éle* darabban, a *Balaton* *Regében*, én is meg látás király szerepét játszom.

A tényleges szerepkiosztás azonban egy nappal később történt meg és kitűnt, hogy a kérdéses szerepet nem én hanem *Fenyvesi* Emil kollegám játszsa.

Már most a dolog úgy áll, hogy vannak színészek, akik hónapokig a szerepkiosztás előtt átanulmányozták a darabokat, értekeznek a szerzőkkel, szerzők rokonaival stb. Gondoskodnak róla, hogy az újságban megírják, hogy ők játszószák a főszerepet stb.

En azonban nem tartozom ezek közé a színészek közé. Nem kérek szerepet soha. Nem ismerek darabot előre soha. Nem iratok magamról a lapokban soha.

Tisztelettel kérem tehát mélyen tisztelt szerkesztő urat, kegyeskedjék a magam igazolására jelen soraimnak helyet adni hecses lapjában azzal a szerény megjegyzéssel, hogy ez a rólam szóló hír sem tőlem származott.

Szerkesztő urnak kész szolgálja:

Hegedűs Gyula,
a Vígyszínház tagja.

** **A pozsony-soproni színészet.** A pozsonyi magyar színészet kérdését, mely több mint két éven át valóságos izgalomban tartotta az érdeklét köröket, a magyar színművészet érdekeire nagyon szerencsés megoldást nyert tegnap a belügyminiszteriumban. A nemzeti és kulturális szempontból annyira fontos kérdéssel a legbehatóbban foglalkozott *Széll* Kálmán belügyminiszter, ugyancsak *Bezerédy* Viktor miniszteri tanácsos, a művészet ügyek intézője a belügyminiszteriumban és gróf *Kegelevich* István intendáns. A pozsonyi magyar színészetet tudvalevőleg összekapcsolták *Sopron*nal és a két színháznak *Szendrey* Mihály mostani *kassai* színgazgató, lesz az igazgatója. A magyar szezon *Pozsonyban* 1902. augusztus 15-én kezdődik és 1903. január 15-éig tart. Január 15-étől április 1-éig *Sopronban* játszik *Szendrey* társulata, 1903. április 1-én pedig bevonul a *Várszínházba*, ahol május 1-éig működik. Ha 1903. május 1-éig elkészül a szinkór a *Margit-szigeten*, *Szendrey* idevonul társulával, ha nem, akkor *Fiuméba* megy a nyári időszakra. Az új pozsonyi igazgató nagy társulattal vonul be állomáshelyeire, hogy főleg *Pozsonyban* és *Sopronban* teret hódíthasson a magyar művészetnek. A *M. Kir. Opera* hat elsőrendű tagját és egyik karmesterét engedi át állandó vendégszerreplésre, s hasonlóan támogatni fogja az intendáns a drámai szakon is a pozsonyi igazgatót. *Szendrey* a színház anyagi vezetéséről teljes elszámolással tartozik a kormányknak, úgy, hogy a *pozsony-soproni* színházak ugyancsak főköntézetű lesznek a *M. Kir. Operának* és a *Nemzeti Színháznak*, amely intézetek ifjú tagjai gyakorlatot találnak a kisebb színpadon. A kereskedelmi miniszter ingyen utazást enged a társulat tagjainak, s általában az egész művészi vállalkozás kockázatát a kormány viseli.

** **Hartmann pater oratóriuma.** *Hartmann* pater *Szent Ferenc* című oratóriuma, melyre nagyban készült a bécsi zeneegylet, már a múlt télen érte meg előadását Péterváron. Az oratórium a cár nővére, *Xenia Alexandrovna* nagyhercegnő protektorátusa alatt háromszor került előadásra jótékony célra és hatvan-ezer koronát jövedelmezett.

** **Burrián Károly Nagyváradon.** *Burrián* Károly, a Magyar Királyi Opera tenoristája, e hónap 15-ikén a nagyváradi *Szigligeti-Színházban* lesz vendége. A művész *Carmenben* Don Josét fogja énekelni.

** **Nagy estély az Uránában.** A női munkát értékesítő Klottid-egylet nagyszabású műkedvelői estélyt rendez tolvó hó 24-én az Uránia-színházban. A rendező-bizottság ma délután gróf *Apponyi* Albertnél elnökölte alatt értekezletet tartott, amelyen megállapította az estély műsorát.

** **Ney Leona Pétervárott.** Adunk hírt róla, hogy *Ney* Leona, *Ney* Dávid, a *M. kir. Opera* kitűnő művésznének leánya, aki egy bécsi operett-társulattal oroszországi körúton van, *Moszkvában* súlyosan meg-

betegedett. A betegség *Ney* kisasszonyt heteken át ágyhoz kötötte, de most teljesen helyreállt s a napokban leg először Péterváron fellépni.

** **Halál a színpadon.** A londoni *Lyceum*-színházban a napokban tragikus halállal halt meg egy ifjú, huszonnégy esztendő színész, *Miss* *Gracie* *Housley*. A *Trip to Blackpool* című darab második felvonásában egy dalt énekelt, melynek refrénje: „Isten veled, Dolly, el kell, hogy hagyjalak, ha szívem meg is szakad.” A dalt meg akarták ismételtetni s amikor az ifjú színész a zajos tapsokra ismét megjelent a színpadon, hirtelen megtanorodott és összeesett. Eleinte azt hitték, hogy elájult, de pár perc alatt meghalt ott a színpadon. A közönségnek azt mondták, hogy *Housley* kisasszony komoly beteg lett, mire az nyugodtan elhagyta a színházat, A tragikus véget ért ifjú művész régi színészcsalád sarja volt s édes anyja az idő szerint művészi körúton van Angolországban.

** **Olasz opera Bécsben.** A bécsi An der Wien-színházban egy olasz opera-társulat kezd meg szombaton előadásait. A társulat hetvennégy tagból áll.

A Népszínház bérlete.

Budapest, február 11.

Ma délben határozott a népszínházi bizottság és a Népszínházat 1902. október 15-étől további öt évre *Porzolt* Kálmánnak adta bérbe. Egyhangú határozatával szolgáltatót elégtételt *Porzolt* Kálmánnak a bizottság a halogatás ama sok kellemetlenségéért, amely a döntést megelőzte. A Népszínház igazgatója a hosszúra nyúlt tárgyalások során is pontosan megfelelt mindama föltételeknek, amelyek súlyosították ugyan helyzetét, de ambícióját egy pillanatra sem lankasztották. Egyetlen ügy bérőnek sem kellett ezelőtt ilyen veszőfutáson átésnie, mint *Porzolt*nak, a tulzás senki elő sem rakott a mostanihoz hasonló akadályokat. Am lépést tart *Porzolt* művészi igyekezetével az anyagiakban való készsége is és meglepő gyorsasággal felelt meg mindenemű kívánalmaknak. A bizottság méltányolta is ezt a készséget mai ülésén és minden szavazás mellőzésével, tehát egyhangulag hozta meg határozatát. A tárgyalás során néhány bizottsági tag kifejezést adott aggályainak is, de ez nem érintette a határozat meghozatalának egyöntetűségét. Nem feltűnő, hogy a mai aggályoskodók ugyanazok, akik a szokatlan és meglepő feltételek statulálásával akarták *Porzolt* Kálmánt visszavonulásra kényszeríteni. Amilyen igazság nélkül való volt a rendkívüli biztosítékok követelése, éppen olyan messze jártak az igazságtól a mai aggályok is. *Porzolt* Kálmán eddigi direktorsága alatt mindig megfelelt mindennemű követeléseknek, az anyagiakban való pontossága sem maradt művészi igyekezete mögött. Ma már az egyhangú határozat is bizonyítja, hogy az akadékoskodásoknak semmi alapja sem volt. A Népszínház művészi jövőjének, céltudatos működésének, a vezetés egyöntetűségének, a művészi személyzet létekedének és a közönség meglegedésének legjobb biztosítékát nyújtja a bizottság mai határozata. Alább közöljük a tárgyalás részleteit, amelyek egy esti lapban tendenciózus színezéssel kerültek a nyilvánosság elé. Szívesen jegyezzük föl még, hogy a népszínházi bizottság határozatát a közönség és a művészek körében a legnagyobb örömmel és meglegedéssel fogadták. A határozat ez örömteljes visszhangját *Porzolt* Kálmán eddigi működése eléggé megmagyarázza. Es kellőképpen méltányolják mindennütt, hogy négy esztendői munkássága közben gazdag tapasztalatokra tett szert, amelyeknek értékesítéséhez van elegendő tudása, izlése, ambíciójá, gondossága és anyagi ereje.

A népszínházi bizottság ülése előtt a végrehajtó-bizottság tartott értekezletet. A végrehajtó-bizottságban *Kléh* István elnök bejelentette, hogy *Porzolt* Kálmán a tőle kívánt kilenvennégyezer korona biztosítékot letette. A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy ezt a nagybizottságnak bejelenti.

Halmos János polgármester tizenkét órakor nyitotta meg a népszínházi bizottság ülést, amelyen az elnökön kívül résztvettek: *Matuska* Alajos polgármester, *Kléh* István, *Heltai* Ferenc, *Mérő* János, *Morcsányi* Károly, *Ruszt* József, *Gombár* Tivadar, *Busbach* Péter, továbbá *Fülepp* Kálmán tisztifőgyez és *Rényi* Dezső főjegyző.

Az ülés megnyitása után *Kléh* István meleg hangon tartott bejelentésben tudatta, hogy *Porzolt* Kálmán a bizottság múlt ülésén követelt föltételeknek megfelelt s így többé semmi ok sincs arra, hogy a bizottság ne fogadja el ajánlatát.

Heltai Ferenc kritizálja *Porzolt* Kálmán ajánlatát. A megajánlott bérösszeget nem tartja reálisnak; a kaucióval együtt letelt 143.000 korona biztosíték a színház fönntartására, szerinte, biztosítást nem ad, mert csak ez évi októberig marad a fővárosnál s így tulajdonképpen a mostani szerződésnek a biztosítéka. Kívánja is, hogy vezessék rá záradékul a mostani szerződésre, a mostani bérő által kiállított nyilatko-

zatot, amely fölhatalmazza a bizottságot, hogy a letett 143.000 koronával rendelkezéské szűkség szerint. *Mérv János* helyesli *Heitai* főlshórlását s *Porzolt* ajánlatát nem fogadja el.

Gombár *Tivadar* örömet elfogadja *Porzolt* *Kálmán* ajánlatát. A bizottság mult ülésén megállapította, hogy micsoda föltételek mellett látja biztosítva a mostantól bérlő kezében a színházat. A bérlő minden föltételnek pontosan megfelelt, tehát a bizottságnak el kell fogadnia az ajánlatot. A bizottság mult ülésén tett föltételek teljesítése és az ajánlat elfogadása közötti különbség volt, tehát amikor a bérlő a föltételeket teljesítette, az ajánlatát már azzal el is fogadták. Különben is a legteljesebb megnyugvást látja *Porzolt* bevált vezetésében.

Dr. Morzsányi *Károly* határozottan a jelenlegi igazgató, *Porzolt* *Kálmán* mellett foglal állást, kinek eddigi művészeti vezetésével teljesen meg van elégedve s őt széles látókörű irodalmi tőrfinak ismeri, aki tanulmányainál fogva minden tekintetben képesítve van a színház vezetésére és akitől a bérletet most megvonni igazságtalanság is volna, annyival is inkább, mert a tőle megkívánt legmesszebbmenő anyagi garanciának is megfelelt. A népszínházi bizottságnak, midőn azokat az anyagi garanciákat, amelyeket kívánt, most teljesítve látja, erkölcsi kötelessége előbbi határozatának folyományaképp a színházat továbbra is *Porzolt* *Kálmán* kezében hagyni. Amiaz előbbi felszólasásokban fölvetett felelősség kérdését illeti, e tekintetben a bizottság a mostani bérlővel szemben jobban meg lehet nyugodva, mint valamely új bérlővel szemben, akinek e téren való működését nem ismerik. Ő részéről nem óhajtaná a Népszínházat experimentálásnak kitenni. *Porzolt* *Kálmán* személyében teljesen megtalálja azt az anyagi biztosítékot, amelyet megkívánni lehet, mert *Porzolt* *Kálmán*, midőn a bizottság a követelménynek, hogy biztosítékul még 94.000 koronát tegyen le, már 48 óra alatt eleget tett s a mai súlyos pénzvizonyok közt a legteljesebb mértékben hitelképesnek bizonyította magát. Mindezeknél fogva a bizottságnak nemcsak méltányosságából és erkölcsi kötelességénél fogva kell a színházat továbbra is *Porzolt* *Kálmán* kezében hagyni, hanem azt teljes megnyugvással is teheti.

Ruszt *József* nem helyesli, hogy folyton anyagiakról van szó és a művészeti vezetésről alig beszélnek. Az aggályoskodók is anyagi dolgokat kifogásoltak, a művészeti vezetéssel tehát nyilván meg vannak elégedve. Minthogy pedig az anyagi kívánalmaknak is megfelelt *Porzolt*, hangsúlyozza, hogy a bizottság multkori határozatában janktim van és *Porzolt* mellett kell dönten.

Eusbach *Péter* szerint a bizottság mult ülésén olyan határozatot hozott, amely ma nem engedni meg a szabad választást s a bizottságnak le kell vonni mult ülésén hozott határozatának a konzekvenciáit s *Porzolt* ajánlatát elfogadni.

Halmos *János* polgármester hangsúlyozza, hogy a bizottság multkori határozatával kényszerhelyzetet teremtett és a bizottság határozata az ő véleménye szerint is kimondja a janktimot.

A bizottság tagjai közül többen főlshórláltak, hogy fölsőleges a szavazás. A tett nyilatkozatokból kétségtelen, hogy a bizottság többsége janktimot lát a multkori határozatnak a föltételek teljesítése és a színház bérbeadása között és *Porzolt* javára óhajta a döntést. *Halmos* *János* polgármester erre kimondotta a határozatot, hogy a bizottság *Porzolt* *Kálmán* ajánlatát elfogadja. Együttal fölhívták a tisztai főügyészt, hogy a 143.000 korona biztosíték fölhasználására a nyilatkozatot szerkeszse meg.

Régi világ.

— Szerző a darabjáról. —

Budapest, február 11.

Miután szokásban van, hogy premiérek napján a drámaírók lelkiismeret megnyilatkozzék e rovásban, én is élek az alkalommal. Ez kötelességem is, mert elsősorban bocsánatkéréssel tartozom, amiért hogy névtelenül jelenek meg a közönség előtt. Sem pózból, sem számításból nem teszem, mert póznak izstelen, számításnak helytelen volna. Mert ugyan mi provokálhat maróbb szatírát, több jó és rossz viccet, mint egy — tegyük fel a rosszat — névtelenül bukott szerző. Nem, én egészen más okból teszem ezt, amit később mindenki érteni és méltányolni fog.

Ami az érzéseket illeti, azt hiszem, ez úgy van, mint a betegségnél. Minden betegségnek megvannak a maga határozott tünetei, így a drámaírók láznak is, ami abból áll, hogy hol reményiséget érez az ember, hol meg kétségbeesett desperáció győtri. És ez az állapot örületes módó jöközódik a krízisig, vagyis az előadás napjáig. Néha például úgy érzem, mintha az egész Vígyszínház a mellemen feküdnék és undorodom minden szótól, amit leírtam. Néha meg szere-

tettel gondolok egyik-másik alakomra, hogy: nini, ez nem is olyan rossz figura, hátha tetszeni fog? Es megismogatom a gondolatommal.

A sikert illetőleg pedig a legnagyobb örömet az okozná, ha úgy találnák, hogy az írásomban van temperamentum és közvetlenség.

Mert legyen bármily igénytelen is egy mű, ennek ki kell érezni belőle, ha csak úgy is mint a kakukki illatának. Mert ha egy darabról — kivált ha az első munka — azt mondják, hogy: egyszerű a mese, kevés az akció, primitív a technika, ez baj, baj... De csak arra az egy darabra nézve baj, máskor esetleg jobbalki lehet eszeini; de ha temperamentum nincs: akkor nincs és nem is lehet soha.

Ha úgy tapasztalom ma este, hogy ez a *Bonyhaifamília*, a *Kékessy-pár*, az *Aron* zsidó és a többiek: minden raffineria nélkül való ügyetlen népség, — de van benne egy kis eleven humor, egy pár esőpp meleg piros vér, akkor talán még jönnek utánuk mások, akik majd pallérozottabbak lesznek. Ha pedig arról győződöm meg, hogy halvaszólettek valamenynyen: akkor elhantolom őket jó mélyen, velők együtt egy csomó kedvet, vágyat és illuziót; keresztet teszkek rájuk és ráírom hogy — *Fuit*.

MŰVÉSZET.

Az Erzsébet-szobor.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, február 11.

Az Erzsébet-szobor pályázata eldőlt. Az eredményt megdöböntönek kell mondanunk. A jury azt mondta ki, hogy a pályatervek egyike sem üti meg a kellő mértéket s így új általános pályázat kiírásának van szerinte helye.

Ez a verdikt ellentétben áll mindazzal, amit egyes pályaművekről s magáról a pályázat egyetemes benyomásáról eddig uton-utófélen hirdettek a beavatottak. A végrehajtó-bizottság tagjai s a jury-tagok, a köteles diszkreció szemmel tartása mellett, dicsőkedve emlegették hetek óta, hogy a magyar plasztika fényes haladása, magas fejlődési foka tükröződik vissza a pályázat eredményében. S most kipattan a jury-határozat, amely egyszerűen a sárga földig pocskondízza le a magyar szobrászatot. Ezen méltán megütközünk s nem mi vagyunk az egyedüliek, akik rajta megütköznek. Már legközelebb megnyílnak a Műcsarnok kapui s a közönség meg fogja szemlélni a pályázók műalkotásokat. Csakugyan kíváncsiak vagyunk, olyan szegényessé, fejletlenné, a művészi színvonalon alul állóvá satnyult-e hirtelen az a magyar szobrászművészet, amely a párisi világverseny porondján annyi dicsőséget szerzett s a kitüntetések dolgában csaknem világrekordot ért el.

Egyelőre csak ezeket az észrevételeket akartuk megtenni. A jury ítéletének felülbírlására majd a pályaművek megtekintése után kerül a sor. De be kell számolnunk egy benyomásról, melyet a juryzés kezdete óta hiába igyekeztünk magunktól elháritani. A pályázat egész procedurája tele volt hibákkal és félszükségekkel s nyilván ezek a hibák és félszükségek okozták, hogy a pályabíróság zsákutcába jutott, amelyből csak e megszegegyenítő expedienst utján lehetett kivergődni.

Az első hiba az volt, hogy titkos pályázatot írtak ki, holott előre kellett látni, hogy ahol a technika tüstént elárulja a szerzőt. A másik hiba az volt, hogy a pályázatot csakugyan olyanformán kezelték, mintha titkos lett volna, holott csak névleg volt az; vagyis hermetice elzárták a pályaműveket a nyilvánosság elől, ne hogy indiskreciók történjenek s a beavatottak nemcsak azt tudták, hogy melyik tervnek ki a szerzője, hanem egyikük már öt nappal ezelőtt meg is írta egy német nyelvű lapban, hogy mi lesz az eredmény. Sohse hittük volna, hogy ekkora jóstehetség lappanghat egy műkritikus agyában.

De a legnagyobb hiba az volt, hogy a szobor-bizottság konfuziót csinált a szobor felállítás helyének dolgában. A hely-kérdés amolyan ha akarom, vemhes, ha akarom, nem vemhes formán oldódott meg. A pályázati hirdetés a Szent György-tér közepét tette kötelezővé, de a kíváncsiak és a beavatottak megdühadtak, hogy nem

baj az sem, ha a Várhegy pesti szélére tervezték az emlékmű. Így aztán létre kellett jönnie a legképtelenebb zürzavarnak.

A szobrászok egy része nem mert elmozdulni a Szent György-tér közepéről, mert attól félt, hogy a feltételektől való ezen eltérés következtében kirekesztődnék a pályázatból. Másik részük viszont alternatív tervet készített, olyant, amely a Várhegy szélére is jó, de amelyet szükség esetén a tér közepére is fel lehessen állítani. Ilyen módon a művészi fantázia szabad játékát erősen csorbította a khaosz. És szinte természetesen, hogy baj lett belőle.

Egyelőre csak ezeket kívántuk megjegyezni. Az ügy tüzetes méltatására természetesen még bőségesen visszatérünk.

Most pedig adjuk a jury döntésére hivatalos tudósítást:

Az Erzsébet-emlék zsürije négy napi állandó működés után ma déli 1 órára befejezte munkáját. Már eredetileg az emlék nagybizottságának elvi határozatát elfogadva, kimondotta, hogy valamely különben teljesen megfelelő pályamunka mellőzésére nem szolgálhat okul az, hogy a művész munkáját nem a szabályozási tervben kijelölt helyre, hanem a Szent György-tér más helyére tervezi. Mert az irányadó pályázati hirdetmény az ily elhelyezést kifejezetten nem tiltja (!) és az egész szövege is nyilvánvalóan (!) mutatja, hogy a pályázat ügyét vezető országos bizottság a pályázók művészeknek teljesen szabad kezét kívánt engedni.

A zsüri mindenekelőtt a Szent György-tér fekvését és viszonyait vette beható vizsgálat alá. Majd minden egyes pályamunkát együttesen tanulmányozott. Vizsgálataiból arra az eredményre jutott, hogy a pályázók általában véve méltánylandó komolysággal végezték munkájukat, de ezuttal és itt is, mint az utóbbi időkben Európa legtöbb nagy államaiban kiírt pályázatokon, ez az első versengés csakis az eszmék tisztázására, a fölmerülhető előzetes kérdések megfőjtésére szolgált. Nevezetesen meggyőződött a zsüri arról is, hogy a pályamunkák közül egy sem érte el azt a tökélyt, mely föltétlenül megkívánatik arra, hogy a tervezet alkotója ez alapon már most a siker teljes biztosítékával a rendkívüli jelentőségű emlékmű kivételével egyenesen megbízhatóság. A pályaművek legjobbjai is egyenlően távol állanak a kitűzött cél teljes megvalósításától, s ezért a zsüri többsége nem volt képes egymás közt osztályozni azokat a pályaműveket, melyeket legjobbaknak talált. Miért is abban állapotott meg, hogy a kitűzött három díjat a viszonylag legjobb műveknek egyenlő összegben ítéli meg, s erre nézve kimondta, hogy az egyes zsüritagok által e végből kijelölendő pályaművekről titkos szavazással fog határozni.

Ez eljárás nyomán az több fölbontott jellegű levelek tanúsága szerint a következő pályázók nyertek többséget, szavazván a bizottságnak 11 tagja, míg az elnök tartózkodott a szavazástól, ugymint 1. *Bálint* és *Jándor* építészek és *Zala* György szobrász (10 szavazat). 2. *Strobl* *Alajos* és *Gerszter* építész (8 szavazat). 3. *Törv* építész és *Telcs* *Ede* szobrász (7 szavazat). 4. *Fadrusz* *János* szobrász és *Korb* *Flóris* és *Giergl* *Kálmán* építészek (6 szavazat).

Ebből kiolyólag, miután a pályázati hirdetés értelmében egy 10.000 koronányi díj okvetlenül kiadandó, mint első díj, s mint említők, a zsüri többsége a kérdéssé pályaművek egyikének sem adhatott a másik fölött elsőbbséget; és miután az elnök nyert fölhatalmazása következtében kijelentette, hogy a pénz kérdése annak, amit a zsüri lelkiismerete szerint jónak és megfelelőnek tart, utját nem állja: a zsüri a fönnnebb 1., 2., 3. alatt fölsorolt pályázók csoportoknak egyformán 10—10 ezernyi korona díjat ítél meg. A negyedik szavazat eredményét, csak három díja lévén, a zsüri nem vehette figyelembe.

A külföldi zsüri-tagok ítéletük megokolását elmondották szóval és kijelentették, hogy még a mai nap folyamán írásban sajátkezi aláírásukkal bemutatják. A külföldiek megokolt véleményéhez a zsüri magyar tagjai kivétel nélkül hozzájárultak.

A zsüri az elnök fölhívására az új pályázat módjára nézve is javaslatot tett. A többség újabb általános pályázat mellett nyilatkozott. E mellett a zsüri véleményét adott a pályázati hirdetés értelmében a végrehajtó-bizottság által megválaszlandó pályaművekre nézve is, melyeket a végrehajtó-bizottság a mai napon tartott ülésén elfogadott. És pedig megválaszlandónak ítélte az eredetileg 3000 koronában megállapított vételár fölemelésével *Donáth*, *Mátrai*, *Dankó*, *Rintel*, *Dunaiszky*, *Sikedanz*, *Füredi* pályaművét, míg *Fadrusz* munkájára nézve, aki a zsüri szavazatában is megkapta az abszolút többséget, a végrehajtó-bizottság külön javaslatot tesz a nagybizottságnak.

A sajtó számára alkalmasint csütörtökön nyitják meg a pályaművek kiállítását. A holnapi nap a királyé. A zsüri ítéletét és az ítélet megokolását, a melyet ma este írtak alá a tagok, a bizottság egész terjedelmében rendelkezésére fogja bocsájtani a sajtónak.

A király Benozur Gyula műtermében. A király ma délután egy órakor lovag *Kühnel* korvett-kapitány szárnysegéd kíséretében megjelent *Benozur* Gyulának a Bajza-utcai festő műteremében levő műtermében, hogy immár másodszer modellt üljön ahhoz az életnagyságú arcképhez, amely angol ezredesi egyenruhában ábrázolja. A mester a királyt a mesteriskola bejáratánál fogadta és egyenesen műtermébe kísérte föl. A király másfél óra hosszat ült a képhez, amely idő alatt a művész befejezte a felség lejtét és az arcot. A hasonlóság meglepte a királyt, aki az ülés alatt élénken beszélgetett a művésszel. A munka után a felség megtekintette a műterm képeit, különösen a milleniumi nagy képet, amely tudvalevően azt a jelenetet ábrázolja, amikor a király 1846. évi június 8-ikán az országgyűlés két házának *Szilágyi* Dezso tolmácsolásával való hódolatát fogadja. Ehhez a képhez *Benozur* Gyula már sok vázlatot készített és a király megígérte, hogy saját alakjának hűségében ehhez a festményhez is szívesen ül a mesternek. A most készülő képhez a felség itt tartózkodása idején még kétszer ült modell. A királyt úgy érkezésekor, mint távozásakor a mesteriskola előtt összeverődött sokaság lelkesen megéljenzte. A király *Benozur* műterméből egyenesen a várba hajtatót, ahol a mai este készült elő.

Művészet. Ma megjelent első száma a *Művészeti* című folyóiratnak, amely tudvalevőleg az Országos Képzőművészeti Társulat támogatásával a magyar művészet alkotásait fogja írásban és képen bemutatni. Az első szám pazar kiállítása, előkelő tartalma tanuskodik róla, hogy az új revue hű tükré lesz művészetünk állapotának; ebben a törekvésében bizonyára támogatni fogja a közönség. Szerkesztője *Ljuka* Károly, a *Singer* és *Wolfner* cég adja ki. Az előfizetési ár egy évre 18 korona.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Könyvtári Szemle. *Sebestyén* Ede szerkesztésében most indult meg a *Könyvtári Szemle* című felhívó közlöny, amelyben szakavatott írók ismertetik a magyar és külföldi könyvtárak aktuálisait, a régi könyvek aukcióit, a magyarországi közkönyvtárak történetét, a magyar irodalmi ritkaságokat, régi és modern amatőr-kötéseket, a tudományos irodalom ujjonosságait minden a könyvgyűjtő érdekli kérdést. A lapot *Dobrowsky* Ágost könyvkereskedése adja ki. Az első számban érdekes és rejtélyes könyvtárstatistikai szemléket olvastunk. Szól ez a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtáráról, amelynek átlagát a központi statisztikai hivatal 1900-ról szóló jelentése 675.000 kötetre teszi, holott a muzeumi könyvtárnak ugyancsak 1900-ik évi, szintén hivatalos kimutatása csak 250.000 kötetből tud. Mi van a különbözetet kivető 425.000 kötettel. Es melyik hivatalos kimutatásnak van igaz? Ezt a kérdést veti fel a többi közt az első szám. Egyébb tartalma is érdekes s ajánlatos minden könyvbarátnak.

Kérdés a tüdővész ellen. Erről a kérdéssel *Körmöcsy* Emil egy kis könyvecskét adott ki népies nyelven. A szerző röviden ismerteti a ragadós betegségek, különösen pedig a tüdővész terjedésének módját. Azután utmutatásokat ad, hogy miképpen viselkedjék a mellbeteg ember és környezete, hogy a baj tovább ne terjedjen. Az utolsó fejezetben egyesületek felállítását sürgeti, melynek célja a tüdőbetegség megelőzése és kitanítása lenne és rámutat arra a rendkívüli haszonra, mely ebből az országra hárulna. A kis könyvecske ára negyven fillér és Hertza könyvkereskedésében (Erzsébet-körút 18.) kapható.

Egy magyar könyvkötő tanulmányja. *Lévai* Márton nagyváradi könyvkötőmester megjárta a párisi világiállást s alaposan megnézte mindazt, amit ott a mesterségére vonatkozólag talált. És mivel ritkán kínálkozik ilyen jó alkalom a világlátásra egy buzgó, szorgalmas iparos ember számára, hát ha már kin járt idegenben, tanulmányozta egy-két hónap alatt Angolország, Belgium, Bajorország, Németország és Svájc néhány városában is. Nagyváradi városa támogatásával ment ki *Lévai* Márton a világlátásra s kötelességének tartotta, hogy tapasztalatairól beszámoljon. Egy okosan és érdekesen megírt füzetben mostanában tett eléget ennek a kötelezettségének. Ebből a füzetből hasznos dolgokat tudhatnak meg a magyar könyvkötők.

MULATSÁGOK.

(A Magyar Vasúti- és Hajózási Klub Andrásy-úti díszes helyiségében *bóhóc-jelmestélyt* rendezett, mely iránt oly nagy érdeklődés mutatkozott, hogy a termekek ezuttal is zsúfolásig megteltek. Az estén résztvevő hölgyek legnagyobb része előkelő lényes *jelmestélyben* jelent meg. A rendezés nagyon sikerült volt. A m. kir. budapesti I. honvéderületi zenekar három humoros számot — egyike *Bachó* karmestertől — nagy derűtlenség és tetszés között adott elő. *Klotzbücher* Károly magyar-német-francia-cseh kupléibe aktuális eseményeket szőtt bele. Azonkívül *Baumann* Károly komikus a közönség derűtlenség között adott elő több tréfás számot. *Carneval* herceg (*Wachtel* Elemér) bucsuzatója lényes kiállítás volt. Kellemes meglepetést okozott a *Farsangi hetilap* című alkalmi lap, amelynek tisztá jövedelme a Concordia-malom égésénél szerencsétlenül járt tüzoltók özvegyeinek jutott. A rikkanoszolgálatot teljesítő hölgyek szép összeget gyűjtöttek e nemes célra:

Jelen voltak: *Asszonyok*: *Abarbanell* Aladárné, *Apa* Ignác, *Aranyossy* Lászlóné, *Balázs* Károlyné, *Barabás* Péterné, *Barótk* Lipótné, *Beck* Ika, *Benyovits* Adolm (elárúsitóné), *Benyovits* Miksáné (hajóseleány), *Bernárd* Agostonné, *dr. Békésy* Ferencné, *Böhm* Mórné (magyar menyecske), *Breuer* Hermanné, *Büchler* Jakabné, *Csengery* Imréné, *Déry* Károlyné (pipacs), *Dörner* F.-né, *Deutsch* Zsigmondné, *Emmerth* Henrikné, *Eisner* Salomonné, *Erdélyi* Gyuláné (Theodora özasszáróné), *Fisch* Ferencné, *Fischer* Györgyné, *Finda* Józsefné (spanyolnő), *Podor* Miksáné, *Fleischer* Hermanné, *Francis* Bélané (pillangó), *Fridrich* Ferencné, *Friedmann* Lajosné, *dr. Friedlber* Ignác, *Führer* Mórné (éjkirálynő), *Garay* Gyuláné, *Genovszky* Józsefné, *Gerő* Jánosné, *Galamb* Endréné, *Gelner* Szegfriedné, *Gervasinszky* Bódogné, *Góth* Edéné, *Gréger* Edéné, *Grünwald* Józsefné, *Gyürky* Bélané, *dr. Halász* Bélané, *Hackenberger* Györgyné, *Havas* Mórné, *Haas* Odónné, *Harsányi* Dezsóné, *Halász* Sándorné, *Hauer* Sándorné, *Hevesi* Sándorné (pierrezte), *Holczbek* Sándorné, *Horschetzky* Mihályné (secessio), *Horváth* Sándorné (XX. századévi hölgy), *Holländer* Miklósné, *Hollstein* Arminné, *Jermey* Pálné (pierrezte), *Justh* Vincéné, *Kados* Aladárné (Carmen), *Kanka* Henrikné, *Kajary* Lászlóné, *Kasper* Gusztávné, *Kék* Istvánné, *Kósa* Imréné, *Könyör* Karolyné, *Klinger* Lipótné (elszási nő), *Kupfer* Jozefin, *Künzel* Károlyné, *dr. Landler* Jenőné, *Leidenberger* Józsefné (Alt-Wien), *Leichtmann* Samuáné, *Leska* Károlyné, *Lipkay* Gézáné, *Iovag* Loehr Hugóné, *ösv. Ludvigh* Ignác, *Mayerhoffer* L., *Mathisz* Nándorné (Carmen), *Menoxer* Fülöpné (elszási nő), *Miskolczy* Aladárné (sziléziai nő), *Neumann* Gyözóné, *Neubauer* Gyuláné, *dr. Neményi* Honfőné (rococo), *Perényi* Sándorné, *Petrovits* Kálmán, *Petrás* Istvánné, *dr. Pichler* Károlyné, *Philippi* Aladárné (cigánylány), *dr. Pollák* Mórné (pierrezte), *Pollitzer* Józsefné, *Pollacek* Miksáné (elszási nő), *Radványi* Gyuláné, *Rédl* Gusztánné (bonbonier), *Reber* Józsefné, *ösv. Reiser* Henrikné (elszási nő), *Riesner* Sándorné, *Róna* Fülöpné (fehér cbrysanth), *Sabay* Bélané, *Róth* Mórné (rococo), *Schilling* Kálmán, *Schindler* Ferencné, *Schlesinger* Lipótné, *Schwarz* Mórné, *Schwarz* Lajosné, *Schwarz* Róza, *Schweitzer* Lászlóné, *ösv. Spuller* Ferencné, *Sauer* Jakabné, *Steinberger* Bódogné, *Sternheim* M.-né, *Stolcz* Kálmán (sziléziai nő), *Szabó* Sándorné, *Szabó* Dezsóné (marguerite), *Szabó* Jakabné, *dr. Szerb* Elek, *Szende* Mórné, *ösv. Szénássy* Józsefné, *Szép* Bélané, *Simonits* Bélané, *Szieber* Antalné (szalag-királynő), *Szigeti* Jánosné, *Sztankóczy* Mihályné, *Szurmay* Ferencné, *Toldy* Vilmosné, *dr. Toldy* Józsefné, *Tóth* Dezsóné, *Ujlaky* Péterné, *Ulrich* Nándorné (pezsgő-palack), *Báll* Ignác, *Sármay* Dezsóné, *Weisz* Leoné.

Lányok: *Apay* Margit (Dominó Seo), *Apafy* Vilma (jégvirág), *Aranyossy* Böske (spanyol nő), *Bernárd* Tilda (tróli nő), *Bernárd* Lusi (pásztorlány), *Benes* Laura (elszási leány), *Beck* Matyika és *Janoska* (perecs kisasszonyok), *Blau* Aranka, *Bondy* Nelly (gésa), *Bondy* Olga (gésa), *Bruck* Szerénya (Carmencita), *Csengery* Marika (rózsaszínű dominó), *Csengery* René (rózsaszínű dominó), *Donner* Frida, *Donner* Elvira (diák), *Emmert* Marika (egyiptomi hölgy), *Eisner* Margit és *Irené*, *Fisch* Annuska, *Friedrich* Hermína, (keleti hercegnő), *Friedlber* Róza és *Szidi* (secessziós festőnők), *Gabos* Margit (róza), *Garay* Regina (drótos tót), *Galá* Elza és *Cecília* (virágáros nők), *Gerő* Margit (tengeri lilium), *Góth* Ika (pillangó), *Gutvillig* Ella (vízi tündér), *Grundböck* Irma (bébé), *Grundböck* Gizella (rococo), *Grundböck* Anna, *Grünwald* Aranka (pillangó), *Gréger* Szerénya (napratorgó), *Haas* Mici (vadrózsa), *Hauer* Stefánia (korall), *Hackenberger* Paula, *Holzbecker* Micike (Alt-Wien), *Hollstein* Lujza (matróz), *Hoffer* Adél, *Horsetzky* Olga (ibolya), *Horsetzky* Lujza (nap), *Horsetzky* Irén (apáca), *Kanka* Angela (hariekin), *Kasper* Sarolta (japán nő) *Kupfer* Sarolta (rococo), *Kóky* Irma (vadrózsa), *Könyöky* Ella (hófehérke), *Lamberger* Nelli és *Sarolta*, *Lipkay* Ilona és *Irené*, *Marsovszky* Ilona (cigány-leány), *Neubauer* Melánia, *Neumann* Irma (ibolya), *Neumann* Nóra (Alt-Wien) *Neuspiél* Irma (körtész), *Oszlányi* Ilonka és *Hermína*, *Popper* Teréz (árvasok), *Pollacek* Elza (bohóc), *Popper* Marika, *Pollitzer* Erzi (pipacs), *Reber* Helén (vízi-róza), *Reiser* Szerénya (aprú-hirdetők), *Róna* Hermin (spanyol táncosnő), *Róth* Margit (pipacs), *Römer* Carola, *Riesner* Etelka (huszár-markotányosnő), *Sauer* Tera (éjkirálynő), *Schaushek* Janka (spanyol táncosnő), *Schilling* Elza, *Szűcs* Tinka Szolnokról, *Schilling*

Valéria, *Schlesinger* Aranka és *Kornélia*, *Sohenk* Sarolta, *Schweitzer* Jolán (pattogatott kukorica), *Schwarz* Malvin, *Schwarz* Rózsika, (Colombina), *Schwarz* Irénke (vadrózsa), *Schwarz* Irén (directois), *Silbermann* Josefín (baba), *Silbermann* Matild (cigányleány), *Stern* Elfrida (Alt-Wien), *Sternheim* Irma, *Sternheim* Malvin (Carmen), *Steinberger* Irén (csempész), *Szabó* Margit (Postás Milka), *Szénássy* Klára (spanyol nő), *Szirmay* Irén (rococo), *Szieber* Anna, *Szankóczy* Lenke (chrysanthemum), *Toldy* Ella és *Piroska*, *Tóth* Aranka (ördög), *Török* Aranka (vízi-tündér), *Török* Gizella (baba), *Várna* Jolán és *Adél*, *Vermes* Irma (vasutas), *Vermes* Malvin (bajós), *Vidi* Aranka (rózsaleány), *Weissenstein* Józsa (bébé).

(A medikus táncostélyre, mely tudvalevőleg február 14-ikén lesz a Royal összes termeiben, nagyban folynak az előkészületek s a táncostély az idei szezon egyik legsikerültebbjének ígérkezik. A bálbizottság irodája február 13-ikától a Nemzeti-szállóban (Váci-utca 11.) lesz.

VIDÉK.

(Fegyelm.) *Szalmár* város törvényhatósága tegnapi közgyűlést tartott, amelyen *dr. Korbat* Károly városi rendőr-őrkapitány ellen restanciák miatt és azért, mert a főkapitány hivatalos pénzekkel nem számolt el, *gróf Hugonay* Béla a főkapitány ellen fegyelmi vizsgálatot indított. A szalmár-mátészalkai h. é. rendesvágyú vasút engedélyezését egy évre a város kapta meg. A városi villamos világitási terv igazgatójának hosszabb vita után *Rajzinger* Aurél gépészmérnököt választották meg.

(Tolnavármegye) törvényhatósági bizottsága tegnapi gróf *Széchenyi* Sándor főispán elnökelete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen felolvasták *Bárá* *Fejérváry* Géza houvédelmi miniszter leirátát, amelyben megköszönte a vármegyének 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából hozzáintézett üdvözlő felirátát. Ezután hosszabb vita támadt a szegárdi ipar-terület beadványa fölött, amelyben arra kéri a törvényhatóságot, hogy írjon fel a képviselőházhhoz az önálló vánterület érdekében. A vitában résztvettek: *Dóry* Pál alispán, *Grünwald* Lajos földbírtokos, *Fördő* Vilmos tiszti ügyész és *Berniader* János földbírtokos. Végül a közgyűlés napirendre tért a beadvány feltevé, mert a vármegye e tárgyban már határozott. *Arvaszki* elnökbelyettesül *Pap* Gyula arvaszki ülnököt választották meg. Elhatározták, hogy 60.000 korona költséggel a Sio folyón Sár-Szent-Lőrincznél vasszerkezeti hidat építtetnek.

(Nyíregyháza városa) *Szicskay* Pál alispán elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen polgármesterré *Majerszky* Béla városi főjegyzőt választották meg egyhangulag. A főjegyzői állásra *Bogár* Lajos arvaszki ülnök és *Balla* Jenő tanácsos egyenlő szavazatot kaptak. Sorshúzás utján *Bogár* lett a főjegyző.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Gróf Sztáray János.** Kölnben néhány hét előtt letartóztatták gróf *Sztáray* Jánost, akit a budapesti büntetőtörvényszék okirathamítás miatt körözött. *Sztáray* pár év előtt anyja nevére hamisított váltót, aztán Magyarországból kibujdosott külföldre, híret sem hallottak jó sokáig. E közben prezentáltak anyjának a hamis váltókat, aki megtagadta a fizetést s a váltópör során meg is esküdtött arra, hogy a váltókat nem írta alá. Erre aztán az ismeretlen tettes ellen megindult a vizsgálat, melynek során kiderült, hogy a váltókat *Sztáray* János hamisította, akit aztán le is tartóztattak. A törvényszék nyolcezer forint óvadék ellenében ideiglenesen szabadon bocsátotta s *Sztáray* János újra elmenekült Budapestről, de a körözölővel Kölnben utólrte, ahol letartóztatták. A kiadatási eljárást megindították, sikerrel be is fejezték s *Sztáray* utban van Budapest felé. Az igazságügyminiszter megkérésére egy német bírósági hivatalnok kíséri Ausztria határáig, ott sem börtönör veszi át a foglyot, hanem egy tisztviselő s *Marchegg*-t is titkos rendőrök kísérik Budapestre a grótot, aki az egész után saját költségén utazik és saját költségén él. Pár nap mulva Budapestre lesz.

§§ **A turkevel nábob hitelezés.** Szolnokról jelentik: A megszüntött *Straszbürger* Armin esodügyében a bejelentési határidőt a királyi törvényszék mint esodbírószék február 11-éré tüzte ki. Eddig mintegy három millió követelést jelentettek be. Ezzel azonban a passzívák bejelentése még nem ért véget, mert az elszámolásig, március 10-éig még mindig fognak bejelentések érkezni. Így tehát csak az elszámolások lehet meg tudni, hogy mennyire mennek a *Straszbürger*-esod passzívái.

§§ **A nagy-katái rablógylókosság.** A *Lövinger*-család gyilkosai ellen megindított vizsgálat egyelőre szünetel a pestvidéki törvényszéken, mert a vádlottak egyike, *Tivaltas* *Voncsák* Mátyas a vizsgálati fogság elrendelése ellen föllebezett. A vizsgálóbíró e föllebezés következtében a bűnyű összes iratait áttette a budapesti királyi táblához felülvizsgálás végett.

§§ **Önosonkítás.** A szabadkai törvényszék két napig tárgyalta 21 katonaköteles jankovói legény

bűnügyét, kiket énosonkítással vádoltak. Valamennyien dobhártyájukat turatták át egy Kovács Andrásné nevű asszony által, hogy a katonakötelezettség alól szabadjanak. A bíróság a vádlottakat felmentette, mert a feljelentés későn történt és a bűncselekmény elévült.

Nyiltér.

„Le conservateur“
Életbiztosító Részvény-Társaság Párisban.
Magyarországi vezérigazgató: Budapest Eötvös-utca 23/a.
(Igazgató: Berényi Imre.)
Ajánlja az érdeklődők figyelmébe hazánkban teljesen új, gyerekek, fit- és életbiztosítási módokat
minden orvosi vizsgálat nélkül.
Fennáll Franciaországban — — — — 1844 óta.
Németországban — — — — 1862 óta.
Btiosztási Alománya: 500 millió korona.
Tartalékai: 250 millió korona.
Vezérigazgatók az ország minden nagyobb városában felállítanak.

Leghatásosabb
arzenes
Guber János vasas víz
Vérserzés, az elhagyott, idős és betegeknek stb. ellen.
Kapható az összes Árványviz-üzletben, gyógyszerár és drogeriákban.

TROPON a gyomorhajosok legjobb tápláléka.

A gyöngésségi érzést, mely a rossz emésztésüknél, a táplálék tökéletes feldolgozódása következtében lép fel, a Tropin hamar megszünteti.
Ez a könnyen emészthető fehérje, melyet a leggyöngébb gyomor is elbir, lehetővé teszi azoknak is, kiknek beteg gyomra a közönséges ételeket megemészteni egyáltalán nem képes, hogy szervezetüknek mindennap annyi fehérjét juttassanak, amennyi annak jó erőben tartásához szükséges.

Nyilatkozat.

A tegnapi lapok nyiltterében a Magyar Irodalmi Utazók Egyesületének elnöksége aláírással nyilatkozat jelent meg, mely bennünket, alulírottakat, szeméremszedő rágalmakkal illet. E nyilatkozatra válaszunk a következő:

Mi valamennyien a Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedő cég kiadásában megjelenő **Remekírók Képes Könyvtára** című nagy szabású, irodalmi és kulturális jelentőségű gyűjteményes vállalat tisztességes terjesztésével foglalkozunk, becsülettel munkálunk a büszkékné vagyunk arra, hogy mennél nagyobb siker koronázza fáradozásunkat, annál nagyobb szolgálatot tesszünk a magyar nemzeti kultúrának is, mert a fentnevezett vállalat terjedése, amint azt a hazai sajtó több ízben hangsúlyozta, egyértelmű a magyar nemzeti műveltség fejlődésével.

Kijelentjük, hogy valamennyien tisztességes eszközökkel fáradozunk a vállalat terjesztésén. Tanu erre a művelt magyar nagyközönség, amely szeretettel pártolja az általunk terjesztett vállalatot.

A Magyar Irodalmi Utazók Egyesülete című egyesület létezéséről nem tudunk, s így című egyesület alapszabályainak jóváhagyásáról az illetékes tényezők sem tudnak. A támadó nyilatkozat szövegében egyetlen egy név szerepel, és az **Solyomossy Márton**, aki nem más, mint a Révai Testvérek Irodalmi Vállalat részvényszerzője utazója. Mivel a Révai Testvérek a Franklin Társulat kiadásában megjelenő **Remekírók** gyűjteménye terjesztésére vállalkozott, világos, hogy **Solyomossy Márton** nem az irodalmi utazóknak, akik nem szorultak az ő illetékeltlen szószólására, hanem a saját cégének akart nyilatkozatával szolgálatot tenni.

Ez a konkurencia, amely már napok előtt nem átalította a **Hirnapló** Nyugdíjintézetének titkárságát és az **Újságírók Egyesületét** ugyancsak a Révai testvérek egy másik utazója által gyártott levelekké létevezetmi, most nem riadt vissza attól sem, hogy bennünket nyilvános rágalmakkal támadjon meg. Erős meggyőződésünk azonban, hogy a művelt közönség ítéllete nem téveszthető meg ily módon, s hiszünk, hogy megbotránkozásal fogja visszaautasítani a rosszhiszemű verszenyűket ezt a formáját, amelyre eddig nem volt példa a magyar könyvkiadás terén, s amelyet, bizton reméljük, az igazság ereje hamarosan lehetetlenné is fog tenni, mielőtt a magyar könyvkiadó üzletet veszélyesebben megmegtáplálhatnánk.

Ez ügyben többé nem nyilatkozunk.
Esetleges további támadások ellen a törvény erejével fogunk védekezni.

Baró Splényi Árpád, Tali Ferenc Lajos, Füredi Károly, Kömley Gyula, Deák Jenő.

(Az a rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(A Magyarországi Alkoholellenes Egyesület) február 16-án, vasárnap délután 3 órakor előadást tart

a bakács-féle elemi iskolában. Ez alkalommal dr. Buchler L. jog előadást tartani. Az előadáson szívesen látnak bárkit.

(A Kassai Jogász-Egyetel) a napokban tartotta meg alakuló gyűlését, melyen a megfúresedett tisztségveket a következőképp töltötte be: Elnök lett: **Közpály Dezső**. Alnökök: **Ambrosch Béla**. Háznagy: **Móricz József**. A szépirodalmi szakosztály elnöke: **galócsi Ivánszky Béla**. A jogi szakosztály elnöke: **Peternelli József** és jegyző-titkár: **Deák Jenő**.

TÁVIRATOK.

Bécs, február 11. Ö felsége elrendelte, hogy a **Moltke** iskolához jelenjék meg Dortmundban a katonai tengerészeti akadémia alapkövénél letéltli ünnepén.

Bécs, február 11. A képviselőház költségvetési bizottsága csütörtöki ülésén este tartja legközelebbi ülését. Napirenden van a közös ügyek költségeihez való hozzájárulás és az 1902. évi költségvetési törvényről szóló jelentés.

Hongkong, február 11. Itt az a hír van elterjedve hogy **Kanton** nyugati külvárosában nagy tűzvész pusztít, melynek 300-400 ember esett áldozatul.

Ferenc Ferdinánd Péterváron.

Pétervár, február 11. Ma este a téli palotában **Ferenc Ferdinánd** főherceg tiszteletére nagy udvari bál volt, melyre vagy ezer meghívott küldöttek szót. Az udvar a malachit tereméből lépett be a koncertterembe, melyben a bált tartották. Miután a felsége cserélt tartottak, megkezdődött a bál. Eljött után a **Nikolaj** teremben vacsorához ültek. Az az asztal, melynél **Alexandra** cárné **Ferenc Ferdinánd** főherceggel, a nagyhercegnökkel, a nagykövetelekkel és nejeikkel helyet foglalt, hatalmas pálmáktól volt körülvéve, és az azeiakkal, rózsákkal, gyöngyvirágokkal és a legtrübb orchidea-fajokkal díszítve. Az asztal mögött álló díszszerényen értékes antik aranyedények állottak. A társaság többi része az **Avant- és Jordán-termekben** vacsorált. Vacsora után folytatták a bált.

A német birodalomgyűlésből.

Berlin, február 11. A birodalomgyűlés mai ülésén az igazságügyi költségvetés tárgyalása során **Beckh** felszólalt az esküdtiségek korlátozása ellen, a párbajkérdésben pedig a fakultatív fogházbüntetést és a büntetés minimumának emelését ajánlja. Azt kívánja továbbá, hogy szüntessék meg a hirlapírók tanuási kötelezettségét és a vándorbírószék intézményét.

Niederding igazságügyminiszter azt mondja, hogy az ártatlanul letartóztatottak kártérítése az igazságügyminiszter kezében van és az egyes államok törvényhozása elé tartozik. Aggályai vannak az iránt, hogy ilyen törvényt a kormány elé terjeszsen-e.

Maltzahn birodalmi automobil-törvényt követel.
Niederding igazságügyminiszter azt válaszolja, hogy a belügyminisztert figyelmeztetni fogja erre a kívánságra.

Herzfeld a munkásjogok és a baleset ellen való biztosításnak a birodalmi törvényhozás után való szabályozását követeli és példákat sorol fel arra nézve, hogy az igazságszolgáltatás osztályérdekeket tart szem előtt.

Örtel szintén sürgősen szükségesnek tartja a vándorbírószék intézményének és a sajtó tanuási kötelezettségének megszüntetését. **Gröber** indítványával pártja legalább részben egyetért. Végül egyes durva vétségeknél a botbüntetést pártolja. **Gamp** és **Daschbach** felszólalása után az ülés véget ért.

A belga szocialisták tüntetése.

Brüsszel, február 11. A képviselőház mai ülésén az általános szavazati jogra vonatkozó szocialista indítványt tárgyalta. Egy helyi ügyre vonatkozó interpelláció megbeszélése után az ülés a nélkül, hogy incidensek merültek volna fel, véget ért. Mikor a szocialista képviselők a házból távoztak, a tüntetők körültették és hangosan üdvözölték őket. A tüntetőknek egy nagy csoportja a **Peuple** című szocialista lap szerkesztőségére elő vonult. **Vandervelde** szocialista képviselő az ablakhoz lépett és beszédet tartott, amelyben azt mondta, hogy ha a mai nap az igazalom napja, ugy néhány nap múlva forradalom lesz, ha a kormány megmarad az általános szavazati jog megtagadása mellett. A tömeg tetszéssel fogadta a kijelentést és ezután a belső utcák felé vonult.

Brüsszel, február 11. Az általános választási jogról szóló szocialista indítvány mai parlamenti tárgyalására a hatóságok nagyon szigorú óvintézkedéseket tettek a rend fenntartása érdekében. Az egész rendőrséget kirendelték és a katonaságot készenlétbe helyezték. A kamarához, a minisztériumokhoz és a királyi palotához menő utakat a rendőrség és katonaság őrzi.

Brüsszel, február 11. Délután 5 órakor egy tüntető csoport egy szocialista közsegntáncossal az

élén keresztültörte a rendőri kordont és **Albert** herceg palotájához ment, ahol az általános választási jog életésével elvonult. A tüntetőket lovasság verte szét.

A szerb kultuszminiszter lemondása.

Belgrád, február 11. **Kovacevics** kultuszminiszter beadt lemondását. A miniszter a költségvetés tárgyalása alkalmával a népoktatás tételénél éles ellentétbe jutott a szkupstina többségével. Ez bírta rá a lemondásra.

Kormányválság Szászországban.

Drezda, február 11. A **Dresdner Zeitung** jelenti: A király eltagadta a pénzügyminiszter lemondását, de visszautasította a többi miniszter lemondását. A pénzügyminisztérium vezetésével az igazságügyminisztert bizta meg.

Az amerikai flotta.

Washington, február 11. Az Egyesült Államok új flottájára a következő összegeket irányozták elő: 99,808,928 dollárt új hajók építésére és 9,843,235 dollárt a régi hajók javítására.

Közigazdasági táviratok.

Bécs, február 11. (A **Budapesti Napló** telefonjelentése.) A külföldi jelentések nem adtak semmi-éle kezdeményezést s különben sem volt semmi körülmény, amely élenkebb tevékenységet idézhetett volna elő. A forgalom csendesen nyitlt meg /vetoztalan áriályomokkal, később azonban fedezeti kereslet mutatkozott s úgy látszott, mintha a tegnapi lábrakapott emelkedő irányzat folytatást nyerne, de aztán a vásárlási kevy eltűnt és inkább realizációs eladások történtek.

Buza tavaszra 9.61—9.63—9.60, rozs tavaszra 8.09—8.10—8.08, zab tavaszra 8.05—8.06—8.03, tengeri május—júniusra 5.67, rozs őszre 7.40—7.37, zab május—júniusra 8.13—8.09 korona.

Zárlatkor: buza tavaszra 9.66, rozs tavaszra 8.11, zab tavaszra 8.03 korona.

Bécs, február 11. (A **Budapesti Napló** tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 695.50. Magyar hitelrészvény 714.—. Angol-Osztrák bank 282.—. Bécs: banyegyetűt 470.—. Union bank 569.50. Landerbank 438.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 688.50. Déli vasút 75.55. Elbavölgyi vasút 475.—. Eszaki-nyugati vasút részvény 463.50. Dohányrészvény 300.50. Rimamurányi vasút 698.50. Alpeai bányarészvény 387.—. Májusi jászadék 101.40 Magyar korom jászadék 97.67. Lörök sorjegyek 113.—. Német birodalmi mária 117.27—117.26. Napoleon d'or 19.04.

New-York, február 11. (Terményfőssége.) (Zárlat.)
Gyapot: New Yorkban helyben 8.11/16 (8.1/16), febr.-ra 8.41 (8.27). Májusra 8.44 (8.32). New-Orleansban helyben 8.— (8.—). — **Petroleum:** Stand white New Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphiában 7.15 (7.15). Refined in Cases 8.30 (8.30). Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). — **Zsír:** Western steam 9.75 (9.70). Rohe és Brothers 9.85 (9.85). — **Tengeri irányzata szilárd.** — Májusra 67.— (67.1/2). Júliusra 66.1/2 (66.1/2). — Szept.-re 65.1/4 (65.1/4). Buza irányzata szilárd. Píros ősz helyben 88.1/4 (87.1/4). Márciusra 84.1/2 (84.1/2). Májusra 88.1/4 (88.1/2). Júliusra 83.1/2 (83.1/2). Szept.-re —.— (—.—). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — **Kávé:** fair Rio 7. sz. 5.1/4 (5.1/4). Febr.-ra 5.25 (5.25). Májusra 5.55 (5.55). — **Liszt:** Spring Wheat clears 2.95 (2.95). — **Cukor:** 3.1/2 (3.1/2). — **Öm:** 24.65 (24.50). — **Réz:** 12.1/4 (12.1/4). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, febr. 11. (Terményfőssége.) (Zárlat.) Buza irányzata tartott. Májusra 78.1/2 (77.1/2). Júliusra 78.1/4 (77.1/2). — **Tengeri irányzata szilárd.** — Májusra 61.1/4 (61.1/4). — **Zsír:** Februárra 9.37 (9.35). — Májusra 9.52 (9.52). — **Szalonna short clear** 8.75 (8.75). — **Sertészsír:** Februárra 15.70 (15.67). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naptár: Szerda, február 12. — **Római katolikus:** Hamvazó szerda. — **Protestáns:** Eulália. — **Görög-orosz:** (Január 30.) Három pus. — **Zsidó:** Adar 5. — Nap két: 6 óra 55 percek. — **Nyugos:** 5 óra 1 percek. — **Hold két:** 8 óra 25 percek reggel. — **Nyugos:** 9 óra 53 percek este. A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor. **Nemzeti Múzeum.** Képtár nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíjjal meglehetnek.

Országos Képtár és metszethiállítás az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Iparművészeti múzeum délelőtt 9 órától d. u. 1-ig. **Technológiai iparmúzeum** délelőtt 9—1-ig. **Mesogázdasági Múzeum** (Kerepesi-ut 72.) délelőtt 9-10-1 óráig.

Földtani Intézet múzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10—12-ig.

Zichy-hiállítás a Nemzeti Szalomban (Ferenciek-tere 9.) d. e. 9 órától este 8-ig. Belépődíj 1 korona.

Fesztivál-hiállítás a városi Igazgatóság Múzeumában, nyitva délelőtt 9 órától este 7 óráig. Belépődíj 1 kor., 3 személynek 2 kor., 5 személynek 3 korona.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig és d. u. 3—7 óráig.

KÜLÖNFÉLEK.

Elmulás.

A nap kiég, a csillag mélybe hull,
Nemesre, szépre feledés borul.

Kihál az ajk, mi még ma csókot ad,
S a hó befújja kedvesed nyomát.

Sándor Kálmán.

† XIII. Alfonz nagykorúsítása. Az ifjú spanyol király nagykorúsítása lényes ünnepek keretében fog történni. De ez alkalommal olyan dolgok is történnek, amelyek szokatlanok Spanyolországban. Az ünnepek helyett például Madrid városa mind a tíz kerületében egy-egy népiskolát állít fel, amelyekre a pénz gyűjtés utján teremtették meg. A király május 17-ikén, amikor nagykorú lesz, leteszi az esküt az alkotmányra. Ez a ceremónia a két kamara tagjai előtt fog megtörténni. Az udvari kápolnában ünnepi tedeumot tartanak, amelyen résztvesznek a királyi család tagjai, az idegen államok képviselői, a diplomáciai testület tagjai, Spanyolország grandjai, a papok, katonái és polgári hivatalnokai, a kormány, a szenátus elnökei, a képviselőház elnökei és a legfelsőbb törvényszék bírái. Este a trónteremben fogadja a király az idegen fejedelmek, a küldöttek, a nemesek és az udvari hivatalnokok üdvözléseit. Az ünnepség egyik érdekes része lesz a Retiroban rendezendő andaluziai vásár. Virág- és állatkidállítás, galamblovó verseny, történelmi felvonulás, tűzijáték, kivilágítás is lesz. Természetesen az elmaradhatlan bikaviadalt is felvették az ünnepek programjába.

† Költők a parlamentben. Petrus Durot érdekes cikket közöl a *Nouvelle Revue*-ben azokról a költőkről, akik a francia kamara tagjai és szemelvényeket is ad költeményeikből. Hogy az áttekintés könnyebb legyen, három csoportra osztja őket. Az elsőbe tartoznak a könnyű fajták művelői, a szabadszájűak és népköltők, a másodikba a misztikusok, a harmadikba a parnasszisták. Valamennyi közül legismertebb név Clovis Hugues, aki azonban egyik csoportba sem sorozható. Husz esztendővel ezelőtt Hugues az *Intransigeant* tárcasorozatába írt minden hétón szatíráit, körülbelül olyanfélet, amint egyik-másik magyar lap is közöl. Utóbb több verseskötetet adott ki; legértékesebb ezek közül a *Soirs de bataille* című. Egyébként nem nagy költő. Az első csoportnak legnépszerűbb tagja *Couyba* képviselő; igazí dészaki ember s előadója a szépművészeti tárcának. Különböző népköltő, *chansonnier*, akinek chansonn-jait szerte egész Franciaországban ismerik és énekelik. Míg azonban ez a sok tekintetben igen eredeti ember csupa szomorú dalt ír, *Isambard* doktor, Eure képviselője a léha irányú képviselője. Igen jókedvű.

REGÉNY.
TÜZZEL-VASSAL.

Irta; SIENKIEWICZ HENRIK.

(165)

— Azt tudom! — szólt Sagloba tompa hangon. — Csak azon gondolkozom, hogy milyen öreg és hasznavehetetlen vagyok már ezen a nyomorult világon.

XXI.

— Láttad-e — szólt néhány nappal később Wolodyjovskij Longinus-hoz — hogy az a szegény Sagloba egy óra alatt mennyire megöregedett? Mintha husz évet vénült volna! Azelőtt oly vidám, beszédes és vállalkozó volt, hogy maga Ulysses sem vetekedhetett volna vele; most pedig naphosszat sem nyitja szóra a száját, csak zsörtölődik, nyügszókodik folytonosan.

— Nem csoda — felelte sóhajtva Longinus. — Nagyon megszerette a kis hercegnőt, hiszen ő mentette meg Bohun kezei közül és a szokásuk alatt sok veszedelmet és kalandot élt át vele. Amíg volt reménység, megemberelte magát és minden erejét a hercegnő megmentésére fordította, most azonban már nincs semmi mentés, árvának érzi tehát magát, nincs, akit szeressen.

— Megkísérletem vigasztalni, boroztatni is vele, hogy talán az ital majd visszaadja az előbbi életkedvét, de ez sem segített! Ivott velem, de már nem volt olyan bohókás, mint azelőtt, nem mesélt a vítezi tetteiről, nagyon sirásra hajlott a kedve, lecsüggesztette a fejét a mellére és hosszasan elszundikált. Nem hiszem, hogy Skrzetuski jobban el legyen keseredve, mint ő.

— Pedig igazán nagy kár érte, mert jeles lovag volt. Menjünk el hozzá, Mihály! Velem szívesen eltréfált, sokszor csipdesett a nyelvvel.

öltetés, vig költő és szónok is. Charles Beauquier mint költő, Isambard csoportjához tartozik. A double-i kerület képviselője s irt egyebek közt egy operát is. Rengeteg chansonja forog közökön s legmulatságosabbak közülök az indiánus meg a maláji refrének. A misztikusok sorát Maxime Lecomte Nordmegeye szenátora nyitja meg. Szomorú dalokat pengtet, csakugy, mint Georges Trouillot, aki sokat foglalkozik költeményeiben Szűz Máriával és a keresztény vallás misztériumaival. Versai gyakran szerepelnek idézetek alakjában klerikális lapokban a legmaróbb kommentárok kíséretében. A klerikálisok meg nem tudják bocsátani a fiatal képviselőnek, hogy megszavazta a szerzetes-rendek ellen alkotott törvényt. A parnasszisták csoportját — értendőik rajtuk a gondolati költészetet ilyő, klasszikus formákkal dolgozó és festői nyelvű költők — nem kisebb valaki kezdi meg, mint Georges Legues, a közoktatásügyi és szépművészeti miniszter. Hogy a miniszter ur nagyon otthonos a költészet berkeiben, azt a francia akadémia is elismerte, a mikor „Leyre d'airain” című verses kötetét 1883-ban díjjal tüntette ki. Még egy más nagy politikusi költője is van a francia kamarának: a franciák Szilágyi Dezsője, *Brisson*, a képviselőház volt elnöke, volt miniszterelnök s többször köztársasági elnök elölt is. A komor hozzáérhetetlen puritán emberről aligha tették volna föl ismerősei, hogy verseket ír, még pedig igen festői, klasszikus zengésű verseket, amelyek Leconte de Lisle művészetére emlékeztetnek. Még egy költőtagja van ezután a francia parlamentnek: *Faure*, aki egyszerű szavaló is.

† A kifütyült Otero. Megemlékeztünk mi is arról a nagy tüntetésről, amelyet Bolognában *Otero*, a gyémánthírlány ellen rendeztek. Alaposan kifütyülték az idő vasgától meg nem kimélt orfeuménekost és a füttyölők között volt *d'Annunzio*, a *Tüz* híres költője is. Most Firenzéből *d'Annunzio* táviratot küldött a *Figaronak*, amelyben azt közli az újsággal, hogy az *Otero* ellen rendezett tüntetésben való szereplése mese. A kissé különös hangú távirat így szól:

— Valami mulatságos csodabogár, melyet a *Figaro* egyik olasz lapból merített, néhány ügyes-tollú krónikás díszes köntösében bejárta Páris, végigjárta a vidéket és az óceánokon is át készült keln! Ki mondta volna? Ki hitte volna, hogy frágár Bologna városában a szép *Otero* ellen leghevesebben tüntetők sorában ott volt a *Tüz* költője is! Ime a sárjatságos, az ámulatba ejtő, a hibetelenti! Mme *Otero* bizonyára nagyot kacagott rajta, hogyne, mikor a *Tüz* költője el nem mulasztotta hivatalos csodálatának hódolatát a latin faj ez oly bámulatos képviselőjének lábához rakni. Hogy azonban kellőképpen megmagyarázzam a dolgot, ki kell jelentenem, hogy mikor benyitottam egy páhojba, zajos és soká tartó tüntetéssel fogadott a rengeteg

Talán most is kedve kerekedik erre. Istenem, hogy megváltozhatik az ember! Micsoda vidám, boldogos fickó volt azelőtt.

— Menjünk! — szólt Wolodyjovskij. — Egy kicsit ugyan későre jár az idő, de esténként legkeservebb az állapota: éjjel nem tud aludni, mert egész nap szunyókál.

Elmentek Sagloba lakására, aki a nyitott ablak mellett ült, fejét a karjára támasztva. Már későre járt az idő és a várbán néptelenek voltak az utcák, csöndesek, csak éppen az őrszemek hosszán elnyújtott kiáltásai hallatszottak néha. A vár és város közt elterülő erdőben a fűlemülék csicseregtek, csattogtak, énekeltek, valóságos hangversenyt rendeztek. A nyitott ablakon keresztül üde májusi levegő ömlött be és a halvány holdfény kísértetiesen világította meg Sagloba szomorú arcát.

— Jó estét! — szólt a két lovag.

— Jó estét! — felelt Sagloba.

— Hát te mit elmélkedel ott az ablaknál, a helyet, hogy aludni mennél? — kérdezte Wolodyjovskij.

Sagloba felsóhajtott.

— Nem vagyok álmos, — felelte vontatott hangon. — Most egy éve menekültem vele Kahamlik felé Bohun elől. Ezek a kis madárkák akkor is úgy daloltak, mint most. De hol van most ő?

— Az isten rendelte így! — szólt Wolodyjovskij.

— A mi nagy fájdalomra és végtelen bánatunkra, Mihály. Számomra nincs már semmi vigasztalás!

Elhallgattak, csak a fűlemülék éneke hallatszott be az ablakon át.

— Oh istenem, istenem! — sóhajtott Sagloba — minden úgy van most is, mint akkor Kahamliknál.

Longinus könnyet törtült le a szempilláiról, Wolodyjovskij pedig kis idő múlva így szólt:

— Ej, tudod mit? Maradjon a gyász gyász-nak, így áll velünk egy pohár bort, az a legjobb

tömeg. Láthatja ebből, kedves szerkesztő ur, Olaszországban nem multa még idejét az a kedves szokás, hogy a muzsák fiait tisztelik is s meg is rágalmazzák.

Gabriele d'Annunzio.

† Dódiikka-Radikka. A természetet akkor nevezük szépségeseznek, mikor ritkaságot alkot. Valahányszor kilép egy-egy jelenség a megszokott mindennapi világolyamából, hűlyedezve és csodálkozva állunk meg előtte. Néhány évtized előtt végig jutott a hír egész Európán, hogy Sziámban csoda történt: két gyermek jött a világra egy darabban. A szíami ikrek híre végigjárta az egész Nyugatot és mikor szóba hozták az orvosok az anyatermészet által egymáshoz forrasztott két élő lény elválasztását: az egész művelt világ leste és várta az operáció eredményét.

A természetnek ilyenén szépsége azóta megismétlődött egynéhányszor s a nagyközönség érdeklődése az ismétlődés arányában megapadt. Manapság már a kutyafejű emberrel, a szakázias asszonnyal s az emberi faj kivételes elajulásainak egyéb specialitásaival együttesen, közösen, egy bódében összegyűjtve bámulhattak a szíami ikrek másodpéldányait Dódiikkák és Radikkák. Egy év előtt a Barnum ritkasági gyűjteményében szerepelt ez a két indiai csemete. Néhány nap óta ismét feléjük fordul a közönségem, még pedig, amint erről már röviden megemlékeztünk, azért, mert az emberi tudomány hatalmának kellett belevaalkoznia a hatalmas természet kontárunkájába, nehogy az egyiknek a halála maga után vonja a másikat. Dódiikka ugyanis beteg lett és életben maradásának a reménye leszálott a valdszinütlenség nivójáig. Ha Dódiikka meghal, akkor Radikkának utána kell halnia, mert a közös csatornán át, mely a két különlő testet egybeforrasztja, átharapódzik a vérmegegzés. Nem maradt tehát más hátra, mint operáció által kettéválasztani a két testvért. Az operációt Párisban *Doym* tanár hajította végre s a végrehajtás után a következőképpen nyilatkozott az érdeklődők nagy tömege előtt:

A múltét nagyon kedvezőtlen körülmények között ment végbe, mert oly ikrek elválasztásáról volt szó, akik mind a ketten tüdőgümők. Az egyiknél már nagyon előrehaladt a tuberkulózis és már szinte haldokolt s ezért nagyon gyorsan kellett cselekedni. A múltét mindössze husz percig tartott. Az volt a célom, hogy legalább az ikrek egyikét megmentsem. Az operációnál egészen új rendszert alkalmaztam, amely lehetővé tette nagyobb véreszettségnek elkerülését. Az összekötő hid hét centiméter széles és négy centiméter vastag volt s véredényekben nagyon bővekedett. Ez magyarázta meg annak a kísérletnek az eredményét, amelyet ma reggel tettem annak megállapítása végett, vajjon a két leánynak közös vérkeringésük van-e. Ma reggel a beteg leánynak kassziaszörpben csekély mennyiségű mentit adtam, amelynek az a tulajdonsága van, hogy a váladékot kékre festi. A másik

orvosság a szomorúság ellen. Poharazás közben elbeszélgetünk majd a régi, vagy a jövőnd szebb időkrol.

— Igyunk! szólt Sagloba bánatosan.

Wolodyjovskij a szolgálólámpát és egy üveg bort hozatott és a poharakat megtöltve, Saglobához fordult:

— Hát most egy éve szóktél a megboldogulttal Bohun elől Roslogiból?

— Májusban volt, májusban, felelte Sagloba. Kahanlikon át Slatonosba akartunk menekülni. Oh, milyen szomorú az élet!

— A hercegnő áruhában volt?

— Igen, közággyereknek öltözött. A kardommal vágtam le a szegénykének a haját, hogy föl ne ismerhessék. Még ma is tudom a helyet, ahol egy fa tövébe a kardommal eltemtettem azt a selyem hajfonatot.

— Olyan édes leányka volt! — sóhajtotta Longinus.

— Mondhatom nektek, hogy az első napon úgy megszerettem, mintha én neveltem volna fel. Ő pedig összetett kezekkel köszönte nekem a védelmet. Inkább daraboltak volna szét, hogy ezt a napot ne értem volna meg. Inkább én haltam volna meg.

Ismét csend lőn. A három lovag könnye sűrűn pergett a poharukba. Sagloba szakította meg a csendet:

— Azt hittem, hogy nála fogok megöregedni és most...

A karjait lecsüggesztve, bámult maga elé.

— Sehöl sincs vigasztalás, semmi vigasztalás, csak a sirban...

Mielőtt Sagloba befejezhette volna a szavait, a bejáró előtt nagy lármá kerekedett. Valaki mindenáron be akart juttatni, de a szolga nem engedte. A nagy zajra Wolodyjovskij figyelmes lett. Mintha ismerős hangot hallott volna, kikiáltott hát a szolgálónak, hogy engedje be az érkezettet.

(Folytatása következik.)

leány semmit se kapott belőle. Két óra mulva konstaltam, hogy mind a két gyermek váladéka egyformán zöldesekre volt festve. A két leány vérforrása között tehát összekötés volt. Ez a tény arra indított, hogy a műtétet haladéktalanul fogatosítsam. A műtétnél kétötös emelvényű ellátott fogó alkalmaztam, amely lehetővé teszi, hogy a kéz egyszerű nyomásával kétezer kilogrammos nyomást gyakoroljak. Az összekötő rész lázas állapotban volt. A szétvágtott részek visszacsorítását a legnagyobb óvatossággal végeztük, úgy hogy Radikánál két kötés elégséges volt. Dódkánál három erős ütőer vált szabadná s ezeket be kellett kötni. Az összes vérvesztés husz-harminc grammot tett.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A németbirodalmi bank kamatába. Berlinből jelentik: A birodalmi bank a váltó-kamatlábát 3 százalékra, a lombard-kamatlábát pedig 4 százalékra szálította le.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délután összes-ülést tartott Lánzy Leó elnöklété alatt. Miután tudomásul vették a kamara tavalyi tevékenységéről szóló jelentést, még a napirend előtt felszólalt Kohn Gábor és indítványára elhatározták, hogy az illetékes hatóságot felkérjük, hasson oda, hogy az alacsony becsértékekből származó károk megszünjenek. Mauthner Ödön azt javasolta, hogy a kamara intézzen a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést, melyben figyelemzeti a kormányt arra, hogy az állami kedvezményekben részesülő fogyasztási szövetkezetek rendkívül károsak a kiskereskedőkre s kéri a minisztert, hasson oda a pénzügyminiszternél, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek a központi hitelszövetkezetek közé való feltételét tagadja meg s ne engedje, hogy a központi hitelszövetkezetek közé tartozó szövetkezetek fogyasztási üzlettel foglalkozzanak; végül ellenőrizzze, hogy a fogyasztási szövetkezetek üzleteiket nem tagokra ne terjeszthessék ki. Ezt az indítványt is egyhangulag magáévá tette a teljes ülés.

A napirend során Frits Péter kamarai titkár a következő ügyekről referált:

A kereskedelmi miniszter a telefon előfizetési díjának leszállítása iránt hozott intézést jóllétszerűsége miatt elutasította, hogy intézkedést a távbeszélő használati feltételeinek revíziója iránt s kiváló súlyt fog fektetni arra, hogy a távbeszélő használata — úgy a vidéki városok, mint a főváros közönsége részére is — a lehető legmesszebb menő határig megkönnyíthessék.

Ugyancsak a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést ment a kamarától a család bűkök megtörli intézkedéseinek szigorítása és az eljárás lehető gyorsítása iránt. A miniszter azt válaszolta, hogy közbenjárására az igazságügyminiszter a kérelmet vizsgálat tárgyává tette és gondoskodott arról hogy a jövőben az ilyen ügyekre nézve a közérdek indokolta szigorú intézkedések sürgősen eszközöltsenek.

A kamara tavaly a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést intézett, melyben kérte, helyezze hatályon kívül a m. kir. államvasutakon életbeléptetett kivételes díjszabást, amely szerint a szállópermetezésre szolgáló anyagok, valamint a legalább 10.000 kgr. mennyiségben fölötött értéktárgyakok a rendesnél olcsóbb árú díjtelekért szállítottnak az esetben, ha a küldeményeket a megjelölt hatóságok, mezőgazdasági egyesületek és a magyar mezőgazdák szövete által kiállított igazolványok alapján adják fel.

Együttal kérte a kamara a szóban forgó szállítási kedvezmények általánosabbá tételét. A miniszter azt felelte erre a felterjesztésre, hogy a kamara kérelmét nem teljesítheti, mert a szóban levő kedvezmény kizárólag a mezőgazdák támogatására szolgál; már pedig igazolási eljárás mellőzésével oly küldemények is részesednének a kedvezményekben, melyek nem a mezőgazdák számára rendeltetnek. A magyar mezőgazdák szövete számára adott fölhatalmazás csak arra terjed ki, hogy szövetkezeti tagok, tehát kifejezetlen gazdák részére állítson ki igazolványokat. A szövetkezetnek az igazolványok kiállítása körül kifejtett eljárása ellen eddig panasz nem merült föl s ennél fogva a miniszter nem tartja indokoltnak a jelenlegi gyakorlatról való eltérést.

Mauthner Ödön szerint a miniszter leiratát tudomásul venni nem lehet, mert hamis alapokon áll. Kohn Gábor azt indítványozza, hogy a leiratot kellő hangon, de a leghatározottabban utasítsák vissza. Lánzy Leó elnök sajnosan konstatálja, hogy kereskedelmi kormányunk ott, ahol mezőgazdasági érdekekről van szó, mindig meghátrál s indítványozza, hogy intézzenek újabb felterjesztést a miniszterhez. A teljes ülés ehhez hozzájárult.

Bruck Arnold egy régebbi indítványa kapcsán Lánzy elnök felszólalására elhatározták még, hogy felhívják a kormányt a szállóteljesítésről szóló törvény gondosabb végrehajtására és arra, hogy az első helyen betáblázott bitelintézetek lehetőleg ne veszélyeztessenek.

Gazdasági egyesületek. Nagy-Enyéről írják: A gazdasági egyesületek tegnap tartotta alakuló közgyűlését Zeyk főispán elnöklété alatt. Az erdélyi gazdasági egyesület báró Jostika Gábor, Lászy Ferenc, báró Bornemisza Elemér, gróf Teleki Arvéd, báró Bánffy Tibor, Miksa Elek stb. képviselték. Az alsófehérmegyei gazdasági egyesület szintén többen voltak jelen az ottani birtokok közül. Az O. M. G. E.

képviselőiben Jeszenszky Pál titkár, a földművelési kormány képviselőiben dr. Fáy Gyula miniszteri titkár jelent meg. Száznegyven gazdasít volt jelen. Hosszas vita után megállapították az egyesület alapszabályait és elnöknek Lászy Ferenc kolozs megyei nagybirtokost választották meg, azonkívül hat alelnököt és ötvenkét választmányi tagot választottak. Darányi miniszter táviratilag üdvözölték. Azután dr. Fáy Gyula miniszteri titkár az országos gazdasági munkás- és cseléd-szolgálatról leolvastatott.

Az Országos Iparegyesület ipartestületi, továbbá kézmű- és kisipari szakosztályainak február 1-ikén pénteken délután 5 órakor az egyesület helyiségében (VI., Uj-utca 4. sz. I. em.) együttesen ülése lesz.

A newyorki tőzsde. New-Yorkból jelentik február 10-iki kelettel: Az értéktőzsde einte igen szilárd volt, nyilván hatalmas érdekcsoportok tevékenysége következtében. A kölcsönök mult heti terjedelmében nagy pénzügyi terv előjelét látják. Különösen tranzkontinentalis és készénvasutak részvényeit keresik. A legutóbb emelkedett értékpapirokban történt nyereségrealizációkra a piac javult. Részvényforgalom 580.000 darab.

Vidéki pénzintézetek. A Szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztár XIII. üzletéről számol be. Pénztári forgalma 87.033.615-63 korona. A betétállomány 3.371.447-50 koronát, a váltótárolca 4.911.179-41 koronát tett ki. Tiszta nyeresége 89.187-05 korona, melyből 50% osztalékokat fizet. Vezérigazgató Fejér Miklós. — A Nyíregyházi Gazdasági és Kereskedelmi Hitelintézet X. zárszámadása szerint az intézet pénztári forgalma 43.567.788-61 koronát, a betét állománya 1.679.345-89 koronát, a váltótárolca 2.380.970-68 koronát tett ki. Tiszta nyeresége 70.963-63 korona, amelyből 14 korona osztalékokat fizet részvényeinket. Igazgató Ferenczi Miksa. — A Komáromvidéki Takarékpénztár XXIX. évi jelentése szerint az intézet pénztári forgalma 27.900.441-34 koronát, a betétállománya 2.804.341-63 koronát, váltótárolca 1.900.993-65 koronát tett. Tiszta nyeresége 64.089-33 korona, amelyből 60 korona osztalékokat fizet részvényeinket. Igazgató Tuba János. — A Brassói Első Takaréki és Összegyűző Szövetkezet XVIII. üzletéről számol be. Pénztári forgalma 9.792.001-25 koronát, betétállománya 691.645-67 koronát, váltótárolca 1.107.347-71 koronát tett ki. Tiszta nyeresége 20.286-40 korona. Vezérigazgató Leitinger József.

Déligyümölcs-ankuló. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság tegnap tartott aukcióján 8000 láda narancsot citromot és mandarint adott el a következő árak mellett: Narancs: 160-as 6.50 koronától 7.- koronáig. 200-as 6.- koronától 7.- koronáig. 300-as 6.50 koronától 8.- koronáig. 360-as 6.- koronától 7.50 koronáig. Vépíros narancs: 8.- koronától 12.- koronáig. Citrom: 300-as 6.- koronától 6.- koronáig. 360-as 5.50 koronától 6.50 koronáig. Mandarin: 80-as 3.50 koronától 4.50 koronáig. 100-as 2.50 koronától 3.50 koronáig. A legközelebbi aukció kedden, 1902. február 18-án lesz. ez alkalommal 8000 láda narancs, citrom és mandarin kerül eladásra.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 39.- korona, áruban 39.50 korona. Belsőben a kontingentnél készáru 37.80 korona pénzben, 38.20 korona áruban.

Borjavásár. 1902. évi február hó 11-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvényvásárláságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 363 drb, leölt borju — db, bécsi borju — db, — db, nővendékmarcha 2 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Argyezések. — Belföldi élő borju I. rendű 86-88 l-ig, kivételes 90 l., II. rendű 66-78 l-ig, 1 kilonként, leölt borju l. r. — l-ig. II. r. — l-61 — l-ig, kivét. — l. kilonként levonas nélkül. Rugott borjukért — l-ig. Növedék marha — l-61 — l-ig, l. r. — l-ig, középmínőségű — l-ig, alárendelt 32-36 l-ig, 1 kilonként. Bárány élő — k., leölt bárány — k., K. kivételesen ár — k-ig páronként. — Élénk kereslet mellett az árak szilárdak maradtak.

Budapesti sertés-konzumvásár. A jerenvárosi petróeum-rakodónál lévő székessővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1902. évi február 11-én. Kiszlet 578 darab. Erkezett 1086 darab. Összesen 1614 darab. Eladatot 1168 darab. Maradt 456 darab. Napi árak: 120-180 kilogramm súlyban 92-98 koronáig. 220-280 kilogramm súlyban 94-100 koronáig. 320-380 kgr. súlyban 94-98 k-ig. Öreg nehéz páronként 400-500 kilós 90-94 koronáig. Malac — 90 korona. Az irányzat élénk.

A budapesti gabonátőzsde.

Vételkedv hiányában csak néhány vagron buza került szilárd irányzat mellett a forgalomba változatlan áron.

Zab szilárd volt. Más gabonanevekben nem történt árváltozás. Eladatot: Buza. Tiszavideki: 100 mm. 79 k. 9 K. 90 l., 100 mm. 77 1/2 k. 9 K. 75 l., 100 mm. 70 k. 9 K. 75 l., 100 mm. 73 1/2 k. 9 K. 35 l. Pestmegyei: 100 mm. 74 k. 9 K. 40 l. Romántai: 600 mm. 73 1/2 k. 8 K. 65 l. Mind három hónapra. Arpa: 300 mm. 6 K. 10 l., 300 mm. 6 K. — l. Zab: 100 mm. 7 K. 80 l., 100 mm. 7 K. 72 1/2 l., 100 mm. 7 K. 60 l., 100 mm. 7 K. 55 l., 100 mm. 7 K. 40 l. Cinquantin: 300 mm. 6 K. — l. Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	Kilogramm Ára		Kilós	Kilogramm Ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavideki új	76	9,25	9,46	80	9,61	9,80
"	77	9,30	9,50	81	—	—
"	78	9,40	9,71	82	—	—
"	79	9,50	9,78	—	—	—
Fehérmegyei	71	9,23	9,65	80	9,86	9,74
"	72	9,30	9,65	81	—	—
"	73	9,25	9,68	82	—	—
"	74	9,48	9,68	—	—	—
"	75	9,23	9,68	80	9,65	9,70
"	76	9,30	9,65	81	—	—
"	77	9,35	9,65	82	—	—
"	78	9,48	9,65	—	—	—
"	79	9,13	9,56	80	0, —	0, —
Bánási	77	9,30	9,55	81	0, —	0, —
"	78	9,30	9,55	82	0, —	0, —
"	79	9,30	9,55	80	0, —	0, —
Bácska	77	9,30	9,60	81	—	—
"	78	9,30	9,60	82	—	—
"	79	9,30	9,60	—	—	—

Egyéb gabonanevek	Kilós	Kilogramm Ára	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	10-72	7,75	7,80
" másodikrendű	—	7,60	7,80
Arpa takarmány	50-92	6,11	6,20
" ércszi való	92-04	6,72	6, —
Zab sörözőre való	40-06	6,55	7,00
Zab sörözőre való	30-41	6,50	7,00
Tengeri búza elsőrendű	—	0, —	0, —
" másodikrendű	—	0, —	0, —
Repece új káposzta	—	—	—
" búza	—	—	—
Köles	—	4,60	6, —

A határidőüzlet folyamán a következő kölcsönkörtétek:

Áprilisi buza 1902.	9,50-9,51-9,53-9,54
Októberi buza 1902.	8,48-8,44-8,45
Áprilisi rozs 1902.	7,94-7,97-7,93
Áprilisi zab 1902.	7,74-7,75-7,76-7,77
Májusi tengeri 1902.	5,33-5,40
Augusztusi repace 1902.	—

Déli órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1902.	9,53 pénz	9,54 ár
Októberi buza 1902.	8,44	8,45
Áprilisi rozs 1902.	7,99	7,98
Áprilisi zab 1902.	7,75	7,76
Májusi tengeri 1902.	5,37	5,38
Augusztusi repace 1902.	12,35	12,45

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisi 1902.	9,57-9,59
Buza októberi 1902.	8,45-8,47
Áprilisi rozs 1902.	7,99-8, —
Áprilisi zab 1902.	7,73-7,74
Májusi tengeri 1902.	5,37-5,38
Augusztusi repace 1902.	12,35-12,40

A budapesti értéktőzsde.

A konverzió tárgyában megindult tárgyalás és a német bank-kamatláb leszállítása folytán az értéktőzsde igen szilárd irányzattal indult meg, később azonban a cukor-prémium rendezése körül felmerült nehézségek következtében az árfolyamok elyengültek.

A déli tőzsdén, csekély forgalom mellett, a hangulat csendes maradt.

Előzőzsde. Osztrák hitelrészvény 697.60-702.50. Magyar hitelrészvény 717.—720.25. Leszámitolobank részvény 456.—457.50. Jelzálogbank részvény 484.50-485.50. Rimamurányi részvény 499.50-501.—50. Koronajáradék 97.80-90.05%. Államvasuti részv. 690.—694.25. Városi villamosvasut részvény 330.—330.50. Közúti vaspálya részvény 668.—672.—. Salgótarjáni közszénbánya részvénytársaság —. korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.77-97.85%. Fővárosi kölcsön 93.70-%. Regálévaltság 101.35%. Magyar hitelbank részvény 717.—719.50. Jelzálogbank részvény 484.50-485.50. Leszámitolobank részvény —. Osztrák hitelrészvény 696.60-698.50. Kereskedelmi bank részvény 255.—. Magyar As-falt részvény —. Országos központi takarékpénztár részvény 1475.—1485.—. Jég- és vizkontolozó részvény —. Magyar Villamossági részvény —. Terézvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság —. Salgótarjáni közszénbánya 588.—. Újlaki téglagyár részvény —. Rimamurányi vasmű részvény 501.—502.50. Adria hajózási részvény —. Közúti vaspálya részvény 666.—668.—. Városi villamosvasuti részvény 228.—230. Déli vasut részvény —. Államvasuti részvény 689.—691.50 korona.

Utózőzsde. A 4 órai záratokor maradt: Osztrák hitelrészvény 697.—. Magyar hitelrészvény 717.—. Rimamurányi vasmű-részvény 500.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 689.25. Közúti vasut részvény 668.—. Városi villamosvasut —. korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag; luerna magyar 45.—58.— korona, vörös aprószemű 42.—46.— korona, vörös erdélyi —. —. —. korona, vörös bánási 41.—43.— korona, középszemű 47.—49.— korona, nagysemű 50.—56.— korona. Disznózsír: budapesti: 54.—54.50 korona, vidéki —. —. —. korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki —. —. —. korona, városi —. —. —. korona.

darabos 43.50-44.-, korona, 8 darabos 47.-47.50 korona, füstölt... korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.25-14.50 korona 120 darabos... korona, 100 darabos 16.-16.25 korona, 85 darabos 18.25-18.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 18.50-14.-, korona, 100 darabos 15.75-16.-, korona, 85 darabos 18.-18.25 korona. Szilva: slavonsiai 19.-19.50 korona, szerbiai 17.50-17.75 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Nyugodt forgalom mellett realizációkra részben nyomott. Bányapiac tartott.

Bécs, február 11. (Magyar értékek zárlata.) 4% os aranyjárdék 120.10. Tízai és szegedi kölcsön sorsjegye 157.-, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.30. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.25. Magyar leszámítók és pénzváltóbank 450.-. Rimamurányi vasműrészvény 497.-. Magyar koronajárdék 97.65. 4% os Magyar földtőzserm. kötvény 96.50. Magyar hitelbank részvény 713.-. Magyar nyeregyeni kölm. sorsjegye 193.-. Kassa-oderbergi vasuti részvény csón 100.30. Magyar keresk. bank 26.29. Magyar kukoripar 1730.

Bécs, február 11. (Osztrák értékek zárlata.) 4% os papírjárdék 101.40. 4% os osztr. aranyjárdék 121.40. 1860-os sorsjegye 152.-. Osztrák hitelsorsjegye 419.-. Angol-osztrák bank 1642. Déli vasut 76.-. Dunagőzhajósági részvény 863.-. Dohányrészvény 300.50. Császári és királyi arany 113.34. Német bankváltók 117.22. 4% os osztr. aranyjárdék 101.20. Osztrák koronajárdék 98.80. 1864-iki sorsjegye 237.-. Osztrák hitelintézeti részvény 698.-. Unionbank 569.-. Osztrák Landerbank 436.-. Osztrák-magyar államvasut 688.50. Elhavölgyi vasut 476.-. Alpesi bányarészvény 387.-. 20 frank arany 19.04. Londoni váltór 239.50. Bécsi Tramway Litt B. 281.50. Bécsi. Tramway Litt A. 285.50. Lipót kohó... Az irányzat nyugodt.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 11. (Zöldes tudósítás.) A tőzsderegulom ma egy kis kimerültséget mutatott, amely a bányarétekeknek realizáció miatt való jelentékeny hanyatlásában jutott kifejezésre. Ellenben a bankok a mai bankkumulástól is kitünő pénzbeség hatása alatt megtartották árfolyamukat. A bankkamattal leszállításának nem volt hatása, mert vártak. Az árfolyamok egyébként nem igen változtak. A második tőzsderegulorban az üzlet korlátozott volt. Magánkamaláb 2%.

Berlin, február 11. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 101.40. 4% os osztr. aranyjárdék 103.25. Elhavölgyi vasut 148.-. Magyar koronajárdék 98.50. Osztrák-magyar államvasut 148.-. Kassa-oderbergi vasut 148.-. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.25. Alpesi bányarészvény... Disconto-Commandit 194.75. Altalanos villamosági Edison 199.50. Gelsenkircheni 173.50. Laura-kohó 206.20. 4% os osztr. aranyjárdék 101.40. 4% os magyar aranyjárdék 101.25. Osztrák hitelsorsjegye 219.70. Déli vasut 20.50. Károly Lajos vasut... Orosz bankjegyek 216.25. 4% os új orosz kölcsön 96.25. Török dohányrészvény... Olasz járdék 101.25. Magyar hitelbank... Dynamit Trüsti 174.25. Harpeni 169.-. Az irányzat szilárd.

Berlin, február 11. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Esti forgalom. 4% os magyar aranyjárdék 101.25. Magyar koronajárdék 98.50. Osztrák hitelsorsjegye 219.25. Osztrák-magyar államvasut 147.50. Déli vasut 20.10. Eszaknyugati vasut... Elhavölgyi vasut... Orosz bankjegy készpénz... Buschtiehradi... Orosz bankjegy 216.20. (Ultimo.) Lombard... Páris. február 11. (Zárlat.) Osztrák-magyar állam-

vasut 741.-. 4% os osztrák aranyjárdék 104.20. Osztrák Landerbank... 3% os francia járdék 101.25. Ottomanbank 572.-. 3 1/2% os francia járdék 102.30. Alpesi bányarészvény... Déli vasut... 4% os magyar aranyjárdék 102.40. Párisi bankrészvény 1028.-. Olasz járdék 100.30. Francia törleszt. járdék... Osztrák földhitelintézeti részvény... Török dohányrészvény 325.-. Az irányzat tartott.

Frankfurt, február 11. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 101.50. 4% os osztrák aranyjárdék 103.20. Magyar koronajárdék 98.50. Osztrák-magyar bank 118.-. Déli vasut 20.80. Elhavölgyi vasut 120.80. Londoni váltóár 204.25. Bécsi bankjegyeslet 120.40. Villamos részvény... 3% os magyar aranykölcsön 87.20. 4% os osztr. aranyjárdék 101.40. 4% os magyar aranyjárdék 101.10. Osztrák hitelsorsjegye 220.-. Osztrák-magyar államvasut 148.-. Eszaknyugati vasut 115.50. Bécsi váltóár 852.33. Párisi váltóár 813.16. Unio bank... Alpesi bányarészvény 189.-. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, február 11. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom Osztrák hitelsorsjegye 219.60. Német bank... Disconto 194.75. Berlini kereskedelmi bank 163.-. Gelsenkircheni 173.25. Harpeni 168.60. Laura-kohó... Olasz járdék... Csendes.

Hamburg, február 11. (Zárlat.) 4% os osztr. járdék 101.30. 1860. sorsjegye 152.-. Déli vasut 20.20. 4% os osztrák aranyjárdék 103.10. Osztrák hitelsorsjegye 219.25. osztrák-magyar államvasut 148.05. Olasz járdék 100.95. 4% os Magyar aranyjárdék 101.30. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányal sertéskereskedelmi osarnok jelentése.

Február 11. A sertésüzlet irányzata csöndös. A Hírsít teríték ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli sulyban) 96-98 fillérig. Oreg közép (páronkint 300-340 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 98-100- fillérig. Fialat közép (páronkint 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 96-98 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 96-98 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli sulyban) fillérig. Közép (páronkint 240-280 kilogramm sulyban) fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) fillérig. Közép (páronkint 250-320 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 94-95 fillérig. Közép (páronkint 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 93-94 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 92-93 fillérig.

Sertéslelésztám 1902. február 9. napján volt készlet 24.317 darab. 1902. február 10. napján felhajtott 684 darab. 1902. február 10. napján elszállított 979 darab, 1902. február 11. napjára maradt készletben 24.022 darab.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. Budapest, február 11. Az alacsony légnyomás Norvégia, a maximum pedig a Balkán felett tartózkodik.

Europában az idő enyhe és sok helyütt esős volt. Nánuk a hőmérséklet délkelet kivételével mindenütt valamivel alacsonyabb lett és az egész országban Erdélyt kivéve - sok helyütt esett az eső. Kildás. Enyhe és elvélve esős idő várható.

Vizállás.

Table with columns for location (e.g., Danube, Morva, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Laborca, Ung) and water level measurements for various dates (Feb. 10, 11, 12).

NEUSTEIN-féle ERZSEBET labdaccai. E pillát hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülnék; mertek minden Ártalmas anyagot, az altesti szervek bajainál legjobb eredményt nem használtván; nyugodtan hashajtók, vértisztók; egy gyógyszer nem jobb mellette egy Ártalmatlan, mint e pillák.

SZÉKSZORULÁS

A legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejű végeit még gyermeknek is szívesen veszik. Egy 15 pillát tartalmazó doboz 30 fill. egy lekörre, mely 8 doboz, tehát 120 pillát tartalmaz, csak 2 korona.

Neustein Pulver győztesére Török József győztesére Budapest VI., Király-utca 12., és Andrassy-ut 26.

Magyar Könyvtár kötött kiadása. E kiváló gyűjteménynek következő kötetei új, dombornyomatu egész vízszintesben is kaphatók. Mikszáth Kálmán SZENT PÉTER ERSERNYŐJE 2 kor. 80 fill. 10 PALÓCZOK 1 kor. 30 fill. Az új dombornyomatu arcképpel. Petőfi Sándor ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI, két kötet, bevezetésekkel, jegyzetekkel, magyarázatokkal és 54 eredeti illusztrációval 5 korona. Szemere-Maróczy 4 SAKKJÁTÉK KÉZKÖNYVE. 1 kor. 20 fillér. Kempis Tamás könyve KRISZTUS KÖVETÉSÉRŐL. Ford.: Pázmány Péter. Imakönyvszerű fekete kötésben. 1 kor. 60 fill. Megrendelhető külön LAMPEL RÓBERT (Wedianer F. és Fiai) utca. és az újabb kiadásokért Budapest, VI., Andrassy-út 21.

MŰVÉSZET SZERKESZTI LYKA KÁROLY. A „MŰVÉSZET” minden ízében a magyar művészetet szolgálja, bemutatja festőink, szobrászaink, építészeink legszebb, legérdekesebb műveit. A modern sokszorosítás különféle eszközeivel beviszi a magyar művészetet a magyar házbá. A szerkesztőség és a kiadótulajdonos ebben az első magyar művészeti revueben hű képét akarja mutatni a mi művészetünk állapotának. A „MŰVÉSZET”-et az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat minden tagja illetményül kapja. A Társulat tagja lehet bárki, a ki a Társulathoz (Városliget, Múcsarnok) alanti nyilatkozattal kitöltve beküldi.* A „MŰVÉSZET” azonkívül előfizetés útján is megszerezhető. Évenként hat füzet jelenik meg 8-10 ivnyi terjedelemben, az előfizetési ár egész évre 18 korona, félévre 9 korona. Füzetenként 3 korona. Előfizetni minden könyvkereskedésben lehet, épügy a kiadóhivatalban is. *Az O. M. K. T. a következő illetményekben részesíti tagjait: Szabadon látogathatják a Társulat összes kiállításait; kapnak öt belépőjegyet a család tagjai számára; díj nélkül vesznek részt a Társulat sorsjátékában, a melyen 20-30,000 korona értékű kép s szobor kerül kisorsolásra évenként és megkapják a „MŰVÉSZET” cizmű folyóiratot is. Aki el akar lépni az O. M. K. T. (Budapest, Városliget, Múcsarnok) tagjai közé, kérjük, vágja le ezt, és kitöltve, adja postára. A kiadott az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat rendes tagjai sorába lépnek és a Társulati alapszabályok 11., 12. és 13. §§-ai értelmében, kötelezem magamat az 1902. évtől számított legalább három éven át, évenként 20 koronát, Budapest, a Társulat pénztárába befizetni. Kikötöm magamnak viszont mindazokat az előnyöket és jogokat, a melyek ugyanazon alapszabályok szerint a Társulat rendes tagjait megilletik. Hely és kelet: Aldírs: B. N.

